

**A DEBRECENI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
2018. ÉVI BESZÁMOLÓJA**

TARTALOM

BEVEZETŐ

I. A DMK 2018. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

1. A bevételi források és azok teljesítésének részletezése
2. Az intézményi kiadások elemzése
3. Létszám és bérghazdálkodás, személyi feltételeink
4. A szolgáltatási szerződéssel ellátott feladatok tapasztalatai
5. Tevékenységeink a statisztika tükrében

II. A DEBRECENI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT 2018. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1. Információs tevékenység
2. Ismeretterjesztés
3. Képzések
4. Kiállítás rendezése
5. Művelődő közösségek tevékenysége
6. Rendezvények szervezése
7. Városrészi Családi Programok
8. Mozi
9. Nem programszerűen végzett tevékenységek
10. Debreceni Értéktár
11. Táborok
12. Nemzetközi együttműködés
13. Esélyegyenlőségi beszámoló
14. Minőségbiztosítás
15. Civil szervezetekkel való együttműködés
16. Kiegészítő jellegű szolgáltatások
17. Származtatott alapszolgáltatások
18. Környezetvédelmi fenntarthatóság
19. Pályázatok

ÖSSZEGZŐ GONDOLATOK

BEVEZETŐ

A Debreceni Művelődési Központ munkatársai számára idén, az előző évekhez hasonló módon partneri kapcsolataink bővítése, a meglévők mélyítése illetve a konszenzus feltételeinek erősítése volt az alapvető feladat. Mindezen sarokpontok mellett az intézmény egészének működését meghatározó **közösségi művelődés** jegyében telt a 2018-as év.

E- tág fogalom ugyanis magában foglal minden olyan kulturális folyamatot akár egyének illetve csoportok részéről, amely tervezéstől a megvalósításig a résztvevők aktív közreműködésével jár. Az ismeretterjesztő programok, tanfolyamok, rendezvények, vagy csupán az egyszerű tapasztalat megosztások, esetleges tanulmányutak, továbbképzések, népfőiskolai kurzusok, határon inneni és túli programsorozatok mind- mind a folyamat sokrétűségét támasztják alá.

Létszükséglet ma a kulturális intézmények összefogása, a civil szervezetek bevonása tevékenységünkbe, határon belüli és-, túli kapcsolatok, együttműködések létrehozása, megtartása.

I. A DEBRECENI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT 2018. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

1. A bevételi források és azok teljesítésének részletezése (Előzetes)

Megnevezés	Eredeti előirányzat (eFt)	Teljesítés(eFt)	Teljesítés %-ban
Szolgáltatások ellenértéke	17.464	13.956	79,91
Továbbszámlázott szolgáltatások bevétele	950	915	96,32
Kamatbevétel + egyéb bevétel	15	558	372,00
Kiszámlázott ÁFA	4.972	4.078	82,02
ÁFA bevételek, vissza térülések	0	0	0
Működési bevételek összesen	23.401	19.506	83,36
Központi költségvetési támogatás	265.269	262.427	98,93

Összességében működési bevételeink a 2018. december 31-ei pénzforgalmi adatokat figyelembe véve **83,36 %-ra teljesültek**. Ezen belül az alaptevékenységgel összefüggő bevételek **(alaptevékenység bevétele, és a bérleti díjak) 79,91 %**, míg a továbbszámlázott bevételek **96,32 %-ban** realizálódtak. Termeinket leggyakrabban vásárok és termékbemutatók, illetve különböző előadások céljára veszik igénybe. Vállalkozói tevékenységet intézményünk nem folytat, így ilyen jogcímen nem keletkezett bevételünk.

2. 2018. évben a következő pályázati forrásokat nyertük. (melléklet szerint)

3. Az intézményi kiadások elemzése (Előzetes)

Megnevezés	módosított előirányzat (eFt)	Teljesítés(eFt)	Teljesítés %-ban
Személyi juttatások	133.477	133.073	99,70
Külső személyi juttatások	5.348	4.946	92,48
Munkaadót terhelő járulékok	31.632	31.238	98,75
Személyi juttatások és járulékok összesen	170.457	169.257	99,30
Dologi kiadások	112.876	100.817	89,32
Felhalmozás felújítás	600	596	99,33
Egyéb kiadások	21.183	21.183	100,00
Költségvetési kiadások mindösszesen	305.116	291.853	95,65

Költségvetési kiadásaink: **95,65%-ra** teljesültek. Ezen belül a dologi kiadásaink **89,32 %** - ra. Felhalmozási, felújítási kiadásaink pedig **99,33 %-ban** teljesültek.

4. Létszám és bérghazdálkodás, személyi feltételeink

Személyi kiadásaink (rendszeres és nem rendszeres) az előirányzatnak megfelelően alakultak, **99,42%-os** a teljesítés. A munkaadót terhelő járulékok szintén a tervezettnél megfelelően alakultak, **98,75 %**.

A DMK dolgozóinak engedélyezett létszáma 2018. december 31-én **49 fő** volt.

Az Intézmény 2018. évben is élt a közfoglalkoztatási program keretében dolgozók foglalkoztatásával, átlagosan mintegy **15,0 fő** volt foglalkoztatva (2018. Március 01-jétől 2018. december 31-éig).

5. A szolgáltatási szerződéssel ellátott feladatok tapasztalatai

2018. évben a mellékletben kimutatott szerződő felekkel volt aktuális szerződésünk:

Szolgáltatói szerződéseink ellenőrzését 2018-ban is elvégeztük. A felhasználásokról havi kimutatásokat készítettünk, összehasonlításokat végeztünk, a kiugró eltéréseket kivizsgáltuk.

6. Tevékenységeink a statisztika tükrében

2018-ban az éves látogatói, használói létszám 1.125.362 fő volt.

A legmagasabb a Belvárosi Községi Házban (518.098 fő), míg a legalacsonyabb az Ondódi Községi Házban (7.073 fő) és a Belvárosi Alkotóműhelyben (1.256 fő) volt.

Az ondódi látogatói létszám nem kevés, hisz a településrész lakosainak száma mindössze 486 fő.

A Belvárosi Alkotóműhely ebben az évben nyitotta meg a kapuit az érdeklődők előtt. Ez az egység még kevés nyitvatartási idővel rendelkezik, mivel felújítás alatt áll.

	Belvárosi KH	Csapókerthi KH	Homokkerthi KH	Honvéd- temető	Józsai KH	Kismacsi KH	Nagymacsi KH	Ondódi KH	Tímárház	Újkerthi KH	Belvárosi Alkotóműhely
Rendszeres művelődési formák	415.206	72.648	70.060	0	7.649	1.107	8.850	5.319	2.240	113.328	836
Ismeretterjesztés	4.590	1.570	6.595	0	2.533	48	319	33	440	1.945	0
Táborok	0	10	40	0	34	21	40	0	112	115	20
Rendezvények, kiállítások, műsorok	11.830	11.269	13.188	0	13.911	1.308	8.079	935	16.200	42.239	280
Szolgáltatások	85.757	119.390	4.604	3.665	2.957	11.592	2.605	397	2.240	15.370	100
Külső szervek tevékenysége	715	12.596	0	4.465	2.902	1.134	18.447	389	0	1.070	20
Látogatók száma összesen	518.098	217.483	94.487	8.130	29.986	15.210	38.340	7.073	21.232	174.067	1.256

Debreceni Művelődési Központ 2018. évi tevékenységeinek megoszlása	
Rendszeres művelődési formák	697.243 fő
Ismeretterjesztés	18.073 fő
Táborok	392 fő
Rendezvények, kiállítások, műsorok	119.239 fő
Szolgáltatások	248.677 fő
Külső szervek tevékenysége	41.738 fő

A **rendszeres művelődési formák** a Belvárosi Községi Házba vonzották a legtöbb látogatót (415.206 fő) és a második leglátogatottabb az Újkerti Községi Házban volt (113.328 fő).

Az Újkerti Községi Ház jellemzője a rendezvények, kiállítások, műsorok magas látogatottsága (42.239 fő), ami a kiugróan magas kiállítási látogatottságból (29.310 fő) és a rendezvény látogatottságából tevődik össze.

Az Újkerti Községi Házban táborozott a legtöbb gyermek 2018-ban (115 fő), amitől a Tímárház – Kézművesek Háza alig valamivel maradt el (112 fő).

Egységeink közül a Homokkerti Községi Házban volt a legmagasabb az ismeretterjesztő tevékenység látogatóinak száma (6.595 fő).

A szolgáltatások igénybe vevőinek száma (119.390 fő) a Csapókerti Községi Házban volt a legmagasabb. A külső szervek tevékenysége (18.447 fő) a Nagymacsi Községi Házban volt a legkiemelkedőbb.

Az összes tevékenységünk közül a legtöbben (697.243 fő) a rendszeres művelődési formákat vették igénybe, ez a látogatóink 62%-át teszi ki.

A szolgáltatásokat, a rendezvényeinken való részvétel, majd ezektől lemaradva a külső szervek tevékenysége követi (rendezvények, árusítás, családi esemény stb.).

A községi házak működési sajátosságait tükrözi a külső szervezetek tevékenységének aránya.

A DMK minden egységébe összesen 41.738 főt vonzottak be a külső szervezetek.

A 2018-as évben az ismeretterjesztési programok és a táborok részvételi aránya volt a legkevesebb.

II. A DEBRECENI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT 2018. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1. Információs tevékenység

Működésünket az idén is a közművelődésben bevezetett önértékelési gyakorlatnak megfelelő rendszer és tematika alapján tesszük meg.

Az információs tevékenység munkánk egyik fontos területe. Valamennyi egységünkben nőtt az információs szolgáltatások száma.

Az intézményi belső információ áramlását szolgálják:

- A programokhoz, feladatokhoz kapcsolódó team munkamegbeszélések.
- A havonta tartott szak alkalmazotti értekezletek.
- Az évente 2 alkalommal tartott összmunkatársi értekezletek.
- A hálózatba kötött munkaállomások (LAN).

A fenntartó tájékoztatását szolgálják:

- Éves munkabeszámoló.
- Félévente elkészített költségvetési beszámoló, kiegészítve rövid szakmai beszámolóval.
- Különböző beszámolók (pl. éves statisztikai jelentés, kimutatás terembérletről stb.).

A Debreceni Művelődési Központ kommunikációs és média tevékenységét 2018. szeptemberéig Takács Hajnalka, majd azt követően Gyarmati Szandra és Honti Orsolya intézményi kommunikátorok koordinálták.

A Debreceni Művelődési Központ programjai számokban:

Hónap	db
Január	83
Február	114
Március	126
Április	127
Május	120
Június	81
Július	55
Augusztus	25
Szeptember	74
Október	121
November	135
December	110

Összesen: 1171 db program, amely az előző évekhez képest emelkedő tendenciát mutat. 2017-ben 1114 db programot szerveztünk, tehát a jelen érték 5%-os növekedést mutat az azt megelőző évihez képest.

Intézményünk hírei rendszeresen megjelentek a helyi médiában, de számos nagy rendezvényünkről az országos lapok, rádiók és televíziók is tudósítottak.

2018-ban 5 db sajtótájékoztatót tartottunk.

Részletes bontás arról, hogy a média területein, hány alkalommal jelentünk meg 2018-ban:

Megnevezés	db
Írott sajtó	1324
Online média	428
Televíziós megjelenések	89
Rádió interjúk	35

A Debreceni Korzó című városi programfüzetben 2018-ban folyamatosan megjelentek programjaink beharangozók, fotók formájában.

A Hajdú-Bihari Napló, mint a megye egyetlen nyomtatott napilapja rendszeresen közöl híreket, képcikkeket, hosszabb tudósításokat eseményeinkről.

A Józsa újság szintén rendszeresen propagálja programjainkat. Emellett a Városmagazin továbbra is figyelemmel kíséri a munkánkat.

A már megszokott médiumok mellett, megjelenéseink listáját számos más felület is színesítette. A teljesség igénye nélkül:

- Vasárnap.hu
- Debrecen Nagyváradi Értesítő
- Hírtart
- Debreceni Nap
- Fesztiválkalauz
- Magyar Idők

A Debreceni Művelődési Központ jelentős online jelenlétet tudhat magáénak: több, mint 6359 követően rendelkezik a Debreceni Művelődési Központ Facebook oldala. Ez a szám közel 1000 követővel növekedett 2017-hez képest. Valamennyi egység: Újkerti, Csapókerti, Homokkerti, Józsa, Kismacsi, Nagymacsi, Ondódi Községi Házak és a Tímárház- Kézművesek Háza saját Facebook oldallal rendelkezik, így az adott városrész célközönsége még közvetlenebbül tájékozódhat az aktuális rendezvényekről.

Részletes bontásban az alábbiakban tekinthető meg, hogy mely egységnek, hány kedvelője van:

Debreceni Művelődési Központ Józsa Községi Ház: 821 fő

Debreceni Művelődési Központ Újkerti Községi Ház: 1170 fő

Debreceni Művelődési Központ Homokkerti Községi Ház: 523 fő

Debreceni Művelődési Központ Csapókerti Községi Ház: 1400 fő

Debreceni Művelődési Központ Kismacsi Községi Ház: 423 fő
Debreceni Művelődési Központ Nagymacsi Községi Ház: 585 fő
Debreceni Művelődési Központ Ondódi Községi Ház: 234 fő
Debreceni Művelődési Központ Tímárház – Kézművesek Háza: 1926 fő

A Debreceni Művelődési Központ weboldala napi rendszerességgel frissül. Folyamatosan hírt adunk intézményünk eseményeiről, programjairól. Intézményi médiatárunkban napi szinten archiváljuk a rólunk megjelent sajtóhíreket, valamint közzé tesszük a programjaink során készült fotókat, videókat is.

Valamennyi fotónk és videónk a Debreceni Művelődési Központ honlapján és a Facebook-on is látható. Nagy népszerűségnek örvendenek, számtalan méltató bejegyzést közölnek látogatóink, amely pozitív visszacsatolás, hogy vendégeink jól érzik magukat programjainkon.

2018. szeptembere óta programjaink népszerűsítését a közösségi médiában már nem csak a Facebookon végezzük: az Instagramon is jelen vagyunk. Híreinket, meghívóinkat, plakátjainkat, rendezvényeinkről készült fotóalbumainkat, videó galériáinkat rendszeresen közzétesszük.

2018-ban közel félezer különböző tematikájú nyomdaipari terméket készített grafikusunk, legyen szó plakátról, meghívóról, oklevélről.

A Debreceni Művelődési Központ saját standdal mutatkozott be a Campus fesztiválon, emellett a Tímárház szintén nagy népszerűségnek örvendett az I. Debrecenimami Családi Expo-n.

A tavalyi évben rendezvényeinket két fotós kolléga dokumentálta, profi minőségű képek készítésével. Ennek kapcsán megemlítenéd, hogy a **Debreceni Művelődési Központ Újkerti Községi Háza 3. helyezést ért el a "Kultúrházak éjjel-nappal" programsorozat részeként meghirdetett fotópályázaton.** A 3. helyezéssel és pénzjutalommal díjazott fénykép készítője intézményünk fotósa, Törőcsik László.

Az intézményi honlapunk napi szinten frissül, látogatottsága (www.debrecenimuvkozpont.hu) 2018. január 1. és december 31. között:

- oldalmegtekintések: 155.832 (ez a szám 2017-ben 144.906 volt, tehát 11.000 főnyi látogatóval bővült az intézmény látogatottsága)
- felhasználók: 30.765
- az oldalon eltöltött átlagos időtartam: 2 perc 28 másodperc
- legtöbben számítógépen keresztül keresik fel honlapunkat (63%), emellett mobilról és tabletről is látogatják az oldalt (35%). Weblapunk 2019-ben a készülékekhez igazodva kerül majd kialakításra, mobilbarát felületként bemutatkozva.
- honlapunkat leggyakrabban a 25-34 éves korosztály látogatja
- nemek szerinti eloszlás tekintetében a látogatók 55%-a férfi, 45%-a nő
- az oldalon nézelődők érdeklődési körét a statisztikák alapján a kültéri programok teszik ki

Országokra bontva elmondható, hogy az aktív felhasználók 93%-a Magyarországról jelentkezik be a honlapot továbbá Romániából, Németországból, Kanadából, Svájcban és Amerikából is meglátogatták

Programajánlónk (nyáron a június- július- augusztus haviak összevontan) 18.000 példányszámban jelent meg 10 alkalommal. Közel félszáz kulturális intézmény és szervezet vezetőjével állunk kapcsolatban, akik rendszeresen kapnak tájékoztatást a Debreceni Művelődési Központ programjairól levélben, illetve elektronikus formában. A Tourinform Irodába (új néven Visit Debrecen), a Kölcsey Központba, az Ifjúsági Házba, a Csokonai Színházba, a Déri Múzeumba, a Vojtina Bábszínházba, a Debreceni Egyetemre, a Nagyerdei Kultúrparkba, a Nagyerdei Víztoronyba, a MODEM- be, valamint a Vasutas Művelődési Házba rendszeresen több programfüzetet is eljuttattunk. A programajánló töredék részét postázzuk a költségtakarékosság jegyében. A legtöbb helyre e-mailben küldjük el a programajánló pdf- változatát: a sajtónak, a protokollnak, csoportvezetőknek, együttműködő partnereknek, iskolaigazgatóknak, óvodavezetőknek, a polgármesternek, alpolgármestereknek, osztályvezetőknek, egyéb hivatali tisztségviselőknek, a kormányhivatalnak, a kulturális bizottság tagjainak, képviselőknek, bizottsági elnököknek, alelnököknek, a városi, regionális, és az országos kulturális intézményvezetőknek, partnereinknek.

2. Ismeretterjesztés

„Minden ismeret, minden tudás, minden gondolat és érzés szellemi belégzés.” (Rudolf Steiner)

A Debreceni Művelődési Központ ismeretterjesztő tevékenységének célja a tudományok népszerűsítése és a tudományosan megalapozott ismeretek terjesztése, az általános műveltségi színvonal emelése, a szakmai ismeretek bővítése, állampolgári ismeretek nyújtása és a művészi befogadás folyamatának elősegítése. Intézményi egységeink szakmai tevékenységük során 2018-ban is kiemelt figyelmet fordítottak az ismeretterjesztésre, változatos tartalmú elméleti és gyakorlati ismereteket közvetítve a társadalomtudományok, természettudományok és művészeti ágak érintésével. Ismeretterjesztő tevékenységünkkel minden célcsoportot megszólítottunk, változatos formában, különböző szervezeti keretek között.

2.1. DMK Nagymacsi Közösségi Háza

Ismeretterjesztő tevékenységünk fontos része a Nostalgia Hajnalcsillag Nyugdíjas Klub foglalkozásai keretében megvalósuló ismeretterjesztés. Összesen 8 alkalommal, előadás, kvíz, ill. vetélkedő keretében kaptak új ismereteket a nyugdíjasok, elsősorban az idős kori egészségmegőrzés témájában.

Folytattuk a korábbi években elindított gyakorlatot, a Régi debreceni képeslapok kiállításunkhoz ismeretterjesztő előadást kapcsoltunk.

A 2018-ban is futó TOP-6.9.1-15-DE1-2016-00001 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok megvalósítása Debrecen- Nagymacsi városrészen” című projekt keretében az „Önfenntartó közösségek” programsorozat alkalmával tréningen és ismeretterjesztő előadásokon vettek részt az érdeklődők az élelem köré szerveződő közösségek, társadalmi vállalkozás témakörben. Ugyanezen projekt keretében 2018 májusában indult a Macsi kert - közösségi kert program, mely a közös kertészkedésen felül ismeretterjesztő előadásokat, tudásmegosztást is magában foglalt, havi gyakorisággal.

Ugyanezen projekt keretében a Méliusz Juhász Péter Könyvtár helytörténeti előadássorozatot szervezett, melyen Nagymacs történetét tárták a helyi lakosok elé, valamint Zenebarát előadások alkalmával nemcsak népdalokkal, hanem a kapcsolódó népszokásokkal is megismertették a hallgatóságot. A Héra Egyesület életvezetési előadássorozattal járult hozzá a nagymacsi ismeretterjesztéshez.

2.2 DMK Kismacsi Községi Háza

Hagyományos népi kismesterségeket ismerhettek meg az érdeklődők **A Város Napja - Mesterségek bemutatása** c. program alkalmával. A természettudományos ismeretterjesztés és a környezetvédelem szolgálatában állt a **Kék bolygó védelmében c. interaktív foglalkozás**, melyet a Föld Napja alkalmából szerveztünk.

Az I. világháború titkai c. ismeretterjesztő előadás során Gárdonyi Sándor történész az I. világháború érdekességeiről beszélt az érdeklődőknek.

Az Ép testben egészségvédő délutánon a Városi Irodai masszázs munkatársai - Magyarné Bodnár Mária és Szentesi Mariann – tartottak ismeretterjesztő előadást a rendszeres masszázs előnyeiről.

2.3 DMK Ondódi Községi Háza

Az Ondódi Községi Házban kiemelt szerepet kaptak a környezetvédelemmel, egészséges életmóddal kapcsolatos programok. Így 2018-ban előadóink voltak **Szebeszki Erzsébet dietetikus** és **Váradi Zoltán környezetvédelmi mérnök**.

Klasszikus ismeretterjesztő előadásokat elsősorban a **Margaréta Nyugdíjas Klub** alkalmain szerveztünk többféle témában. Ezen nyilvános előadásokat szórólapokon hirdettük meg a városrész lakói számára.

A 2018. évi kiállítások tervezésénél az ismeretterjesztés volt a legfontosabb szempont. 2018 januárjában a magyar kultúra napja alkalmából **„Magyar pénzek a kiegyezéstől napjainkig”** címmel szerveztünk kiállítást Balázs Ferenc nagymacsi gyűjtő anyagából. A megnyitón Dr. Vajda Mária néprajzkutató tartott előadást a magyar pénzek történetéről.

2018. április 14-én Debrecen városa napja alkalmából nyílt kiállításunkon a **Csapókerti Népi Díszítőművészeti Kör** mutatkozott be, szintén Dr. Vajda Mária tartott a megnyitón ismeretterjesztő előadást a különböző néprajzi tájegységek hímzéseiről.

Élményszerű ismeretszerzés a **kirándulásokon** valósult meg, ahol elsősorban a nyugdíjas klub tagjai vettek részt. 2018-ban kirándulást szerveztünk Szatmárba, ahol több középkori templomot néztek meg, illetve Tarpa nevezetességeivel ismerkedtek a program résztvevői.

2.4 DMK Tímárház- Kézművesek Háza

2018-ban - hasonlóan az előző évekhez - a Tímárház – Kézművesek Házában elsősorban jeles napokhoz, évfordulókhoz kötődő ismeretterjesztő programokat szerveztünk.

Ahogy 2017- ben a Mesés Hagyományaink pályázatunk váltott ki nagy érdeklődést és vált sikerré, melyet a Magyar Népmesék rajzfilmsorozat fennállásának 40. évfordulója kapcsán hirdettünk meg, úgy 2018-ban a **Béres András néprajzkutató születésének 90. évfordulója** alkalmából meghirdetett több kategóriás pályázat nyerte el számos általános- és középiskolás tanuló érdeklődését.

Ennek keretében „**Szelfizz a Hortobágyon!**”- címmel tizenéves fiatalok számára hirdettünk telefonos fotópályázatot, „**Pásztorok földjén**”- címmel felnőtt fotópályázatot írtunk ki a Hortobágy természeti értékeit megörökítendő, majd „**Hajdúsági Betyárkergető**” címmel felső tagozatosok számára, „**Hortobágyi Pusztá- Zoo**”- címmel pedig alsó tagozatosok diákoknak írtunk ki ismeretterjesztő vetélkedősorozatot.

A rendezvénysorozat májusban zárult a nagyszabású **Kisbajtár Fesztivállal**, melyre meghívtunk valamennyi gyermeket és felnőttet, akik részt vettek a fél éven át tartó programban. Szintén az ismeretterjesztést szolgálta a **Mátyás király uralkodóvá válásának 560. évfordulójáról** alkalmából szervezett vetélkedősorozatunk is, ahol Crux Alba Hagyományőrző Egyesület jóvoltából középkori játékokat próbálhattak ki és jellegzetes ételeket kóstolhattak a hozzánk érkező látogatók.

Hagyományos **hét végi játszóházi foglalkozásaink** közül kiemelkednek azon alkalmak, amikor a legkiemelkedőbb ünnepek, jeles napok köré csoportosított foglalkozásokat tartottunk, azok néprajzi vonatkozásának ismertetésével és a tárgyaló tevékenység központba állításával, így többek között a farsangi, húsvéti, szüreti és adventi szokások felelevenítésével.

Végül, de nem utolsósorban ismeretterjesztő programjaink sorában említést kell tennünk szakköreink nyilvános előadásairól, azokról az alkalmakról, amikor a **Tiszta forrás hímző kör szervezésében nyílt napokat** tartottunk az érdeklődők számára elméleti előadásokkal gazdagított gyakorlati bemutatók formájában.

2.5 DMK Csapókert Közösségi Háza

A **Csapókerti Közösségi Ház** ismeretterjesztő programjai, előadásai többségében a közösségek foglalkozásain, rendezvényein valósultak meg. Ezek a csoportok a **Csapókerti Kertbarát Kör**, az **Életfa Idősek Klubja**, a **Csapókerti Gombász Klub**, a **Nefelejcs Természetjáró Kör**, a **Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság**, ill. a **Vadászgörény Klub**.

Az előadások témája ennek megfelelően a csoportok profiljának megfelelő, sokrétű. Kertészeti, egészségügyi, egészséges életmóddal kapcsolatos, történelmi, néprajzi előadások, szakmai kirándulások, tájékoztatók aktuális kérdésekről szóló tájékoztatók szerepeltek a gazdag palettán.

2.6 DMK Belvárosi Közösségi Háza

A DMK Belvárosi Közösségi Házának ismeretterjesztő programjai közül kiemelkedő volt az immár **55. alkalommal** megrendezett **LV. Természetbarát hét** öt estés előadássorozata, melynek neves, szakmailag kimagasló előadói változatos témájú előadásai révén estéről estére megtöltötték a BKH Pódiumtermét.

Az előző évi nagy sikerű kezdeményezés után, új elemekkel kiegészülve **Hangszert a kézbe - EXTRA!** címmel – az országban egyedülálló módon szervezte meg a Debreceni Művelődési Központ és a Hangszeresek Országos Szövetsége (Hanosz) a rendezvénysorozatot 2018. március 20–24. között a DMK Belvárosi Közösségi Házában.

A Debreceni Nyugdíjas Klubbal és a Nyugdíjas Óvónők Klubjával közösen **egészségügyi előadásokat** szerveztünk, havi rendszerességgel, szakorvosok bevonásával. Minden területet próbáltunk érinteni, ami az időskorban előfordul (pl. magas vérnyomás kialakulása és szövődményei, tüdőgyógyászat).

A DMK Diabétesz Klubjának hagyományos, egészségvédelmet, egészséges életmód népszerűsítését szolgáló rendezvénye a **Diabétesz Egészségnap**, melynek során **három egészségügyi előadást** hallhattak az érdeklődők.

Az elmúlt néhány évtized során számos új kutatási eredménnyel gazdagodott a magyar őstörténettel és műveltséggel kapcsolatos képünk: ma már számos tudományterületen állnak rendelkezésünkre olyan tények, melyek igazolják, hogy a **szkíta- hun- magyar művelődési folyamatosság** nem „krónikás kitaláció”, nem a „dicső őseket hazudni” kényszere szülte koholmány. Ennek megfelelően kívántuk és kívánjuk felvonultatni azokat a friss kutatási eredményeket egy hiánypótló előadássorozat keretében, melyek meggyőző történeti, régészeti, néprajzi, művészet- és művelődéstörténeti adatokkal hitelesítik, frissítik a korábbi feltevéseket és megerősítik eddigi tudásunkat. Ma már teljesebb, igazabb, hitelesebb kép bontakozhat ki előttünk a magyarság múltjával kapcsolatban. Ennek jegyében szerveztük **2018. október 4.- november 29. közötti időszakban az eReDő Feltáruló magyar múlt** előadássorozatunkat.

2.7 DMK Józsaai Közösségi Háza

A Józsaai Közösségi Ház kiemelt figyelmet fordít az ismeretterjesztésre. Programjainkat úgy állítjuk össze, hogy közvetlen és közvetett ismereteket is továbbítsunk gyermek és felnőtt látogatóink, közösségeink számára. Az elmúlt évben a közvetlen ismeretszerzést az előadások, bemutatók szolgálták. Egyéb rendezvényeinkhez kapcsolható alkalmak is tartalmaztak új ismereteket, érdekes - értékes információkat.

Látogatóink *természetismerettel* (kertészettel, mezőgazdasággal, állattartással) kapcsolatos tudással gazdagodhattak a Józsaai Közösségi Ház alábbi programjain.

Két alkalommal szerveztünk a kertbarátokkal közösen **Kertészeti előadást** egy alkalommal **Termés-termék kiállítást** a Józsaai Szüreti napon az általuk termelt növényekből, gyümölcsökből és az azokból előállított termékekből.

Nagy sikere volt két ismeretterjesztő kiállításunknak is: a **Debreceni Pergőgalamb** valamint a **Sport és Díszgalamb** kiállításnak, melyre nem csak szakmabeli érdeklődők jöttek el, hanem sok kisgyermekes család is ellátogatott.

X. Józsei Pálka és Pogácsaversenyen pálinkafőző mester előadásait hallgathatták **Újszerű technológiák** és **A párlatok értékelésének szabályrendszere** címmel. Szintén itt pénzügyőr ismertette a pálinkafőzéshez kapcsolódó **Érvényes jogszabályok** gyűjteményét.

Művészeti ismereteket (képzőművészet, zene) közvetítettünk játékos formában a gyermekek számára a **Dallamok szárnyán** és a **március 15-i művészetpedagógiai foglalkozáson**.

A Cívis Népzenei Fesztivál programjai között **hangszerbemutató és előadás**, valamint **népzenei előadás** is szerepelt Birinyi József neves népzenekutató közvetítésével. Előadásából megtudhattuk, hogy elődeink - leleményességüknek köszönhetően - szinte mindenből készítettek hangszert. Láttunk és hallhattunk a bemutatón lopótökből készült citerát, növényi szárazból faragott furulyát, tilinkát, vagy bádoghegedűt is. A legnagyobb sikerük mégis a testhangszereknek volt, mert ezt mindenki kipróbálhatta, és semmiféle eszközt nem igényel.

A Magyar Kultúra napja alkalmából rendezett **Nyitva van az aranykapu** című kiállításon művészettörténész tartott előadást a **Magyar szimbólum és jelképrendszerről**. A **Zene világnapján** zenés ismeretterjesztő interaktív foglalkozást tartottak a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának hallgatói. A **koncertet** hangszerbemutató is kísérte.

A Kodály Filharmonikusok az óvodás gyermekekhez érkeztek. A több mint 100 kisóvodás aktív-lelkes résztvevője volt a közös éneklésnek. Szívesen hallgatták a **hangszerek bemutatását**.

Történelmi ismereteket gazdagítottak a **Talpra Magyar! 170 éves a forradalom és szabadságharc**, és az **1956** című előadások Gárdonyi Sándor történész tolmácsolásában.

Az *egészségügyi ismereteiket* bővíthették vendégeink a Nyitni –kék ILCO Nagy egészségnapon, ahol a **Szűrés és a prevenció** fontosságára hívták fel a figyelmet. Az egészségnaphoz kapcsolódott egy egészségügyi totó, és több meghívott orvos előadó egészség megőrző előadása. Együtt működő partner az ILCO Egyesület volt. A rendezvényt fórum zárta, ahol orvosok válaszoltak a feltett kérdésekre.

Az Idősek hónapja rendezvénysorozat részeként egészségügyi szakember volt a vendégünk, aki elsősorban az időseket érintő problémákra tett javaslatot a **Testi-lelki egészség** című előadásában.

A **Lelki navigáció** - előadássorozat 8 alkalommal várta az érdeklődőket a Józsei Életigen Ismeretterjesztő előadás sorozat részeként, a speciális témákhoz kapcsolódva tartotta előadásait Zsiga Attila mentálhigiénés szakember, és Szöllősi Árpád lelki vezető.

2.8 DMK Homokkerti Közösségi Háza

A DMK Homokkerti KH egyik legnagyobb újdonsága, a **„Komolyra fordítva”** címet viselő komolyzenei előadássorozat megszilárdítása és a komolyzene értékeinek továbbadása volt. Az előző években is nagy sikerrel bíró **Kreatív Kemencés Délelőtt** c. programsorozatot óvodások és alsó tagozatos általános iskolások számára hirdettük meg az ünnepkörökhöz kapcsolódóan. A **„Vers Elek a Homokkertben - versek líraszeretőknak”** c. programot a líraszeretők zárták igazán a szívükbe, akik újra ismerkedtek klasszikus versekkel és kortárs alkotásokkal. Ez a program kéthetente valósult meg a DMK Homokkerti Közösségi Házában.

Homokkert Travel 2018-virtuális utazási iroda, virtuális ismeretterjesztés

A DMK Homokkerti Közösségi Házának munkatársai még 2017-ben bátor intellektuális vállalkozásba kezdtek: „utazási irodát” alapítottak. Ennek a célja és iránya természetesen nem gazdaságélénkítő új turisztikai desztináció kialakítása volt, hanem kultúraközpontú virtuális utazások szervezése ismeretterjesztési szándékkal, az internet segítségével, képek, adatok, információk összeállítása révén.

Így született meg a **Homokkert Travel**, amelynek keretében minden hónapban virtuális utazást teszünk Európa egy-egy jelentős nagyvárosába, világvárosába. 2018-ban folytattuk utunkat.

Az ismeretterjesztés szolgálatában állt a 2018. áprilisában szervezett interaktív **Hangszerbemutató program** is, mintegy 50 gyermek részvételével az Epreskerti Általános Iskolából.

2018. március 5-én valósult meg a **Kultúrák Találkozása** című program, ahol Argentínából, Németországból, Spanyolországból és Olaszországból érkező fiatalok tartottak angol nyelvű előadást, ízelítőt adva országuk kultúrájából. A rendezvény együttműködő partnere a Köz-Pont Ifjúsági Egyesület volt.

„Argentín szívvvel” elnevezésű anyák napi köszöntő programunkra Argentínából érkezett vendégelőadónk, Maria Fernanda Fuscot, aki az édesanyák, nagymamák köszöntésének módjának helyi sajátosságairól beszélt. Különleges volt annak kulturális körbejárása, hogy Dél-Amerikában miért és miben más az anyák napja, mint Magyarországon.

Az **Ember-Állat Kulturális Találkozó** eseményeit szintén ismeretterjesztő céllal szerveztük.

2.9 DMK Újkerti Közösségi Háza

Az Újkerti Közösségi ház hagyományos téli rendezvénye a **Kertbarátköri Vezetőségek Téli Népfőiskolai Képzése**, melyet 2018-ban 28. alkalommal rendeztünk meg a Mathiász János Kertbarát Körrel együttműködve. Az ismeretterjesztést szolgáló programsorozat zárásaként került sor a **Megyei Borverseny** eredményhirdetésére, ahol három kategóriában - fehér bor, nemes vörös bor és vörös bor - díjazták a bortermelőket arany, ezüst és bronz minősítéssel.

2018-ban öt alkalommal került megrendezésre a „Géniusz kupa” **gyermek sakkverseny**, 12 korosztályban. Az **Újkerti Közösségi Ház tematikus játszóházi programsorozatának** számos eleme szintén az ismeretterjesztést szolgálta. Az évkör ünnepeinek, jeles napjainak megismertetése, gyökereink, hagyományaink közös megélése kiemelt feladatunk. Ünnepnapjainkhoz számos – a mai gyerekek, fiatalok számára kevésbé ismert - népszokás, hiedelem kapcsolódik, melyeket változatos eszköztárral – vetítéssel, előadásokkal, interaktív bemutatókkal, zenével, tánccal – tettünk élményszerűvé s éltünk meg közösen az egyes játszóházi alkalmakon.

Újévköszöntő programunk során az évkezdethez kötődő szokásokkal, hiedelmekkel ismerkedtünk, újévköszöntő dalokat, rigmusokat tanultunk, így zárva a karácsonyi ünnepkört, s vezetve át a gyerekeket a farsang időszakára.

A **„Búcsúztatni lám a telet, Busójárás, itt a helyed!”** című kiállításon és az azonos címmel meghirdetett **játsházi programon** a **mohácsi busójárás hagyományvilágából** kaphattak ízelítőt az Újkerti Közösségi Ház látogatói. A kiállítás tematikájához kapcsolódó **farsangi játszóházban** a gyerekek interaktív formában, tárlatvezetés és filmvetítés során ismerkedhettek meg a több évszázados mohácsi népszokás történetével, alakjaival, legendájával, a „busóvá válás” misztériumával, majd háromfős csapatokban, játékos feladványokat megoldva mérhették össze a busójárásról szerzett ismereteiket. **Kézműves műhelyünkben** - az alkotás örömét megtapasztalva - karakteres busó fakanálbábokat és a busók jellemző kellékeire emlékeztető farsangi zajkeltő eszközöket készíthettek az alkotni vágyók.

Játsházunk zárásaként a saját készítésű „recegóket” megszólaltatva üztük a telet, s biztattuk a tavasz eljövetelét. A Debreceni Művelődési Központ a fenti programról készült fotódokumentációval pályázott a Magyar Népművelők Egyesülete által meghirdetett „Kultúrházak éjjel-nappal” országos közművelődési akció **„Képben van a sokszínűség” c. fotópályázatára**, melyen - nagy örömünkre – a közönségzavazatok alapján **3. helyezést** értünk el.

„1848 Te csillag” címmel rendeztünk **’48-as játszóházat** márciusban általános iskolások számára, ahol játékos ismeretterjesztő program keretében emlékeztünk meg **az 1848-49-es polgári forradalom és szabadságharc eseményeiről**.

A **húsvéti ünnepkör hagyományait, a húsvéti népszokásokat** **„Csibe nyuszi Tarkabarka...”** című interaktív játszóházi programunk során elevenítettük föl, mely szintén játékos formában szolgálta az ismeretterjesztést.

Őszi játszóházunk alkalmával a **szüreti hagyományokból** kaptak ízelítőt és új ismereteket a gyerekek. Szőlőpréssel, táncházzal, kézműves műhellyel gazdagítottuk programunkat, ahol népi kismesterségeket (fazekasság, szövés, bőrművesség) is kipróbálhattak a résztvevők.

A téli ünnepkör szokásainak felelevenítését és közös megélését **Szent András napi játszóházunkkal** kezdtük, ahol a résztvevők a Hortobágy Néptáncgyűttes tagjainak közreműködésével kaphattak ízelítőt az András-napi hagyományokból, népszokásokból. **Márton napja** is kitűnő alkalmat adott az ismeretterjesztésre, Szent Márton történetét megismerve a segítőkészségről, jó cselekedetéről beszélgettünk a gyerekekről, majd bábkészítés során élhették újra a gyerekek a Márton püspökről szóló legendát és a Márton napi hagyományokat.

Szintén az ismeretterjesztést szolgálta a „**Szent Lucának híres napja a napot rövidre szabja**” (december 13.) címet viselő zenés-játékok programunk, melynek során a jeles nap népszokásaival ismerkedhettek meg a gyerekek.

A természetvédelmet és a környezettudatos magatartást erősítette „**Love a tree day**” – **Szeresd a fát!** c. interaktív ismeretterjesztő foglalkozásunk, melyet 2018-ban is az Amerikai Kuckóval együttműködve rendeztük meg. A szelektív hulladékgyűjtésre, az újrahasznosítható anyagokra fókuszáló programelemekkel egyúttal a gyerekek más népek kultúrája iránti nyitottságát is elősegítettük. Csoportmunka során, újrahasznosítható anyagokat (pet-palackok, papír és textilhulladék stb.) kreatívan felhasználva, összedolgozva szobor-erdőt készíthettek, majd tojástartóból alkothattak esztétikai értékkel bíró díszeket, virágokat.

Szintén az Amerikai Kuckóval együttműködésben valósult meg hagyományos **Szent Patrik napi játszóházunk**, ahol vetített előadás, beszélgetés, interaktív játékok és kézműves alkotótevékenység során ismertettük meg a gyerekeket az ír nemzeti ünnep történetével, hagyományaival, Szent Patrik legendájával.

Ki tud többet Bulgáriáról? c. versenyünket azzal a céllal szerveztük, hogy a diákok műveltségi vetélkedő keretében, játékos formában, az iskola kereteiből kilépve mélyebben ismerkedhessenek meg Bulgária földrajzi adottságaival, természeti és épített örökségével, szellemi- és sportértékeivel, s hogy a diákok általános műveltsége emelkedjen az országgal kapcsolatban.

Az ismeretterjesztés az Újkerti Községi Házban működő **közösségek** esetében is számos alkalommal előtérbe került.

A **Mathiász János Kertbarát Kör** és a **Boldogkerti Kertbarát Kör** összejövételein változatos témájú előadásokat hallgathattak meg a kertbarátok összesen 40 alkalommal az év során. A **Debreceni Szépkorúak Klubja** programjai között is számos ismeretterjesztést szolgáló téma volt terítéken. Rendőrségi tájékoztató az idősök közbiztonságáról, egészségügyi és prevenciót célzó előadások (mozgás, életmód táplálkozás szerepe időskorban), természetgyógyászati-gyógynövényismereti bemutatók.

Változatos témájú előadásokat és vetítéseket szerveztek 2018-ban az **Újkerti Felnőttek Olvasóköre**ben is mintegy 30 alkalommal. Negyedik éve működik közösségi házunkban a **Korona Gyermekekrajzgyűjtemény** vetített képes előadássorozata, amely 2018-ban 20 alkalommal fogadta a Kós Károly Művészeti Szakgimnázium és Kollégium, diákjait, a Vénkerti Általános Iskola és AMI, a Bolyai János Általános Iskola és AMI tanulóit, valamint az Tájoló és Palmetta tűzzománc szakkörök tagjait.

A **Magnitúdó Csillagász Klub** 2018-ban 39 foglalkozást tartott az Újkerti Községi Házban, ahol közel 500 látogató bővíthette természettudományos ismereteit az év folyamán. Márciusban tavaszi csillagászati bemutatót tartottak közösségi házunkban és az újkerti szánkódombon.

Az **Életreform Klub** célja az egészséges, természetes életmód szemléletének, ismereteinek terjesztése, az önismeretre nevelés, az emberek pszichológiai kultúrájának fejlesztése, környezet- és természetvédelem, környezettudatos gondolkodás erősítése, a pozitív gondolkodásmódot erősítő ismeretek és szemlélet terjesztése a mindennapi élet szolgálatában. Az Újkerti Községi Ház, az Életreform Egyesület és az Unikornis Alapítvány szervezésében megvalósuló **„Szemünk fénye, a gyermek” című konferenciasorozat** 2018-as témája *„A támogató/korlátozó család”* volt. Intézményünk 2018-ban **21. alkalommal** rendezte meg az ifjúság anyanyelvi nevelését és a beszédkultúra javítását szolgáló **Kazinczy Szép Magyar Beszéd verseny** városi és városkörnyéki fordulóját. Ebben az évben **18 általános iskola 31 diákja** mérte össze tudását.

A DMK Újkerti Községi Háza **kiállításai** tervezésénél is kiemelkedő figyelmet fordít az ismeretterjesztésre.

Ennek tükrében **emlékkiállítással** tisztelegtünk az **1956-os forradalom és szabadságharc** emléke előtt. A bemutatott - 12 tablóból álló - anyag felölelte a második világháború befejezését követő Rákosi - diktatúra, a forradalom és szabadságharc, az ezt követő megtorlások, illetve a Kádár - rendszer időszakát egészen a rendszerváltásig.

Szintén az ismeretterjesztést szolgálta az **1848-49-es magyar szabadságharc 170 éves évfordulójának** tiszteletére rendezett dokumentumkiállítás is, melyet - 56-os kiállításunkhoz hasonlóan - Oláh László nyugállományú alezredes állított össze.

Az Újkerti Községi Ház ismeretterjesztő tevékenységi köréből kiemelkednek az *egészségmegőrzést célzó* tematikus rendezvények, az **Újkerti Egészségnapok** és az ősszel megrendezett **Újkerti Egészség hét**, valamennyi korosztályt megszólítva az egyes programelemekkel.

A tavaszi **Egészségnapok** szervezésénél szem előtt tartottuk, hogy a diákok minél több oldalról megismerhessék az egészséges életmód fontosságát, és biztosítsunk számukra nekik szóló, játékos formában megvalósuló preventív foglalkozásokat, előadásokat, amelynek keretein belül megfelelő információhoz, tudásanyaghoz juthatnak, és őszintén feltehetik kérdéseiket az adott témában. **„Ki tud többet az egészségről”** című vetéledőnkön általános iskolás gyerekek mérhették össze tudásukat, de természetesen

célunk volt az idősebb korosztály megszólítása, elérése, figyelmének felhívása a prevenció és egészségmegőrzés fontosságára.

Kortárs nyugdíjas tornával, az Életmód Klub nyílt foglalkozásával, a Mentál Filmklub programjával, Nagyné Halász Anna életmódtanácsadó „Gyógyulás a természet erejével” c. előadásával, vércukor és testtömegindex méréssel vártuk az érdeklődőket, ezzel is segítve az esetleges problémák kiszűrését. Az Egészségnapok keretében 2018-ban is fókuszba került az **érzékenyítés**, melynek célja a személeltformálás, hogy az elfordulást, a tudatlanságot a fogyatékkal élők iránti empátia, nyitottság, és odafordulás váltsa föl.

Programunkkal a Povolny Iskolában szervezett **„Álmok Napjához”** kapcsolódtunk, ahol Interaktív Műhelyünkben a gyerekek és fiatalok játékos foglalatosságokon vehettek részt, ajándéktárgyakat készíthetnek, tárgyalgó közösségeink révén megismerhették az origami és papírfonás technikáját.

Az őszi **Egészségheften** számos, az egészséges életmódot népszerűsítő ismeretterjesztő, interaktív és mozgásos programon vehettek részt a közösségi ház látogatói: **Kortárs nyugdíjas torna, „Ép testben ép lélek” címmel az Életmód Klub nyílt foglalkozásai, kínai meridiántorna**, valamint az **Életreform Egyesület humán szolgálata** várta az érdeklődőket különböző bemutatókkal, tanácsadásokkal a testi-lelki-szellemi egészségről, öngyógyító módszerekről (gyógyító reiki meditáció, masszázs, életmód és gyógynövény tanácsadás).

Egészségügyi mérések – vérnyomás-, vércukor-, testtömegindex mérés, hajdiagnosztikai mérés – is látogatóink rendelkezésére álltak. Az SOS Elsősegély Program keretében **ingyenes elsősegélynyújtó tanfolyamon** vehettek részt az érdeklődők a Generali Biztosító támogatásával, ahol életmentő beavatkozásokat, teendőket sajátíthattak el.

Az Ismerd meg! - természetismereti sorozat keretében szervezett **Föld napján környezetünk védelme és a környezettudatosság** középpontba állításával interaktív ismeretterjesztő előadásokkal, gyakorlati bemutatókkal, totóval, játékos környezetvédelmi feladatokkal ill. az újrahasznosítás jegyében szervezett kézműves foglalkozásokkal vártuk a gyerekeket. A környező iskolákból érkező tanulókat nagy aktivitás jellemezte, hasznos új ismeretekre tettek szert, melyeket a mindennapi életben alkalmazni tudnak az egészséges életmód, a környezettudatosság terén.

A nyári **Napsugár táborok** közül a **'Kalandó-zoo'** tematikájának fontos része a tudás játékos, gyakorlatias megszerzése, természetismereti jártasság erősítése. **A tábor célja** a környezeti nevelés, amely által a gyermekek közvetlenül, játékosan, tapasztalat útján ismerik meg az állatok és növények világát és környezetüket.

Csicsergő néptánc és népi kézműves táborunk során a Kárpát-medence, illetve a Dunántúl táncformáival ismerkedhettek meg a gyerekek, a tájegységekre jellemző népi gyermekjátékok, népdalok, népi ügyességi játékok (bothajítás, botrúgás, csülkőzés, méta stb.) elsajátításával gyarapítva ismereteiket.

Az Újkerti Községi Házban működő Delta Mozi 2018-ban is helyszínül szolgált az **1848-49-es forradalom és szabadságharcról történő megemlékezésnek**. A DSZC Könnyűipari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola tartotta itt – „HOL A SZABADSÁG OTT VAN A HAZA” című vetítéssel egybekötött műsorát. A *történelmi ismereteket* közvetítő ünnepi programon 100 fő vett részt.

Az 1848-49-es magyar szabadságharc története c. kiállításunk kísérőrendezvényeként 6 alkalommal tartott dokumentum filmvetítéssel egybekötött tárlatvezetést Dr. Oláh László nyá. alezredes az Árpád Vezér Általános Iskola több csoportjának valamint a Bánki Nyugdíjasklub tagjai részére.

Ismeretterjesztés a **MENTÁL FILMKLUB** programjain is megvalósult Delta Moziban. A filmklub 2012-ben azzal a szándékkal jött létre, hogy a középiskolás korosztály a filmekben illetve filmművészen keresztül indirekt módon tudjon egy adott témában elmélyülni, frontális pedagógia helyett átélésen és a saját élményen alapulva.

2.10. DMK Belvárosi Alkotóműhely

2018-ban igen gazdag ismeretterjesztő tevékenység valósult meg a DMK Belvárosi Alkotóműhelyében is. **Nyitott Műhely** címmel, két közösséggel (GADE, Debreceni Fotóklub) együttműködve új sorozatot indítottunk útjára. A sorozathoz **műtermi beszélgetéseket és workshopokat** szerveztünk az év folyamán. Műhelyünk vendégei voltak: *László Ákos* Csokonai-, *Holló László*-, és *Pro Urbe* díjas grafikusművész, *Süli István* E-FIAP fotóművész, *Kassai Imre* festőművész, *Welényi Rudol* grafikusművész, *Gál András* fotóművész, valamint *Butak András* Munkácsy-díjas képzőművész.

Nagy öröm számunkra, hogy 2018 nyarán a **Belvárosi Alkotóműhely** két táborral is csatlakozott a DMK Napsugár Táboraihoz, melyek tervezésénél a műhelyben működő két közösség (GADE, Debreceni Fotóklub) szakmai tevékenységéhez kapcsolódtunk. A **Vázlattól a műig című táborunk** szakmai vezetője Tamus István grafikusművész, a nagy múltú Grafikusművészek Ajtosi Dürer Egyesületének elnöke volt. **Optika fotós táborunk** városi szinten is hiányt pótol. A táborba szintén 10-16 év közötti gyerekeket vártunk, akik Máthé András fotóművésztől sajátíthatták el a fotográfia alapjait.

A „Múlt, jelen, jövő” a debreceni grafikai hagyományok tükrében című kiállításon (melyet a Belvárosi Községi Ház Klubgalériájában rendeztünk) és a kapcsolódó reprezentatív katalógusban a jelenkori debreceni grafikusközösség legkiválóbb idősebb és középgenerációs tagjai mellett néhány ma már nem élő, de megkérdőjelezhetetlen érdemekkel bíró művész és öt fiatal grafikus mutatkozott be.

3. Képzések

Intézményünk nyilvántartott felnőttképzési hely:

KAB engedély száma: 29136-3/2014/KOZMUV

Oktatási Hivatal által kiadott engedély száma: 47793/23/2014

Akkreditált képzésünk a „NÉPI JÁTSZÓHÁZVEZETŐI TANFOLYAM”.

A program célja: A résztvevők megismerjék a néprajztudomány részterületeit és a hagyományos magyar népi kultúra elemeit. Ismerjék az anyagi kultúra területei közül a gazdálkodás, népi táplálkozás, népi építészet és lakáskultúra, viselet jellegzetességeit. Ismerjék a magyar folklór területeit, ezen belül a népszokásokat, az évkör, a családi élet ünnepeit, a néphit, a gyermekélet, a játékszokások, a gyermekfolklór, a népköltészet jellegzetességeit.

Sajátítsák el a gyakorlati népi kézműves ismereteket és technikákat a természetben található különböző anyagok (vessző, csuhé, szalma, nád, gyékény, bürök, stb.) felhasználásával. Ismerjék az egyszerű tárgyak elkészítésének folyamatait és szerezzenek jártasságot az alábbi technikák alkalmazásában: nemezelés, szövés-fonás, bőrmunkák, egyszerű fazekasság, gyöngymunkák, növényi festés.

Ismerjék a jeles napokhoz köthető tárgykészítés alkalmait és technikáit, legyenek képesek elkészíteni az alábbi tárgyakat: adventi koszorú, mártott gyertya, aratókoszorú, hímes tojás. Alkalmazni tudják megszerzett tudásukat az iskolarendszeren belüli illetve kívüli tevékenységi formákban.

Jelen évben a helyzet változatlanul az, hogy ha nem lettek volna a felnőttképzés terén elnyert pályázatok, akkor egyáltalán nem tudtunk volna képzést lebonyolítani.

Lassan másfél éve megoldatlan problémát jelent, hogy nincs olyan vizsgáztató szerv aki a népi játszóházi foglalkozásvezetői tanfolyamunk hivatalos okiratait ki tudná állítani.

Ez az intézménynek bevétel tekintetében komoly anyagi veszteség, egyben szakmai presztízsveszteség.

Sokan vannak még mindig a környékünkön olyanok, akik szívesen elvégeznék ezt a képzést, azonban az adminisztrációs gát egyszerűen lehetetlenné teszi, hogy elindítsuk és felelősséggel le tudjuk vizsgáztatni a jelentkezőket.

2019-ben lejár a képzési akkreditációnk, a fentiek alapján elgondolkodtató, hogy vajon érdemes-e megújítani mindezek után, hiszen komoly költséggel jár, ugyanakkor per pillanat beláthatatlan ideig bizonytalan a jövője.

4. Kiállítások rendezése

A Debreceni Művelődési Központ egységeiben 2018-ben közel 80 kiállítás valósult meg. Ezek többsége műtárgy kiállítás volt, de számos szakköri, hobbi és emlékkiállítás is szerepelt a programban.

A intézményünk alaptevékenységein belül meghatározó a kiállítások szervezése, Minősített közművelődési Intézmény címünk is nagymértékben e terület magas szintű művelésének köszönhető.

Fontos követelmény a jövőre nézve, hogy a DMK minden egységében legyenek meg a minimális technikai feltételek (paravánok, tárlók/vitrinek, posztamensek, függesztősínek, stb.) a kiállítások megrendezéséhez, valamint hogy a műalkotások megvilágításához megfelelő égők kerüljenek kihelyezésre.

A Tímárház – Kézművesek Háza két terében tíz kiállítás volt látható 2018-ban,

melyeken kortárs népi kézműves mesterek alkotásait mutatták be egyéni- illetve csoportos formában.

Januárban a magyar kultúra napjához kapcsolódóan a **Derecskei Kézműves Kör tagjai mutakoztak be. A Kézműves Kör alkotói** közül sokan a méltán híres Bihari Népművészeti Egyesületnek is tagja, hárman közülük szúrrátét készítő népi iparművészek, de jeles fafaragók és szövők, illetve vesszőfonó mester is öregbíti a Kör hírnevét.

A Hangszervarázs című vándorkiállítás Püspökladányból érkezett a Tímárházba. Az interaktív tárlaton a hangszerek kipróbálhatóak voltak, sőt a közönséget is megénekelte a kiváló pedagógus és nagy tudású etnográfus, Birinyi József népzene kutató.

A tavasz következő nagyobb kiállításán Blaskó Sándor abonyi szobrászművész és családja mutatkozott be. Nemez és fa csodálatos összhangja volt látható ezen a tárlaton. Blaskó Sándor szakrális témájú szobrai tökéletesen kiegészítették Marcella, a felesége valamint Katalin, a lánya nemezmunkái.

Takarók, ülőpárnák, faliképek, viseleti darabok kerültek bemutatásra ízelítőül abból a repertoárból, melyet évek alatt alkotottak a családtagok.

Az idén ötödik alkalommal meghirdetett Kösöntyű pályázat és a hozzá kapcsolódó kiállítás minden évben a nyárelő kiemelkedő programja, de most, a jubileum alkalmából igazán kiteljesedett. Elérte az évekkel ezelőtt kitűzött célt, miszerint országosan ismert és elismert pályázattá vált. A nyári táborok után ősszel újra hangsúlyos szerepet kaptak a tárlatok. **Szeptemberben nyílt Gyimesiné Behina Éva- Mesés virágaim című kiállítása.** A fiatal alkotó akril és olajfestményein keresztül egy egészen különleges mesevilágba invitálta a látogatót.

Az őszi további programjaként divatbemutatóval egybekötött szövő **kiállítás nyílt Petrovics Nikolett egészen egyedi stílusú vászon ruháiból és kiegészítőiből.** A fiatal, tehetséges vászonszövő idén kapta meg a Népművészet Ifjú Mestere díjat, illetve szintén ez évben elnyerte a Junior Prima díjat is. Végül, de nem utolsó sorban az év a Debreceni Művelődési Központ munkatársainak kiállításával zárult. A tárlaton többek között gyöngyékszereket, keresztszemes képeket, kerámiákat, szötteket, viseleteket és egészen különleges fa és nemez munkákat láthattak az érdeklődők.

A Kisgalériában áprilisban **Demeter Anita bőrműves és Szakady Kincső nemezkészítő mutatkozott** be egy egészen hangulatos, ugyanakkor sejtelmes összehatású és színes kiállítással. Ezt követte egy fiatal tehetség, **Dede Orsolya, vászonszövő népi iparművész különleges, egyedi tárlata, majd októberben Csapóné Riskó Tünde gyöngyfűző valamint Szentirmainé Szigeti Ibolya viseletvarró kiállítása.** A kisgalériában látható kiállítások sorát Réti Szabó Sándor fafaragó bemutatkozása zárta. látókört és dús fantáziavilágot lát az, aki megtekinti az alkotásait.

2018-ban 18 kiállítás valósult meg az Újkerti Közösségi Házban.

A tervezésnél most is, mint minden évben a stílusbeli változatosság, a tematikai sokszínűség volt a fő szempont. A színvonalas műtárgyi kiállítások mellett, kiemelkedő fontosságúak voltak a tárgyalkotó közösségek bemutatkozásai. A tárlatok egyrészt az Előtéri Galériában, másrészt a földszinti folyósón kaptak helyet.

Az év első tárlata **Móré Mihály Csokonai – díjas grafikusművész emlékkiállítás** volt az alkotó halálának 20. évfordulója és a magyar kultúra napja alkalmából. A kiállítás anyaga a hagyaték egy része volt, amit az alkotó özvegye Tariska Eszter ajándékozott a városnak a művész halála után. A tárlat az alkotó halálának 20. évfordulója alkalmából nyílt. A közel 30 rézkarc, linómetszet és tusrajz mellett gyerekkori rajzok, fotográfiák is szerepeltek a kiállításon. A mohácsi busójárás hagyományvilágából kaphattak ízelítőt az **Újkerti Közösségi Ház látogatói január 9. és február 5. között a „Búcsúztatni lám a telet, Busójárás, itt a helyed!” című kiállításon.** A tárlaton a hagyományos busó maszkok által ihletett, természetes anyagok felhasználásával készült álarcokat, öltözeteket, ill. a busók kellékeit tekinthették meg az érdeklődők. A **Debreceni Új Fotóműhelyt** 1998-ban a Debreceni Fotóklub korábbi tagjai alapították meg azzal a szándékkal, hogy újfajta alkotói légkört biztosítsanak maguknak. A Fotóműhely nevének megfelelően műhelye kíván lenni a magas színvonalú, különleges művészi kvalitásokat mutató fotográfiáknak.

Az idei **kiállítás a csoport fennállásának 20. évfordulója alkalmából nyílt január 29-én.** A tárlaton a jelenlegi tagok, összesen 12-en vettek részt 34 munkával. "Korok és pipák" című kiállítás Császár József pipa- és ásványgyűjteményéből február hónapban nyílt a közösségi ház földszinti folyosóján. **Márciusban hagyományosan a Maticska Jenő Alkotó – és Képzőművészeti Kör kiállítása következett** a tagok legújabb munkáiból az Előtéri Galériában. A nemez, mint az egyik legősibb természetes anyag megismertetése, a benne rejlő lehetőségek, széleskörű, kreatív bemutatása volt a cél Mátrai Nagy Andrea munkáin keresztül. Munkatársunk, a DMK osztályvezetője, a

Tímárház egységvezetője új – bár eddig sem ismeretlen- oldaláról mutatkozott be a tárlattal, mely nőnap alkalmából nyílt.

A Tárlatot a Nádudvari Népi Kézműves Szakiskola oktatója, Vetró Mihály a Népművészet Ifjú Mestere nyitotta meg. **„Az én szívemben boldogok a tárgyak” című hagyományos báb- és játékkiállítás 2018. márciusban nyílt a közösségi ház folyosóján.** A tárlaton három alkotó, Vasvári Gyuláné horgolt játékfigura-készítő, valamint Szikszayné Szabó Éva és Bornemissza Panna babakészítők szemet gyönyörködtető munkáit láthatta a közönség.

A kiállítók mintegy 500 alkotásán kívül bemutatásra került a közösségi ház újonnan alakult csoportjának, a Brunszvik Teréz Baráti Körnek régi idők gyermekjátékait idéző gyűjteménye is. A kiállítás részét képezte továbbá a közösség névadójának, Brunszvik Teréz munkásságának emléket állító dokumentumkiállítás is.

A szintén minden évben megrendezésre kerülő **" Művészlesen" című tárlaton** idén az Abigél Középiskola diákjai mutatkoztak be az Előtéri Galériában. Tamus István grafikusművész és Tarnóczi József festőművész tanítványai mellett, a komoly betegséggel küzdő Csire Zsuzsi munkáit is láthatták az érdeklődők. A fiatalok tárlatát **Tenky Dezső grafikusművész kiállítása** követte május hónapban. A közösségi házban működő közel hatvan csoport közül 12 tárgyalkotó közösség. Minden évben kiemelkedő fontosságú ezen csoportok közül is a **Tájoló Tűzzománc Szakkör és a Palmetta Ötvöszománc Szakkör közös évváró kiállítása.** Az idei tematika apropóját a Magyar Szent Korona hazahozatalának évfordulója adta. **A „Negyven éve itthon a Magyar Szent Korona” című kiállításon** a két közösség összesen 30, különböző korcsoportú tagja mutatkozott be. Közös az alkotókban, hogy művészet és alkotás kedvelők, közülük többen évtizednyi ideje járnak a tűzzománc műhelybe, de voltak frissen beiratkozók is. A tárlatra vendégkiállítók is meghívást kaptak: a Kós Károly Művészeti Szakközépiskola, a Könnyűipari Szakgimnázium és Szakközépiskola, valamint a Vénkerti Alapfokú Művészeti Iskola tehetséges diákjai. Sin István kazincbarcikai alkotó kiállítása szeptemberben nyílt az Előtéri Galériában. Az amatőr művész tárlatát Kerékgyártó Kálmán költő nyitotta meg, B. Orosz István saját megzenésített verseit adta elő, illetve közreműködtek még a Főnix Irodalmi kör tagjai, V. Hegedűs Zsuzsa és dr. Tóth Zoltán. A szeptemberben az 1948-49-es magyar forradalom és szabadságharc történetét bemutató dokumentumkiállítást tekinthették meg a látogatók a forradalom 170 éves évfordulója alkalmából. Nagy volt az érdeklődés iránta és mindenki a szívébe **zárta Lénárt Attila grafikusművész a mese világnapja alkalmából nyílt kiállítását.** A tárlaton az alkotó saját rézkarcokkal színesített verses-mondókás 'Csipetnyi mese' című könyvének illusztrációit mutatta be.

A közösségi ház első emeleti folyosóján megtekinthető októberi emlékkiállítás az 1956-os forradalom és szabadságharc előtt tisztelgett. A bemutatott 12 tabló felölelte a második világháború befejezését követő Rákosi – diktatúra, a forradalom és szabadságharc, az ezt követő megtorlások, illetve a Kádár –rendszer időszakát egészen a rendszerváltásig. A festészet napjához Éles Bulcsú képzőművész, a Lácacsékei Művésztelep vezetője ötletére csatlakozott a DMK Újkerti Községi Háza. Egy egészen különleges és újszerű programsor szerveződött, mely kapcsán három kiállítás nyílt október 20-án három, öt és hét órákor a különböző debreceni helyszíneken.

A Kolrecen és Debozsvár tárlat címe a két város nevének összekeveréséből született, annak okán, hogy a művésztelep gyűjtemény egyszerre két helyszínen Debrecenben és Kolozsváron volt látható. B. Orosz István képzőművész novemberi kiállításán a legújabb színes korszakát mutatta be. A kiállított közel 25 olajkép többsége virágcsendélet és tájkép volt, elsősorban itáliai városok hangulatát idézve. A rendhagyó tárlatot az alkotó nyitotta meg egy zenés, verses performansszal, mely végére egy alkotás is elkészült. Az év végi Origami valamint a Betlehemes kiállítás is a decemberi ünnepekhez kapcsolódott.

A Csapókerti Közösségi Házban 2018-ban összesen 6, három képzőművészeti, egy népi iparművészeti, és két, közösséget bemutató fotó- illetve **ismeretterjesztő kiállítást láthattak az érdeklődők.** Mivel a közösségi ház nem rendelkezik állandó kiállító helyiséggel, így tárlatoknak igazodniuk kell egyéb programokhoz, rendezvényekhez, és az itt működő civil szervezetek tevékenységéhez. Az emeleti termeken kívül idén több kiállítás is a földszinti előtérben felállított paravánokon lett elhelyezve, hogy az alkotásokat minél többen láthassák. Január 22-én a magyar kultúra napja alkalmából nyílt kiállítás a Debreceni Alkotó Képzőművészek csoportjának munkáiból. **„Mátyás, az igazságos” képzőművészeti pályázat és kiállítás Mátyás király - emlékévként alkalmából** a város napjához kapcsolódóan nyílt áprilisban. A pályázat elsősorban a városrészben élő gyermekek és fiatalok számára lett meghirdetve, óvodásoknak, valamint alsó- és felső tagozatos tanulónak. Egy Mátyás királyról szóló, szabadon választott meséhez vagy mondához kellett a gyerekeknek illusztrációt készíteniük. Az alkotások készülhettek vegyes technikával, grafikai, festészeti vagy montázs technikával. A pályázatra szép számmal érkeztek kiváló színvonalú munkák. Május hónapban a **Csapókerti Népi Díszítőművészeti Kör és Terdik Angéla fazekas népi iparművész közös kiállítása** volt látható a közösségi ház klubtermében. A kiállítást Mátrai-Nagy Andrea etnográfus rendezte. A megnyitó napján Dr. Vajda Mária néprajzkutató a Szent György - napi népszokásokról, hagyományokról tartott előadást. A kiállítást Hubert Erzsébet etnográfus, a Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti Egyesület elnöke nyitotta meg, és Rácz Boglárka népdalénekes műsora színesítette. Szeptemberben az **„50 éves a Csapókerti Kertbarát Kör” című jubileumi fotókiállítás** volt látható a közösségi ház előterében. Hasonló céllal nyílt szintén az őszi folyamán **„A Csapókerti Pávakör elmúlt évtizedei” című fotó- és oklevél kiállítás.** Decemberben **Sarkadi Dezső festőművész kiállítása** volt látható Csapókerti Közösségi Ház előterében.

A DMK és egyben Debrecen egyik legjelentősebb kiállítóhelye a **Belvárosi Galéria,** mely 2016 végén a teljes új paraván és világítási rendszert kapott, így még méltóbb az itt megrendezésre kerülő színvonalas tárlatokhoz. **Makoldi Sándor** tavalyi halála óriási vesztesége régióknak, de erős szellemi kisugárzása révén jelen van ma is Debrecen és környéke kulturális életében.

A Belvárosi Galériában január 23. és március 9. között megrendezésre kerülő tárlat a művész munkásságának szellemi hatását hivatott bemutatni. A **kiállítás** egyenes folytatása annak a tárlatsorozatunknak, mely a magyar vizuális művészeti örökséget újraértelmező, szuverén alkotói világgá alakító szerves, vagy organikusnak nevezett kortárs művészeti törekvéseket mutatja be. A Magyar Kultúra Napjához kötődő kiállításon szereplő alkotások a magyar népművészet képi nyelvében beszélő, továbbírt kortárs népművészeti remekművek.

A kiállítás anyagát a felújított Hagyományok Házában a budapesti közönség is láthatta, mely nem kis megtiszteltetést jelentett e kör alkotói számára. A tavalyi nagy sikerű kezdeményezés után, ám új elemekkel kiegészülve Hangszert a kézbe - EXTRA! címmel – az országban egyedülálló módon szervezte meg a Debreceni Művelődési Központ és a Hangszerek Országos Szövetsége - **Hanosz a rendezvénysorozat 2018. március 20–24. között a DMK Belvárosi Közösségi Házában.** Keddtől egészen szombati INGYENESEN volt látogatható a zenei játszóter (hangszerkiállítás), ahol minden érdeklődő betekintést nyerhetett a dob és ütőhangszeres, a gitáros és basszusgitáros, a billentyűs, a népi és klasszikus hangszerek, az elektronikus zenei, valamint a stúdiós szekciókba, hogy a hangszereket megszólaltatva nagyszerű és boldog pillanatokat élhessen át. Emellett szintén ingyenesen volt látogatható a Hangszert a kézbe – EXTRA! eseménysorozat keretén belül: 16 rendhagyó énekóra, 7 hangszeres és hangtechnikai kurzus (előzetes bejelentkezés szerint). Március 16-18. között **„TAVASZI ZAKATOLÁS” címmel vasútmodell és terepasztal kiállítás** volt a Belvárosi Közösségi Házban. A kiállítás egészen újszerű volt, mert a BKH most először volt helyszíne ilyen típusú programnak. A kiállítás teremként alakult meg. Két évvel ezelőtt ünnepelte 25 éves jubileumát a **Vámospércsi Művésztelep és Grafikai Műhely**, mely Debrecenhez számtalan szállal kötődik. A **27 éves Művésztelep** gazdag terméséből mutatott reprezentatív válogatást a Belvárosi Galériában, áprilisban nyílt kiállítás. A tárlatot Cs. Tóth János művészeti író nyitotta meg, Petruska Kristóf ízes meséje és Somogyi László Gábor versmondása mellett. A Lenergy – Az **Év Természetfotósa 2017 pályázat vándorkiállítása** hagyományosan május-június hónapban volt látható a Debreceni Művelődési Központ Belvárosi Galériájában. **Matl Péter az egyik legjelentősebb kárpátaljai magyar képzőművész, munkásságának megismertetése** Debrecen és a régió szakmai és művészetszerető közönségével intézményünk kulturális küldetésének megfelelő, felemelő feladatok közé tartozott. Matl Péter sajátos alkotói világa több gyökerű: meghatározó művészetében saját vizuális anyanyelve, azaz a magyar népművészet forma- és mintakincse, emellett természetesen hatottak rá a XX. századi és a modern kortárs szobrászat olyan kiválóságai, mint Aristide Maillol és Henry Moore, de a magyar kortárs szobrászok munkássága is tetten érhető az inspiráló hatások között. Az alkotó debreceni kiállítása június végén nyílt.

"A múlt emlékei gyermekszemmel" című kiállítás januárban nyílt a **Józsai Községi Ház**ban. A tárlat anyaga a Gönczy Pál Általános Iskola 5-8. osztályos tanulóinak munkáiból állt össze. A történelmi témájú képek A/3-as méretben, különböző technikával készültek. Történelmi személyeket láttattak, eseményeket jelenítettek meg a gyerekek saját fantáziájuk alapján. A Magyar Kultúra Napjához kapcsolódóan nyílt a **Faragók Baráti Körének kiállítása** január 22-én a közösségi házban. A megnyitón Mazsu János önkormányzati képviselő emlékezett meg az ünnepéről. Szabó Antónia képzőművész részletesen elemezte a faragott motívumok jelképi jelentését, és a reformáció eszmeiségét, méltatta a fafaragók munkáját. A látogatók elismeréssel nyilatkoztak a magas színvonalú kiállításról. A nézők sok értékes információt kaptak a magyar népművészetről és a magyar népi kultúráról. Országos hírnévre tett szert szülővárosáról készült sorozatával a **Kazincbarcikai Gobelin Öltögetők Köre**. A közel egy évtizedes múltra visszatekintő közösség Kazincbarcika nevezetességeit mutatta be az érdeklődőknek kézimunkáival március hónapban. Egy amatőr művészekből álló hobbikör, az évek hosszú sora alatt magas szintre jutott el a tűgobelin technikában. A kiállításon a hímzett képeken kívül, hímzett párnákat, lakástextíliákat, díszdobozokat, ékszereket és bortartókat is megcsodálhattak a látogatók. A vendégeket igazi tavaszi hangulat várta a közösségi ház előterében áprilisban. Az ismert **józsai amatőr festő** tavasz ihlette képeit hozta el a **Tavaszhívogató** című **tárlatra**. Czentyéné Zolnai Irén, a hitvallásában arról vall, hogy saját emlékeit, élményeit ötvözi egyéni elképzeléseivel, így születnek alkotásai. A népi életképek, a falusi hétköznapiak és ünnepek a gyermekkorát idézték meg hangulatukkal. A virágcsendéletek a természet szépségére való rácsodálkozás nyomán készültek. **„Debrecen annó”** címmel nyílt **kiállítás** a Város Napja alkalmából a Debreceni Fotóklub munkáiból április hónapban. A Hajdú Expressz Vasútmodellező és Vasútbarát Egyesület a Józsai Községi Házzal közösen tizedik alkalommal rendezte meg a **vasútmodell kiállítását** április 13. és 15. között. A kiállítás a látogatók bevonásával ismertette meg a vasútmodellezés szépségeit, műhelytitkait. A gyerekeket vasútmodell vezetési lehetőség, favonat és vasút szimulátor várta. A kiállítás kapcsolódó rendezvénye volt a Sipos Milán Gergely **„Vasúti pillanatok”** című **photótárlata**. A HANGSZERVARÁZS címet viselő vándorkiállítás anyagát a Püspökladányi Karacs Ferenc Múzeum gondozza.

A 21 tablóból álló sorozat a Birinyi József hangszergyűjteményéről készült fotókat tartalmazza, részletes hangszer-történeti, népzene-történeti leírásokkal. A kiállításához kapcsolódott Birinyi József élő hangszerbemutatója, amihez kb. hetvenféle történelmi népi hangszer hozott el. A megnyitó ünnepség napján ezeket is meg lehetett tekinteni. A tárlatot május 25. és július 31.-között láthatta a közönség. Első alkalommal mutatkozott be a nyilvánosság előtt a Sublimation Art Team – röviden SAT – művészeti csoport, amely debreceni művésztanárokból alakult 2018 májusában. A szeptemberi tárlaton Bagdány Franciska, Bessenyei Valéria, Cs. Horváth Judit, Rózsa István Tamás, Tarnóczi Tamás alkotásait láthatta a közönség. A Debreceni NépmesePont átadó ünnepségéhez kapcsolódóan nyílt meg a népmese illusztrációs pályázatra beérkezett munkákból az „Egyszer volt...” című kiállítás. Az év két utolsó bemutatója a Debreceni Pergőgalamb és Postagalamb kiállítás volt.

Régi debreceni képeslapok – **Debrecen az 1920-as évek előtt címmel nyílt kiállítás** a **Nagymacsi Községi Ház**ban, áprilisban a város napja alkalmából. Az eredeti lapok Dr. Nagy Attila orvos, közíró tulajdonát képezik, a kiállított A/3-as méretű reprodukciókat a Méliusz Juhász Péter Könyvtár Helyismereti Gyűjtemény és Fotótár adta kölcsön. „Az első 5 év legjobb pillanatai” című dokumentumfotó kiállítás a közösségi ház évfordulója alkalmából nyílt novemberben. A bemutatott közel 70 kép a DMK archívumából került ki. A 9 tablón elhelyezett A/4-es méretű hangulatfotók hűen tükrözték az elmúlt öt év történéseit.

Május hónapban „**Az én világom**” címmel **Dallos-Nagy Ildikó helyi alkotó kiállítása** volt látható a **Kismacsi Községi Házban**. A kiállított 38 akril festmény és ceruzarajz a realista természetábrázolás sajátos jegyeit hordozza.

2018 februárjában valósult meg a DMK **Homokkerti Községi Házában** a „**Farsangi álarcverseny általános iskolások számára**” című kiállítás. A tárlaton az alábbi intézmények alsós diákjainak pályaművei érkeztek be: Petőfi Sándor Általános Iskola; Epreskerti Általános Iskola; Bánki Református Általános Iskola. A gyerekek fantáziája ismét ráirányította a figyelmet alkotókészségük újszerű és érdekes spektrumára. A kiállítást jelentős érdeklődés övezte.

2018-ban a tervezett 3 kiállításból 2 valósult meg a DMK **Ondódi Községi Házában**. A tervezésénél az ismeretterjesztés volt a legfontosabb szempont. 2018 januárjában a magyar kultúra napja alkalmából „**Magyar pénzek a kiegyezéstől napjainkig**” címmel **nyílt kiállítás Balázs Ferenc nagymacsi gyűjtő anyagából**. A megnyitón Dr. Vajda Mária néprajzkutató tartott előadást a magyar pénzek történetéről. 2018. április 14-én Debrecen város napja alkalmából nyílt kiállításon a **Csapókerti Népi Díszítőművészeti Kör** mutatkozott be. Ez alkalommal szintén Dr. Vajda Mária tartott a megnyitón ismeretterjesztő előadást a különböző néprajzi tájegységek hímzéseiről.

5. Művelődő közösségek tevékenysége

A művelődő közösségekkel való törődés és együttműködés az egyik legfontosabb intézményi tevékenység, melynek keretében szakmai segítséget nyújtunk tevékenységeikhez, cserébe pedig ők rendszeres közreműködői és önkéntes segítői programjainknak, rendezvényeinknek.

2018-ban a DMK egységeiben összesen 150 csoport tartotta összejöveteleit.

2018-ban összesen 12 közösség tartotta rendszeres foglalkozásait a DMK Belvárosi Községi Házának Pódiumtermében és Klubtermében.

A **Debreceni Nyugdíjas Klub** hétről hétre, összesen **48** alkalommal kínált változatos témájú programokat nyugdíjas tagjainak és a tagságon kívüli érdeklődőknek. A teltházas programok között ismeretterjesztő, egészségmegőrző, fogyasztóvédelmi előadások, zenés-táncos összejövetelek (pótszilveszter, farsang, Sándor-József napi bál, Anna bál, Erzsébet-Katalin napi bál, szüreti), az év jeles napjaihoz, ünnepeihez (pl. a magyar kultúra napja, a költészet napja, anyák napja, férfiak napja, a zene világnapja, mikulás, karácsony) kapcsolódó programok egyaránt szerepeltek.

Nemzeti ünnepeink hagyományos módon fontos részét képezik a **Debreceni Nyugdíjas Klub** éves programtervének. Az **1848-as forradalomnak** és szabadságharcnak irodalmi összeállítással és a Petőfi Sándor Általános Iskola tanulóinak előadásával állítottak emléket március közepén.

Októberben az Idősek Hónapja programsorozathoz kapcsolódva emlékeztek meg az **aradi vértanúkról**, az 1956-os forradalom tiszteletére „56 csepp vér” címmel emlékműsorral állítottak méltó emléket.

A DNYK hagyományos nagyrendezvénye a több fordulós, felmenő rendszerű **Regionális magyar népdal és népdal verseny**, melyet évről-évre számottevő érdeklődés kísér.

Nagy népszerűségnek örvendenek a DNYK „téli”, „tavaszi”, „nyári” és „ősz végyes” című Ki-mit-tud programjai, melynek során a klub zenét, irodalmat kedvelő tagjai mutatkozhatnak be a Pódiumterem színpadán.

A DMK **Diabétesz Klubja** hagyományos, egészségvédelmet, egészséges életmód népszerűsítését szolgáló rendezvényeinek alkalmával - összesen **19** alkalommal - ingyenes egészségügyi méréseket (vércukor-, vérnyomás-, lábidegvégződés mérés) is biztosított a sorstársaknak. Az Idősek Hónapja sorozathoz a **Belvárosi Egészségnap** című programmal csatlakoztak.

Az **Ókori Egyiptomi Klub** minden hónapban előadást tartott az Egyiptom témakörében (A GIZAI NAGY PIRAMIS TITOKZATOS(?) SÍRKAMRÁJÁNAK REJTÉLYE Egy új felfedezés, amely izgalomban tartja a tudományos világot, Titkos misztériumok és beavatási szertartások – Thot isten és az isteni kilencség).

A **Magyar-Finn Baráti Kör** 2018-ban is megtartotta hagyományos, a finn kultúra megismertetését szolgáló programjait, a Kalevala-napot, a finn irodalom ünnepét (Aleksis Kivi napja), a finnugor rokon népek napját, ill. a finn függetlenség napját.

Az **Alföld Gyermekszínpad** és a **Főnix Diákszínpad** 2018-as műsorajánlatában szerepel gyermekeknek és felnőtteknek – Kiskarácsony-Nagykarácsony, (verses-zenés összeállítás + egy jelenet), Micimackó, Tigris, Malacka és a többiek (A. A. Milne Micimackójának zenés változata 7 dallal), Lázár Ervin: Vacskamati virágja, A báránnyelű-bodorító, Tarcsai Szabó Tibor: Az Erdei Színház. A két színpad 2018-ban összesen **37** alkalommal állt színpadra.

A DMK Csapókerti Községi Községi Házban 26 közösség működött 2018-ban.

Egy közösség jubilált a tavalyi évben: a **Csapókerti Kertbarát Kör** ünnepelte fennállásának 50 éves évfordulóját gálaműsorral és baráti találkozóval, melyre meghívást kaptak a városi és megyei kertbarát körök képviselői. A Kertbarát Körök Megyei találkozója is ekkor került megrendezésre, a jubileumi ünnepséghez kapcsolódóan. (Dr. Csajbók József tartott előadást „Kerti csodák közléről” címmel.)

Az évforduló alkalmából fotókiállítás keretében került bemutatásra a kör életének elmúlt 50 éve és megjelent egy néhány oldalas ismeretterjesztő füzet is.

Az egység közösségeink nagyobb rendezvényei 2018-ban: *Megyei Foltvarró Műhely (Bokréta Foltvarró Kör), Csapókerti Népi Díszítőművészeti Kör kiállítása, Varrjunk a szabadban! (Bokréta Foltvarró Kör, Csapókerti Népi Díszítőművészeti Kör), Idősek farsangja, Idősek bálja (Életfa Idősek Klubja, Csapókerti Pávakör), Városi bor- és megyei pálinkaverseny (Csapókerti Kertbarát Kör), Vadászgörény szépségverseny (Debreceni Vadászgörény Klub), Községek karácsonya (CSKH-ban működő közösségek)*

A DMK Józssai Közösségi Házában 17 közösség működött 2018-ban, heti illetve havi rendszerességgel.

Januárban a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódóan a **Fafaragók Baráti Körének** nyílt kiállítása „Nyitva van az aranykapu” címmel amely nagyrészt fotókból állt kiegészülve használati és dísz tárgyakkal. Március hónapban tizedik alkalommal került megrendezésre a **Józssai Kertbarát Kör** közreműködésével a Józssai Pálinka és Pogácsa verseny, amelyet évek óta nagy érdeklődés jellemez és a Hajdú-Bihar megyében működő kertbarátok is részt vesznek és versenyeznek egymással a legfinomabb pálinkáknak járó serlegért. Áprilisban második alkalommal rendezett „Nyitni-kék” c. egészségnapot a **Debreceni ILCO Egyesület** és a DMK Józssai Közösségi Háza. A rendezvény célja felhívni a figyelmet vastag- és végbélrák megelőzésére, korai felismerésére illetve a szűrések fontosságára. Hagyományos nyári program ebben az egységben a Józssai Gyermeknap, amelyet 2018-ban 29. alkalommal szervezett meg közösen a DMK Józssai Közösségi Háza és a **Józssai Település és Közösségfejlesztő Egyesület**. Szeptember hónapban a **Józssai Település és Közösségfejlesztő Egyesület** és a **Józssai Kertbarát Kör** közös programjaként került megrendezésre a Józssai Szüreti Nap. A kertbarát kör tagjai a megszerzett tudást próbálják oly módon továbbadni, hogy a szüreti napon kiállítást is rendeznek, ahol csodás termékeikkel mindig nagy sikert aratnak. Az **Alsójózssai Nyugdíjas Egyesület** és a **Felsőjózssai Nyugdíjasok Baráti Körének** közreműködésében valósult meg november hónapban (idén immár 8. alkalommal) a Ki mit tud?- Területi vetélkedő szépkorúaknak. Két galambokkal foglalkozó közösség működik a DMK Józssai Közösségi Házának **Galambász Körében**: sport és díszgalamb tenyésztéssel foglalkoznak. E két közösség szervezésében láthatták az érdeklődők a Debreceni Pergőgalamb Kiállítást, amely egyben minősítő is volt.

A DMK Homokkerti Közösségi Házában 17 közösség működött 2018-ban, heti illetve havi rendszerességgel.

A csoportok munkáját a 2018-ban is az odadás, a közösségi lét hiteles megélése, a szakmai elkötelezettség, és az egymás iránti tisztelet és kölcsönös együttműködés jellemezte. Ebben az évben (2018) a **Hangbújócska Zenébölcsei ünnepelte működésének 5. évfordulóját**. Lövei Lilla vezetésével hétfő délelőttönként tartotta foglalkozásait a Zenébölcsei, melynek foglalkozásait anyukák és ölükbe vett csemeték vették igénybe. Játszva, énekelve, derűvel. Az évforduló méltó módon került megünneplésre.

Új csoportként alakult meg 2018-ban és folytatta eredményes tevékenységét a **Homokkerti „Éld az életed!” Klub**, a **Homokkerti Sakkbarát Kör**, és a **Fekete Ló Bandérium**. Az „Éld az életed!” Klub csütörtökönként tartja foglalkozásait. Hétről-hétre tematikus egészségmegőrző előadásokat tartanak. Az alkalmakhoz bárki csatlakozhat. A **Homokkerti Sakkbarát Kör** magvát igazolt sakkozók alkotják, akik más településen játszanak versenyszerűen, de a Homokkertben élnek. Így összefogják a városrészen a sakkszeretőket minden szerda délután. Remélhetőleg később gyerekek oktatására is sor kerülhet!

Újabb üde színfolt a DMK Homokkerti Közösségi Házában a **Fekete Ló Bandérium**, amely csoport Nagy Lajos korával, a kor szokásaival, ruházatával, fegyvereivel, magával a lovagi kultúrával foglalkoznak. Elmélet mellett a gyakorlatra, a hosszúkard - vívásra is komoly időt fordítanak. A **Homokkerti Kertbarát Kör** 36. évébe lépett. Kétheti foglalkozásaik mellett a csoporthoz köthető az év elejei Kertbarát Borverseny, a Kertbarát Farsang, kiemelten a XIV. Kertbarát Slambucfőző verseny. Igényes szakmai tevékenységet folytatnak, és a közösségi élet aktív megélőí. A **Homokkerti Nefelejcs Hímzőkör** tematikus foglalkozásokat tartott az év folyamán. A csoport munkájának köszönhetően a DMK Homokkerti Közösségi Háza ünnepi függönyökkel, terítővel gazdagodott. A Hímzőkör adta az ötletet a DMK hímző csoportjai számára a „Hímezzünk közösen!” című akció elindítására. A **Homokkerti Nyugdíjas Klub** kéthetente tartotta foglalkozásait. Az alkalmak keretül szolgáltak ismeretterjesztő előadásoknak, egészségmegőrzésnek, és vidám alkalmakon keresztül a közösségi lét tartalmas megélésének. A **Homokkerti Hegedűsök Klubja** Bíró Imre vezetésével pallérozta az elmúlt évben az ifjú hegedűs palántákat. Félévente mutatták be előre haladásukat szüleiknek és a nagyerődemőnek. A **Debreceni Nép Egyőttes** segítette a gyereknapok és a Kreatív Kemencés

Délelőttők méltó megtartását. **2018-ban először, valamennyi csoport részvételével Csoportok Ünnepzáró alkalma valósult meg 2018. december 20-án.**

A DMK Kismacsi Közösségi Házában 3 közösség (Macsi Nyugdíjas Klub, Filmklub, Aerobik klub) tartotta foglalkozásait az elmőlt évben.

A **Macsi Nyugdíjas Klubnak** két kiemelkedő nagyrendezvénye volt 2018-ban: március hónapban a Nagyanyáink praktikái sorozatban Csigacsinálás, novemberben pedig a Márton napi sokadalom. Jubileuma 2018-ban egy közösségnek sem volt.

A DMK Nagymacsi Közösségi Háza 2 közösségnek adott otthont a tavalyi évben. (Nosztalgia Hajnalcsillag Nyugdíjas Klub; Nagymacsi közösségfejlesztő csoport)

A **Nosztalgia Hajnalcsillag Nyugdíjas Klub** tevékenységének gerincét az egymásra figyelés, a születés-névnapok közös ünneplése, kirándulások, ismeretterjesztés és szórakozási alkalmak adták, valamint aktívan bekapcsolódtak a közösségi ház rendezvényeibe. Ebből a színes tevékenységből kiemelkedett a klubtagok körében megrendezésre kerülő Farsangi bál és az Idősek bálja. A nagymacsi játszótér 1 bokrát örökbe fogadták, a föld napja rendezvényen gondozták.

A **Nagymacsi közösségfejlesztő csoport** a Nagymacsi Közösségi Ház közösségi működésének partnerszervezete. Aktívan részt vesznek az éves programterv kialakításában, a rendezvények tervezésében, megvalósításában. Legfőbb együttműködő partnereink. Minden nagyobb közösségi programunk együttműködő szervezete. Jubiláló közösség ebben az intézményi egységben nem volt 2018-ban.

A DMK Ondódi Községi Házában 2 közösség működött az elmúlt évben heti illetve havi rendszerességgel: a Margaréta Nyugdíjas Klub és a Csigatészta készítő kör.

2018. szeptembertől - november végéig működött a gyógytorna klub, a Cívis Praxis Község finanszírozásában. A közösségi házban 5 formális civil szervezet működik, együttműködési megállapodás alapján. Szociális szolgáltatást lát el a Héra Egyesület, gyülekezeti alkalmakat tart és a közösségi rendezvények megvalósításában partner az Ondód-Macsi Református Egyházközség.

A közösségi ház programozásában a legfontosabb együttműködő partner az Ondód Jövőjéért Egyesület, mellyel közösen valósult meg az összes közösségi nagyrendezvény, kiállítás. A Vöröskereszt évente 3-4 alkalommal véradást, illetve csere-bere napot szervez. Jubiláló közösség ebben az intézményi egységben nem volt 2018-ban.

A DMK Tímárház- Kézművesek Házában 10 közösség működött 2018-ban.

2018-ban ebben az intézményi egységben nem volt jubiláló csoport. A **Tiszta Forrás Hímző Kör** az Országos Vasutas Hímző Pályázaton és kiállításon 1 csoportos első és 4 egyéni első helyezést ért el.

A DMK Újkerti Községi Házában működött a tavalyi évben 61 közösség működött.

Képzőművészeti és alkotó csoportok, fotókör, kórusok, citera zenekar, népdalkör, ismeretterjesztő klubok, körök, valamint művészeti csoportok és nyugdíjas közösségek tartják rendszeresen foglalkozásaikat az intézményben. heti il.. havi rendszerességgel.

Január és február hónapban a **Mathiász Kertbarát Körrel** közös szervezésben valósult meg a Kertbarátköri Vezetőségek Téli Népfőiskolai Képzése valamint a Megyei Borverseny eredményhirdetése is.

Az **Életreform Klubbal** közösen rendeztük április hónapban a „**Szemünk fénye, a gyermek**” c. konferenciát, amelynek témájául 2018-ban is egy igen jelentős témát választottak: „**A támogató/korlátozó család**”.

Kiváló előadókkal, érdekes megközelítésekben több oldalról világították meg ezt a témakört.

Május hónapban ünnepi gálaműsor tette emékezetessé a **Debreceni Szépkorúak Klubja 10 éves jubileumát** a Belvárosi Községi Házban.

Szintén május hónapban ünnepelte megalakulásának **50 éves évfordulóját a Mathiász János Kertbarát Klub.**

Május végétől június közepéig gyönyörködhetek a látogatók a „**Tájéoló**” **Tűzzománc Szakkör és a PALMETTA Ötvöszománc Szakkör változatos technikával készített** különleges alkotásaiban. Június közepén a **Festőtanoda Képzőművészeti Szakkör és a Medgyessy Ferenc Képzőművészeti Kör és Szabadiskola** egy nagyon szép és gazdag anyagot bemutató kiállítással zárta le az évadot.

A Kórusok és dalkörök találkozója október hónapban - kapcsolódva a Zene Világnapjához és tisztelegve az Idősek Napja előtt - a **Debreceni Szépkorúak Klubja** aktív közreműködésével valósult meg.

December hónapban a Nagykanizsán megrendezett XI. Országos Vasutas Népművészeti Kiállításon az **Újkerti Kézimunka Kör** szakköri horgolás, csipke kategóriában I. helyezést ért el.

Az **anzX hangok** és az **anzX Nefelejcs** is több alkalommal volt közreműködője az egység programjainak (kiállítás megnyitók, farsangi rendezvények. (Magyar Nyelv Napja, újkerti teadélutánok, városrészi gyermeknap és adventi programok,).

A **Maróthi Kórus**, a **Debreceni Citerazenekar** a **Sol Oriens Kórus** az év folyamán több rendezvényünk közönségét varázsolta el műsorával.

2018-ban egy közösség működése szűnt meg ebben az egységben: az **Ördögszekér Ifjúsági Népzenei Együttes**.

2018 decemberében az adventi családi délután részeként került megrendezésre az DMK Újkerti Közösségi Házában működő **csoportok közös karácsony ünnepe**.

Több új csoport is otthonra talált 2018-ban ebben az egységben színesítve a közösségek palettáját: **Dilemma Drámaszínpad**, **Teozófia Kör**.

6. Rendezvények szervezése

„Minden ember egyforma, s annyit ér, amennyit a közösség érdekében dolgozik.”

(Wass Albert)

A Belvárosi Közösségi Ház nagyrendezvényei 2018-ban:

Talpra magyar! - családi táncház (március 15.) A város néptáncgyűjtései és a DMK között 2013-ban megkezdett együttműködés jó gyakorlatának továbbépítésével, közös tervezésű és megvalósítású programokon keresztül, a Belvárosi Közösségi Ház fokozott bevonásával a táncmozgalom népszerűsítését vállaltuk korábban és ebben az évben is. Tavaly és tavaly előtt nagyszerű forradalmi, családi táncházat rendeztünk a nemzeti ünnepünk napján, március 15-én a debreceni néptáncgyűjtések bevonásával, s e nemes hagyományt természetesen folytatni kívántuk az idén is, úgy hogy intézményünk is bekapcsolódott a városi ünnepi rendezvények sorába.

Ismét együtt ünnepeltünk, emlékeztünk a debreceni táncos közösségekkel és a Motolla Egyesülettel, s az ünnephez híven ezúttal is a verbunk volt a meghatározó táncunk, de a silladrit, a bukovinai székelés jellegzetes táncstílusát is megismerhettük. Folytattuk az ismerkedést a reformkor nemzeti társastáncával, körmagyarral is.

Az estét rendhagyó módon, most nem a tánc, hanem Dsupin Pál és Csörgő-Herczeg László Arany János kedves dalaiból összeállított CD-bemutató műsora zárta.

Családi napok: A Debreceni Művelődési Központ által szervezett városrészi gyermeknapok, családi programok rendezvénysorozatának egyik helyszíne volt a Lencztelepi Református templom udvarán megrendezett **Lencztelepi Családi Nap rendezvény (2018. május 19.)**. A programot Dr. Pósné László önkormányzati képviselő és Komolay Szabolcs alpolgármester, a városrész önkormányzati képviselője nyitotta meg. Ezután a résztvevőket Tamás Gergely lelki pásztor köszöntötte. A program összeállítása színes, változatos és érdekes volt. A műsorszámokat Nagy Ferenc konferálta fel. A gyerekek 4 órán keresztül vehették igénybe az ugráló vár szolgáltatást és a lufi bohócot, az arcfestést, csillámtetoválást és a kézműves udvart. A Családi nap keretében főzőversenyt hirdettek a városrész lakóinak. 5 csapat jelentkezett. Az első 3 helyezettet díjazta a 3 tagú zsűri. A többiek emléklapot kaptak. Az összes vendéget ebéddel kínálták. A színpadi közreműködők voltak: Szivárvány Óvoda óvodásai, Debreceni Ady Endre

Gimnázium diákjai, Tompeti és Barátai, Gyuri – bohóc, Debreceni Népi Együttes. Folyamatos kísérő programok a rendezvény ideje alatt: főzőverseny, arcfestés, mézeskalács díszítés, kézműves tevékenységek: kismadár ablakdísz, hetes fonással karkötő készítése, gipszfestés, gyöngyfűzés, kékfestő babakötözés, papírvirágok készítése. Vidám, oldott hangulatban zajlott a rendezvény. Minden korosztály megtalálta a neki leginkább tetsző programot, játékelemet.

Paci Juniális: A rendezvényt Komolay Szabolcs alpolgármester, a városrész önkormányzati képviselője nyitotta meg. Köszöntő szavai után a Kocsis Judit gyönyörű ének előadását hallgathatták meg a résztvevők. A gyerekek 4 órán keresztül vehették igénybe az ugráló vár szolgáltatást. Kézműves udvarral (gipszfestés, arcfestés, csillámtetoválás, karkötő fűzése gyöngyből, mézeskalács díszítés), ügyességi játékokkal, óriás puzzle-lal, ping-ponggal, csocsóval vártuk a családokat, gyerekeket. Amelyik gyerek 4 tevékenységet kipróbált és ezzel összegyűjtött 4 pecsétet az a program végén ajándéksomagot kapott. A Hajdúsági Diabétesz Egyesület egészségügyi szűrésekkel várta a rendezvényre látogatókat. Vidám, oldott hangulatban zajlott a rendezvény. Minden korosztály megtalálta a neki leginkább tetsző programot, játékelemet.

ErEdő Az előzetes terveknek megfelelően zajlott a rendezvény lényegében minden programelemében; egy tragikus esemény árnyékolta be a klub tevékenységét: a klub alapítója, Joób Árpád májusban bekövetkezett váratlan halála.

A klub létrehozásának alapvető célja az volt, hogy formálódjon a belvárosban a népi műveltségnek, ezen belül is a népzenenek, a néptáncnak és a népművészetnek egy olyan műhelye, mely a Délibáb Népzenei Együttes tradíciójára, patinás nevére és szakmai bázisára épülve lehetőséget nyújt a város népzene- és néptáncszerető közönsége számára – a táncházi alkalom mellett – a rendszeres találkozásra, beszélgetésre. A program hosszabb távon beváltja a hozzá fűzött reményeket, a klubnak már kialakult egy állandó magja, törzsközönsége.

A program előkészítése januárban és szeptemberben, az előző félév tapasztalatainak értékelésével, illetve a Délibáb klub előkészítő megbeszélésével vette kezdetét. Az alábbi program három alkalmat jelentett félévente, összesen hat alkalmat az év során.

A Magyar Nyelv napja (2018. november 13.)

2011. szeptember 26-án a Magyar Köztársaság Országgyűlése – az Anyanyelvápolók Szövetségének javaslatára - november 13-át a magyar nyelv napjává nyilvánította.

2018-ban, már hatodik alkalommal, a Debreceni Művelődési Központot kérte fel Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, hogy szervezzon egész napos programsorozatot, melyben méltóképpen megemlékezhetünk az ünnepről.

Partnervárosunk, Balatonfüred felhívására a magyar nyelv napján, Dsida Jenő halálának 80. évfordulója alkalmából a költő „Az én dalom” című versét közösen szavalta el több száz diák. Az ünnepség a Debreceni Kistemplomban (Csonkatemplom) volt, ahol köszöntőt Komolay Szabolcs alpolgármester úr mondott, ünnepi beszédet Szakács György református lelkipásztortól hallhattunk. A rendezvényen Újhelyi Kinga Jászai Mari-díjas színművésznő, Erdős-Tóth Fruzsina és Tóth Zsolt működtek közre.

A XXVIII. Nemzetközi Betlehemes Találkozót (2018. december 7-8-9.)

Az elmúlt 28 évben több mint 200 csoport vett részt a találkozókön. A szakértőink által kialakított kritériumrendszer szerint megtörtént a 25 csoport kiválasztása és meghívása.

2018-ban 300 főt fogadtunk a találkozón, reprezentatív keresztmetszetét nyújtva a Kárpát-medencei betlehemes játékoknak. A csoportok a következő országokból érkeztek: Magyarországon kívül Szlovákia, Ukrajna, Románia és Szerbia magyarlakta vidékeiről. A Felvidékről 4, Kárpátaljáról 2, a Délvidékről 2, illetve Erdélyből és a Partiumból 5 csoport képviseltette magát a találkozón. Stratégiai célkitűzésünk továbbra is a Találkozó és a betlehemezés szokáshagyományának társadalmasítása: ezt egyéb eszközök mellett intenzív média megjelenéssel kívánjuk elérni, amint azt a mellékelt sajtó összefoglaló is tükrözi! Az összehangolt rendezvény-kommunikációban rejlő lehetőségeket fokozottan ki kell használnunk a jövőben is. Debrecenben, a rendezvény központi helyszínén túl, számos külső bemutatkozási, találkozási lehetőséget biztosítottunk a csoportoknak. Az előző évek tapasztalatai azt mutatják, hogy ezek a helyszínek teremtik meg azt a családias légkört, ami a betlehemezés hagyományát igazából élteti, hiszen itt teljesíthetik a betlehemesek eredeti szolgálatukat. A hagyományos adventi városrészi családi programjaink – melyeket ugyancsak ebben az időben szerveztünk – az idén is jó lehetőséget adtak a csoportok fogadására, a találkozásra. Továbbá a város más nagyszabású rendezvényein, illetve más helyszíneken Debrecenben és környékén is részt vettek adventi közösségi rendezvényeken. Az igény irántuk évről évre nő. Már várják a városrészi és kistelepülési adventi ünnepekre a Betlehemes Találkozóra érkező hagyományőrző csoportokat a helyi közösségek.

Komoly hozadéka ennek a programnak ez a *közösségi együttlét*, az együtt ünneplés öröme, ami *több ezer embernek, családoknak, gyerekeknek* nyújtott most is mélyreható élményt.

A huszonnyolcadik – egyúttal a tizenharmadik Debrecenben rendezett – Nemzetközi Betlehemes Találkozó szervezése, lebonyolítása a tervek szerint történt a Debreceni Művelődési Központban és a külső helyszíneken egyaránt. A csoportok rendkívül magas színvonalon képviselték régiójuk, településük téli ünnepköri hagyományait.

December 7-én 17.00 órakor kezdődött a XXVI. Nemzetközi Betlehemes Találkozó a csoportok Kossuth téri felvonulásával. Kb. 170 résztvevő vonult beöltözve a megnyitó helyszínére, a főtéri adventi színpadhoz, ahol a város alpolgármestere, Komolay Szabolcs köszöntötte a résztvevőket és a város közönségét. Ezt követően negyven perces műsor keretében mutatkoztak be a mikepércsi betlehemezők és a bódvavendégi betlehemes csoport tagjai.

A csoportokat a Grand Hotel Aranybikában szállásoltuk el, így a szállást és az étkezést is a rendezvény-helyszínhez közel sikerült megoldanunk.

December 8-án, szombaton a DMK Belvárosi Községi Házának Pódiumtermében, 9 órától 21 óráig rövid ebéd és vacsora szünettel egész nap, folyamatosan, feszes rendben és nagy közönségtetszés által kísérvé zajlott a 25 csoport bemutatkozása. Fontos szakmai elem volt a *csoportok értékelése*, mely orientálja a betlehemezők hagyományéltető tevékenységét. Ebben az esetben nem megmérettetésről, szakmai minősítésről van szó, mivel a magyar hagyománytól alapvetően idegen az a versengés, ami sajnos, eluralta a kultúra különböző területeit is: a szakrális hagyomány gyakorlásával különösen nem egyeztethető össze ez a gyakorlat.

December 9-én, a rendezvény zárónapján tartottuk azt a szakmai tanácskozást *Hagyományörzés a mindennapokban, avagy a betlehemezés feltételei, társadalmi közege helyben* címmel, melynek a Találkozó szakmai-módszertani fejlesztése volt a témája az együttműködésben résztvevő partnereink részvételével.

A játékokat *három kamerával* rögzítette a videó-dokumentációs stáb.

A Nemzetközi Betlehemes Találkozó résztvevői a fő helyszín mellett ellátogattak Debrecen városába és közvetlen környékére is. Felléptek az adventi családi programokon, a Debreceni Művelődési Központ intézményi egységeiben, együttműködő intézményekben, templomokban, és Debrecen külső körzeteiben is. A betlehemesek ezért a személyes fogadtatásért, a találkozásért is mindig nagyon szívesen jönnek Debrecenbe, a jó gazda szerepét 10 éve vállaló városba.

Dr. Tömöry Márta és Szász Zsolt szakértői értékelése szerint a csoportok felkészülése, játékok színvonala magas szintű volt. A visszajelzések is igen pozitívak voltak a betlehemezők és a játékot fogadók részéről egyaránt.

Értékelésünk szerint a XXVIII. betlehemes találkozó elérte a kitűzött céljait:

- A nemzeti identitás erősítését a kulturális identitás erősítésén keresztül, a környező országokban élő magyarság kulturális cseréjével.
- Megerősítette a résztvevőket – főként a hagyományokat már kevésbé ismerő fiatalokat, gyermekeket – abban, hogy a betlehemezés fontos értékünk, kulturális összetartó ereje páratlan.
- A tágabb közönség figyelmét is ráirányította a hagyományra, hiszen – a fő rendezvényhelyszín kb. 450 fős érdeklődő közönsége mellett – a külső helyszíneken több ezren láthatták a csoportok bemutatkozásait.
- Három kamerás filmfelvétellel dokumentáltuk e néprajzi szempontból rendkívül értékes hagyományt, melynek digitalizálását – a régebbi anyagokkal együtt a Nemzeti Művelődési Intézet archívumának átadása után – a Hagyományok Háza megkezdi, ami elsőrendű jelentőségű a szokáshagyomány fenntartásában, visszatartásában, az örökség-elem megőrzésében.
- Szélesedtek nemzetközi és országon belüli kapcsolataink, együttműködésünk más hasonló programokat szervező településekkel, szakemberekkel is.

- Eddigi találkozóink egyik legjelentősebb hatásaként könyvelhetjük el a Székelyföldi Betlehemes Találkozó folyamatos megrendezését Székelyudvarhelyen, mely a felvidéki és kárpátaljai találkozókhöz hasonlóan regionális szerepkörű és vállalja a határainkon túli legnagyobb lélekszámú tömbmagyarság hagyományörzőinek összefogását, ezáltal kulturális-nyelvi identitásának megtartását, erősítését. *Egy-egy ilyen program jelentősége felbecsülhetetlen a helyi magyar közösségek léte, fennmaradása szempontjából!*

- A debreceni betlehemes találkozó Szellemi Kulturális Örökség Jó gyakorlatok nemzeti nyilvántartására vétele közvetlen hatásaként tavaly felvettük a kapcsolatot az Örökség Gyermek Népművészeti Egyesülettel, illetve a Táncművészeti Főiskola Néptánc Tanszékének vezetőjével, Lévy Péterrel, melynek eredményeképpen körvonalazódik egy hosszú távú együttműködés a néptáncos utánpótlás-nevelés bázisszervezeteivel. Ez rendkívüli jelentőségű az átörökítés szervezeti-módszertani hátterének megerősítése szempontjából.

Összegzésképpen elmondható, hogy méltó módon ünnepelhettük meg a XXVI. Nemzetközi Betlehemes Találkozót, amit valamennyi résztvevő érezkelhetett, és óriási élménytöltettel, emelkedett órák emlékével hagyhatták el Debrecent.

Fő tapasztalatok fejlesztési irányok:

A sikeres XXVIII. Betlehemes Találkozó után megállapítható, hogy a találkozók folyamatos fenntartásának garanciája az együttműködők körének folyamatos bővítése, a tudományos és laikus közvélemény figyelmének fókuszálása e páratlanul gazdag örökségre, a szokáshagyomány autentikus formáinak továbbélése, visszataníthatósága érdekében. Ezért különösen nagy fontosságú *a debreceni találkozó Szellemi Kulturális Örökség Jó gyakorlatok nemzeti nyilvántartására kerülése*, ami még inkább ráirányítja a szakmai és a laikus közvélemény figyelmét a betlehemezésre.

1. A találkozó jövőképe, stratégiai fejlesztése szempontjából nagy jelentőségű *a kapcsolatok kiépítése a hagyományörzés legerősebb bázisaival, a néptáncos közösségekkel: az Örökség Gyermek Népművészeti Egyesülettel és a Táncművészeti Főiskolával a tavalyi biztató kezdet folytatásaként együttműködési keret-megállapodást kívánunk kötni, illetve elképzeléseink szerint már jövőre elindulhat egy határokon átívelő testvér-közösség kereső, örökbefogadási program is.*

2. Azzal, hogy a Nemzetközi Betlehemes Találkozó (továbbiakban NBT) az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség nemzeti listájára felvételre került, lehetőségünk nyílik arra, hogy bekapcsolódjunk abba a nemzetpolitikai szinten is képviselt folyamatba, ami a határon túli magyarság identitástudatának megőrzését, megerősítését célozza.

A NBT szervezői örökségi emblémával ellátott diplomákat szándékoznak kiadni a települések számára azzal az üzenettel, hogy a hagyományörző csoportokon kívül a helyi vezetésnek is felelőssége számon tartani és segíteni a szellemi örökség, a hagyomány megőrzését. Javasolni fogjuk, hogy helyben, széles körben tegyék közhírré a csoportoknak a találkozón való szereplését, azt örökítsék meg, a dokumentumokat állítsák ki a helytörténeti gyűjteményben és az önkormányzat épületében, továbbá, a település honlapján.

- Módszertani javaslatokkal élünk annak vonatkozásában, hogy miképpen érdemes újra indítani a helyi gyűjtéseket iskolai segítséggel, pedagógusok és egyházi tisztségviselők segítségével.

- Javasolni fogjuk, hogy az így született eredményeket (szokásleírás, újratanulás, nemzedéki átadás, szereplések, stb) dokumentálják és megfelelő formában erről adjanak hírt nekünk és az adott államban működő magyar kulturális egyesületeknek, érdekvédelmi szervezeteknek, pártoknak, egyházaknak is.

- Kezdeményezzük, hogy tájegységenként jöjjenek létre regionális találkozók, akár országhatárokon átívelő módon is. Keressék a kapcsolatokat ezen találkozók támogatására helyben és tájékozzódjanak azokról a lehetőségekről is, melyeket az anyaország tud biztosítani.

- Kezdeményezzük, hogy keressék a kapcsolatot az egyéb nemzetiségű, helyben élő olyan hagyományőrzőkkel, akik a téli ünnepköri szokásokat még tartják. Ha mód van rá, lépjenek fel együtt is. Mindezek által az értéktudat erősödik, ami előfeltétele az identitástudat megtartásának.

Az elmúlt évek szervezési tapasztalatai aláhúzzák, hogy kiszámítható pénzügyi alapok nélkül nem lehet hosszú távon fenntartani egy ilyen horderejű programot. A szellemi kulturális értékeink megőrzéséért felelős nemzeti intézmények folyamatos együttműködése mellett elengedhetetlen a pénzügyi feltételek kiszámíthatóságának megteremtése, központi költségvetési és/vagy kulturális alapokból történő források, kiemelt, címzett támogatás biztosításával. Az utóbbi évek másik igen jelentős eredménye, hogy ebben az évben Debrecen Megyei Jogú Város támogatása biztosította a megvalósítás legjelentősebb pénzügyi forrását.

Városrészi adventi családi programok:

A Debreceni Művelődési Központ 2006 óta évente szervezi az Adventhez kapcsolódó családi programokat. A műsor összeállítása az ünnepi készülődés, az ünnepre hangolódás, az elcsendesedés jegyében zajlott. A kézműves játszóházak mellett betlehemes játékok és karácsonyi hangulatú műsorok váltották egymást.

Már tizenegyedik éve színesítjük a programokat a legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi népszokással, a betlehemezéssel. Az idén december 8-10. között mutatkoztak be a XXVIII. Nemzetközi Betlehemes Találkozó Kárpát-medencéből ideérkező csoportjai.

Kedvelt és kiemelkedő szerepe volt a helyszíneken kialakított kreatív kézműves játszóházaknak. Szülő és gyermek együtt készíthette el az adventi koszorút, az ünnepi asztal díszait, a fenyőfadíszeket, üdvözlő kártyákat és apró ajándéktárgyakat. A természetben fellelhető anyagok mellett különféle textíliákat, gyapjút, bőrt és agyagot is használhattak..

Családi és közösségi ünnepek, kiemelt rendezvények a Csapókerti Közösségi Házban:

A közösségi rendezvények szervezésével kiemelt célunk: esélyt adni a közösségek döntése alapján megvalósítandó feladatok megoldására, öntevékenységre, informális önkéntes munkára. Szükséglet és igény szerint támogatjuk a helyi civil szervezetek munkáját, elősegítjük a közösségek együttműködését, közös programjaikat. Erősítjük a lakosság aktivitását az intézmény munkájának tervezésében, a programok szervezésében és lebonyolításában, munkánk véleményezésében. A tervezésnél mindig fontos szempont, hogy a városrész lakói csak akkor érezhetik sajátjuknak a rendezvényeket, akciókat, ha az ötlettől a megvalósításig mindenben aktívan részt vesznek, elsősorban rajtuk múlik a rendezvény sikere. Programjainkat a jövőben is a csapókerti lakosok aktív támogatásával és részvételével kívánjuk tervezni és megvalósítani.

Közösségi tervezéssel, a közösségek együttműködésén alapuló nagyrendezvények, kiemelt programok 2018-ban:

A magyar kultúra napja - a Debreceni Alkotó Képzőművészek (DAK) kiállítása (január 22.) A kiállításon 9 művész alkotásait tekinthették meg az érdeklődők. A megnyitót Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi docens, kulturális antropológus, etnográfus tartotta. Keller András, a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola gitár tanszakának növendéke néhány klasszikus darabot adott elő. Nagy sikert aratott a csoport tagjainak felajánlása: a megjelentek között kisorsoltak három festményt. Az ünnepséget követően a vendégek és az alkotók között spontán beszélgetések alakultak ki. A kiállítók gondoskodtak a vendéglátásról.

„50 éves a Csapókerti Kertbarát Kör” Városi Bor- és pálinkaverseny (Február 10.) Debrecen kertbarát körei részvételével nagy érdeklődés mellett került megrendezésre a hagyományos szakmai-közösségi rendezvény, tavaly először pálinka kategóriában is, amely a legjobb borok felvonultatása és megmérése után igen kellemes, jó hangulatú baráti esttel zárult. Ebben az évben is díjjal járult hozzá a borverseny rangjának emeléséhez a DMJV Polgármesteri Hivatal.

„50 éves a Csapókerti Kertbarát Kör” – kiállítás és jubileumi ünnepség (szeptember 15.)

Az évforduló kapcsán termés- és fotókiállítást terveztek, valamint egy kiadványt a kör 50 éves múltjáról.

„Maskarások, bolondok” – Csapókerti farsangi hét (február 19-24.)

Minden korosztály számára terveztek tartalmas, szórakoztató programot. Gyermeknek kézműves délutánt tartottak, időseknek farsangi bált, fiatalok és felnőttek részére egész napos farsangi cuhárét a Főnix Néptáncgyűttes közreműködésével.

Együttműködő partnerek voltak még: Életfa Idősek Klubja, Csapókerti Pávakör

Csapókerti Pilvax (március 13.) Komplex történelmi kézműves és dramatikus játék, melynek keretében a gyermekek megélhetik, eljátszhatják a március 15-i eseményeket, elkészíthetik a kor jellegzetes használati tárgyait, jelképeit. Erre a délutánra a Csapókerti Közösségi Ház Pilvax Kávéházzá alakult, ahol a gyermekek kokárdát, csákót, pártát, zászlót készíthettek. Verselhettek magával Petőfi Sándorral, és korabeli táncokat táncolhattak a Főnix Néptáncgyűttes tagjainak irányításával, Bíró Imre zenekarának muzsikájára.

Együttműködő partnereink: Csapókerti Általános Iskola, Kinizsi Általános Iskola

„Béres András emlékévé” programjai

Az emlékévé programjainak megvalósításában együttműködő partner: Főnix Néptáncegyüttes

Karikázó Fesztivál (március 24.)

Országos néptánc-fesztivál és konferencia a húsvéti hagyományhoz kötődő karikázó táncokból, szólóénekek –verseny, előadás Béres András néprajzkutató életművéhez kapcsolódva.

Béres András Mesemondó verseny (április 20.)

Béres András életének három fő települése: Debrecen, Mikepércs és Rozsály.

A mesemondó versenyt ezeken a településeken hirdették meg általános iskolások számára 3 korcsoportban. Közel 50 gyermek jelentkezett, így 2 zsűri előtt párhuzamosan zajlott az esemény. A zsűri tagjai voltak: Béres Zsuzsa újságíró és Vranycz Artúr színművész, valamint Dr. Vajda Mária etnográfus és Várhalmi Ilona drámatanár.

XIX. Tűztánc Ifjúsági Táncfesztivál (június 23.) A Főnix Gyermekek és Ifjúsági Néptáncegyüttesrel közösen szervezték meg a Szent-Iván napi néptánc- és pásztor kultúra hagyományai alapján programunkat. Tervezett résztvevők: az adai Tarsóka és a nagyváradi Csillagocska Néptánccsoportok, Hajdú-Bihar megye és a régió meghívott ifjúsági néptánc együttesei. Tervezték egy finnországi táncegyüttes meghívását is. Az egész napos rendezvényen a néptáncgyüttesek színpadi bemutatkozása mellett táncoktatás, éneklés, kézműves foglalkozások, tüzes utcaszínházi előadás, majd éjszakai tűzgyújtás és tűzugrás várta a néphagyományok iránt érdeklődőket, és a csapókerti családokat. A rendezvény hajnalig tartó táncfarsanggal zárult. **Béres András Mesemáraton (október 12.)** Októberben „Mesemáraton”-nal folytatódott Debrecenben, Mikepércsen és Rozsályon a Béres András Emlékevé programsorozata. A debreceni helyszín a Csapókerti Közösségi Ház volt. Népmesegyűjtései, pásztor történetei segítségével idézték fel Béres András néprajzkutató gyűjtőmunkáját: folyamatos felolvasást tartottak műveiből a megadott helyszíneken. A programot élőben követhették az érdeklődők az esemény Facebook oldalán.

„A város napja” gyermek- és ifjúsági képzőművészeti pályázat és kiállítás (április 11 - április 29.) Hagyományos pályázat és kiállítás, melyet idén is három kategóriában hirdettek meg: óvodásoknak, alsós és felsős általános iskolásoknak. Idén a Mátyáskirály-emlékévé apropóján a megadott téma egy Mátyás királyról szóló szabadon választott meséhez vagy mondához készített illusztráció volt. Az alkotások grafikai és festészeti technikával készültek. A pályázatra jó színvonalú, és örömeire igen nagyszámú anyag érkezett (8 iskolából és 3 óvodából 73 alkotás). A beérkezett pályamunkákat díjazták, a legjobbakból kiállítást rendeztek. A díjátadót képzőművészeti foglalkozás követte. A színvonalas gyerekalkotásokból színes kiállítást rendeztek. A díjátadót képzőművészeti foglalkozás követte. **Föld napja rendezvénysorozat (április 12-22.)**

Ismeretterjesztő előadásokat szerveztünk a közösségeink és az iskolás korosztály számára.

Megvalósult programok: Védett gombáink - Molnár Edit gomba-szakellenőr előadása a Csapókerti Gombász Klub találkozóán; rendhagyó tanóra általános iskolásoknak: Kaktuszok és állatok barátsága - előadó: Nagy József (Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság); rendhagyó tanóra általános iskolásoknak: Földünk különös növényei a kaktuszok - előadó: Nagy József (Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság); Városökológia, ökováros - Ecsedi Zsolt (Ökováros Alapítvány) előadása az Életfa Idősek Klubja foglalkozásán; Látványos pozsgás növények - előadó: Rácz László, együttműködő partner: Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság.

A programsorozat kiemelt eseménye volt: a Liget téri piknik, szabadtéri sportnap

(április 28.) Hagyományos tavaszi rendezvény, családi piknik minden korosztály számára színes programokkal, sportjátékokkal, vetélkedőkkel. A résztvevők elsősorban a Közösségi Ház csoportjainak tagjai. Az egész napos program során a Csapókerti Civil Emlékparkban játékos vetélkedő formájában megemlékeztek a Baráti Kör elhunyt jeles tagjairól, volt Föld napi totó, focitorna, közös népdaltanulás – és éneklés, őrző-védő kutyabemutató, logikai játékok a Mensa HungarIQa Egyesület szervezésében, bográcsozás, valamint gyerekek és felnőttek közösen kigazolták, rendbe tették a Liget téri szökőkutat.

A Csapókerti Baráti Kör Egyesülettel közös rendezvény.

Gyermeknap a Liget téren (május 26.) Széles civil összefogással megvalósuló rendezvény. Megvalósult programok: utcaszínházi előadások, mesezenekar, táncbemutatók, kézműves játszóházak, gyermek-rajzverseny, Liget téri 5 próba, slambucfőző verseny, ugrálóvár.

A program civil partnerei: Csapókerti Közművelődési Egyesület, ORT-IKI Független Művészeti Egyesület, Eastsiders Crew táncformáció, Kenguru Táncsport Egyesület.

XIV. Csapókerti Szomszédsági Nap (szeptember 22.) Őszi kapunyitó rendezvény, mellyel kapcsolódtak a „Kulturális örökség napjához”. Idén a rendezvényt az esős, hideg idő miatt sajnos bent, a Közösségi Házban kellett megrendezni. Színpadon a közösségi ház előadó-művészeti közösségei mutatkoztak be, melyet utcaszínházi előadás, kézműves foglalkozások, tanácsadó programok, bolhapiac, bál egészített ki. A Cívis Praxisközösség az egész rendezvény alatt állapotfelmérést és egészségügyi tanácsadást végzett. A Csapókerti Baráti Kör Egyesülettel közös rendezvény. **Idősek bálja (október 17.)** A műsoros, táncos délutánon először a Csapókerti Pávakör tagjai léptek színpadra. Őket a West Friends Line Dance csoport követte, akik a nézők számára újdonságnak számító country táncokat mutattak be. A legnagyobb sikert Donkó Annamária és Donkó Imre, a Csokonai Színház művészei aratták, akik népszerű operett slágereket adtak elő a jelenlévők nagy-nagy örömeire. A hálás közönség vastappsal köszönte meg fellépésüket. A délután folyamán batyus vendégség volt, a szünetekben, illetve a műsor után Sándor Zsolt zenélt a közönség igényeihez igazodva.

Együttműködő partnereink: Életfa Idősek Klubja, Csapókerti Pávakör

II. Mini Con (november 17.) A Modern Ifjúsági Egyesülettel közösen megrendezett egész napos rendezvény a koreai, japán és kínai kultúra, a japán rajzfilmek és képregények szerelmeseinek, a cosplay és a videojáték-rajongóknak, valamint a sci-fi, fantasy műfajok kedvelőinek nyújtott változatos programokat. A nap folyamán a ház termeiben volt koreai táncbemutató a Manwol Táncsoport előadásában, harcművészeti (ninjutsu) bemutató, amit a Bujinkan Főnix Dojo harcosai tartottak, vetítéssel egybekötött előadás a japán labdajátékokról, és ezek közös kipróbálása, origami, „Ismerkedj a fanokkal!” címmel ismerkedős játékok, K-pop dance show és verseny, Just Dance, anime kvíz, és konzol kipróbálási lehetőség. A résztvevők mindezen kívül japán tradicionális táncot tanulhattak, és azt is megtudhatták, hogyan kell felvenni, viselni a kimonót.

VII. Csapókerti Civil Expo (november 24.) Csapókerti civil szervezetek együttműködésben megvalósuló bemutatkozása, egész napos ismeretterjesztő, szórakoztató programja. A rendezvény házigazdái idén a Csapókerti Pávakör és az Életfa Idősek Klubja voltak.

A nap folyamán a résztvevők meghallgatták Juhász Erika népdalénekes, főiskolai adjunktus előadását a különböző népzenei dialektusokról, megtekintették a csoportok által berendezett kiállításokat, majd élőzene mellett mulathattak. A Csapókerti Baráti Kör Egyesülettel közös rendezvény. **Arany7 Karácsonyváro Programsorozat (december 9-13.)**

A programsorozat keretében kézműves délutánt szerveztek a környék iskolásainak, volt ingyenes filmvetítés és a Csapókerti Baráti Kör Egyesülettel együttműködve megszervezték a közösségek karácsonyi ünnepségét. A program záró rendezvénye a második alkalommal megrendezett Csapókerti adventi hangverseny volt, amit a Csapókerti Református Templomban tartottak a Csapókerti Pávakör, a Maróthy Pedagóguskórus és Sárosi Dániel orgonaművész közreműködésével.

A Homokkerti Közösségi Ház nagyrendezvényei:

A Magyar kultúra napja (2018-január 22.) B. Orosz István költő „Homokba vésett vallomás” című kötetbemutatójával ünnepelt a Homokkerti Közösségi Ház, egy szép ívű rendezvénnel. Egy tehetséges fiatal énekes, Merz Fruzsina működött közre. Felváltva érkeztek a verses-zenés blokkok, amikből kiderült B. Orosz István édesanyja iránti szeretete, hazaszeretete, istenszeretete! A saját versek ezen értékek oszlopán nyugodtak, de nem maradhatott ki Ady Endre és Weöres Sándor néhány klasszikusa sem. A versek elgondolkodtattak, további cselekvésekre indítottak, egyben komoly lelki rezonanciát váltottak ki. Az érdeklődő közönség hálás szívvel fogadta a rendhagyó kötetbemutatót, szinte visszatapsolta a költőt néhány, már korábban elhangzott, elénekelt verse után.

A Magyar Költészet napja alkalmából 2018. április 13-án a Magyar Kultúra Napja után „visszatérhetett” a Házba B. Orosz István költő, grafikus, immáron József Attila méltán népszerű és híres verseivel. A kitüntetett jelentőségű programon a Petőfi Sándor Általános Iskola tehetséggondozásban résztvevő diákjai is részt vettek. Egy-egy elszavalt, vagy énekelt vers után elgondolkodást feltételező csend, máskor lelkesedést kiváltó taps váltotta egymást!

Homokkerti Családi Délután (2018. május 26.) Nagy szeretettel hívták és várták a városrészben lakó gyerekeket szüleikkel, nagyszüleikkel együtt egy kiváló hangulatot előre vetítő családi juniálisra. Középpontban a gyerekek és természetesen a családok álltak.

A rendezvény védnöke Türk László, a homokkerti városrész önkormányzati képviselője volt. Kiváló időjárási körülmények fogadták a résztvevőket, akiket izgalmas színpadi és egyéb programok csábítottak! Türk László kiemelte: hatalmas öröm együtt lenni, közösséget alkotni, és kiemelten szép rendezvényekkel lehetőséget biztosítani a családok számára! Ez követendő és ehhez minden támogatást igyekszik megadni a DMK homokkerti Közösségi Háza számára.

A színpadi programelemek közül hangsúlyosan kiemelkedő jelentőséggel bírtak az alábbi fellépők: Estella Hastánc Stúdió; Epreskerti Általános Iskola diákjainak műsora; West Friends Line Dance Csoport (Country); Váradi Team – Thai bokszt bemutató; Abakusz Színjátszó Együttes; Happy Time Tánc Egyesület; Középkori Reneszánsz zene és hangszeres bemutató; Debreceni Népi Együttes; Kamilla Banda. Az alábbi izgalmas programelemeket is igénybe vehették a látogatók a Homokkerti Családi Juniálison: Célba rúgás - Futball Totó VB 2018 - Kézműves sarok – Aszfaltrajz - Fagylalt, vattacukor, kürtős kalács – Ugrálóvár – Lufibohóc - AVON sarok – Pónilovaglás - Decoupage sarok – Íjászat - Patchwork sarok – Arcfestés – Csillámtetoválás. Sokan töltötték ki a Foci-Totót és vették részt a fejtörők megoldásában.

Szabadságtelepi juniális (2018. június 2.)

A Juniálist a Karácsony Sándor Általános Iskolában Kovács István, a körzet önkormányzati képviselője nyitotta meg, aki egyben a rendezvény fővédnöke volt. Kiemelte: ez a nap különleges a gyerekek, az iskola és az egész közösség viszonyába, amire feltétlenül szükség van. Az eseménysoron kiemelkedtek a rendkívül színvonalas színpadi akciók.

Tégláskerti Családi Juniális (2018. június 9.) a Tégláskerti Református Missziói Egyházközség templomában, kiszolgáló létesítményeiben, illetve a Templom szomszédságában található jelentős alapterületű füves játszótéren, közterületen került megrendezésre. Jelentős szervezés előzte meg a gyermekek és felnőttek örömeinek kiteljesedésére hivatott rendezvény, a közösségi kohézió és a szabadidő tartalmas eltöltése jegyében. A korábbi éveknek megfelelően szekerezéssel indult a program, különböző helyszíneken zajlottak a programelemek: a színpadon, a kézműves sarokban, a főzőrészlegen, a focipályán, és természetesen benn a templomban. Színpadi fellépők voltak: a Talentum Baptista Általános Iskola diákjai; a Tégláskerti Óvoda óvodásai; Feeling Tánc és Mazsorett Egyesület; Pozitív Centrum Táncművészeti Egyesület; Estella Hastánc Stúdió; az Epreskerti Általános Iskola diákjai; Debreceni Népi Együttes; Valcer Tánc Stúdió; Váradi Team – thai bokszt bemutató; Happy Time Tánc Egyesület; Sonus Ütős Együttes; SzínPadVilág Tanoda; Abakusz Színjátszó Együttes; Privát Affér Zenekar; Tégláskerti Nyugdíjas Klub.

A színpadi rendezvényeken kívül is bőségesen voltak izgalmas lehetőségek: Célba rúgás; Futball Totó VB 2018 ; Kézműves sarok ; Fagylalt, vattacukor, kürtős kalács; Pónilovaglás Ugrálóvár; Lufiosztás; Tűzoltósági bemutató; Csillag születik; Főző- és ping-pong verseny; Zsíros kenyér osztás – Tombola - AVON sarok - Decoupage sarok – Patchwork sarok; Arcfestés –Csillámtetoválás.A résztvevő családok jól érezték magukat, az idő, és a hangulat is

XIII. Kertbarát Községi Slambucfőző verseny (2018. október 06.)

Összesen 16 csoport indult a Slambucfőző versenyen két kategóriában (hagyományos módon készült és ízesített slambuc). Minden versenyző kapott emléklapot, a helyezettek pedig ajándékokat is. Az eredményhirdetés után elkezdődött a mulatság.

A Józssai Községi Ház nagyrendezvényei:

Kiemelt figyelmet fordítanak nagyrendezvényeik előkészítésére, szervezésére, megvalósítására. A település oktatási-nevelési intézményei, történelmi egyházai, civil szervezetei és a saját közösségeik, valamint önkéntesek támogató munkájával valósítják meg azokat. Évről-évre igyekeznek frissíteni, megújítani a helyi igények figyelembevételével.

Józssai Farsangi Családi Nap (2018. február 3.)

A farsangi családi délután kézműves játszóházzal várta a családokat: farsangi álarcot, busómaszkot, zajkeltő eszközöket és apró kiszebábút lehetett készíteni. Ének- és rigmustanulás közben elkészült az életnagyságú kiszebáb is. A délután folyamán a Hajdúsági Népzenei Együttes szórakoztatta a közönséget. A Guzsalyas néptáncegyüttes rövid interaktív előadást tartott a kiszezés hagyományáról és kiszehajtó mondókákat, tavaszi dalokat is tanítottak. Közös énekléssel, zajos kísérettel vitték a kiszebábót a józssai legelőre a Józssapark melletti füves területre. A hagyományoknak megfelelően mindenki készíthetett gondúzó cédulákat, és ezeket elhelyezhette a kiszebábon a meggyújtása előtt. Az égő kiszebábót körbeállva a népzeneészekkel együtt énekelt a résztvevő közönség. A programra főleg kisgyermekes családok érkeztek. A gyerekek és a felnőttek a nap folyamán együtt alkottak, énekeltek, aktívan bekapcsolódtak a programba.

Este farsangi bálba várták a felnőtteket, ahol jeles művészek és táncosok gondoskodtak a jó hangulatról.

X. Józssai Pálinka és Pogácsaverseny (2018. március 24.) A X. Józssai Pálinka- és Pogácsaverseny a legek versengése volt. Az idei évben neveztek a legtöbb pálinkát, összesen 130-at a minősítésre. A regisztrált minták közül 36 volt józssai, a legtöbb minta más településről érkezett. A Józssai Pálinkanap egyre szélesebb körben ismert, eljut a híre távolabbi településekre is. A debreceni termelőkön kívül érkeztek nevezések Kabáról, Hajdúszoboszlóról, Téglásról, Nagyhegyesről, Hajdúböszörményből, Létavértesről, Monostorpályiból és Derecskéről is.

A rendezvény népszerűsítésében nagy szerepe van a Józssai Kertbarát Körnek, mivel tagjai szívügyüknek tekintik a magyar pálinkakultúra színvonalának emelését, és gondoskodnak róla, hogy a szakma legjobb szakértői értékeljék a benevezett pálinkákat. Elismerő oklevelet 32-en, bronz minősítést 41-en, ezüst minősítést 30-an, aranyat 27-en kaptak. Ezen kívül gyümölcsfajtánként választottak egy-egy kategóriagyőztest is. A szokásoknak megfelelően gazdára talált a Cívis Pálinkanap legjobb pálinkája díj is, amit ezúttal egy feketeribizliből készített különlegesség nyert el.

A zsűri nevében Gönczi Károly Csaba, a kisújszállási Pálinka Baráti Kör vezetője összegezte a tapasztalatokat. Elmondta, hogy egyre nagyobb igényességgel készítik a termelők a cefrét és a lepárlást, és ez meglátszik a termékek minőségén is. Már nem csak azokból a gyümölcsökből készül pálinka, ami semmi másra nem jó, gondosan megválogatják a cefre alapanyagát. Nő a szőlőpálinkák iránti érdeklődés, és a szőlőpárlatokkal való kísérletezési kedv. Erre említette jó példaként a különlegességek kategória-győztesét, a szürkebarát borban áztatott bodza pálinkát, ami egy nagyon újszerű ízvilágot képviselt. Őri Jánosné, a pogácsaverseny bíráló bizottsága nevében szintén arról számolt be, hogy a legjobbak szálltak versenybe az idei pogácsaversenyen. Az idei felhívásra jelentkeztek a legtöbben más településekről. A leadott sós sütemények nagy igényességgel készültek, és nemcsak közhely, hogy nehéz volt a zsűri dolga, mert valóban sok fejtörést okozott a rangsor felállítása. A versenyzők megfogadták az előző években kapott tanácsokat, és nagyon odafigyeltek a küllem, az állag és az íz harmóniájára. Mivel ennyire szoros volt a verseny, ezért minden résztvevő kapott elismerő oklevelet és ajándékot a fáradozásáért, ezen kívül a legek közül a legjobbakat külön oklevéllel és díjjal is megjutalmazták. A X. Józsi Pálinka- és Pogácsaverseny azonban nemcsak a versengésről szólt. A résztvevők délelőtti zenés-táncos szórakoztató műsort láthattak. A délután folyamán megköstölhették a díjnyertes nedűket, és mellé a finom pogácsákat. Szakmai tapasztalatcserét tartottak, és a sikeres nap örömeire még dalra is fakadtak, bizonyítva azt, hogy nemcsak versenyzők gyűltek itt össze, hanem egy baráti közösség, ahol a győztesek és vesztesek egyaránt jól érzik magukat, mert összeköti őket a közös érdeklődés, a jó pálinkák készítése iránti „szerelem”.

"Virágvasárnap! Te szép! Te csodás!" – egész napos családi rendezvény (2018. 03. 29.)

III. alkalommal vonzotta a tartalmas program százakat a Józsaparkba vasárnap délelőtti. Juráskó Róbert és Miklós László lelkes közönséget hozott. Az öröm, a jó győzelmébe vetett hit csak arra vár, hogy felismerjük, és üdvözljük, utat nyissunk neki az életünkbe - ahogy Jézust üdvözlötték Jeruzsálemben, és ahogy a természet üdvözlöi virágpompával az éltető tavaszt. Nem véletlen, hogy a húsvét mozgó ünnepként a napjárást követi, hiszen a tavaszi napéjegyenlőség jelenti az élet feltámadásának kapuját, a tavasz diadalmas győzelmét a sötét napok fölött. A természet ébredésének örömmünepére állítottak már harmadik éve tojásfát Józsián, amelyre festett tojásokat a település lakosai, közösségei, a helyi óvodák és iskolák tanulói hoztak virágvasárnapra. A tojásfa díszítésével párhuzamosan a gyerekek a délelőtti folyamán húsvéti díszeket, nyuszi figurát készíthettek, papírtojást festhettek, gyöngyöt fűzhetnek. Közben ünnepi fonott kalácsot is süthettek, amiből minden látogató kóstolót is kapott. A Guzsalyas néptáncgyűttes tagjaival járhatták a karikázót és a kapuzó játékot. A táncba és a közös éneklésbe a húsvéti nyuszi is bekapcsolódott, a legkisebbek nagy örömeire.

A délelőtti második felében a szabadtéri tojásfára is felkerültek a tojásdíszek, húsvétváró hangulatot varázsolva a piactérre is. A település lakói a szabadtéri fára folyamatosan hozhatnak még saját készítésű tojásokat, kukókat.

Kívánjuk, hogy a virágvasárnapi hangulat, a közös családi együttlét öröme legyen jelen a családok hétköznapijaiban is, ugyanúgy, ahogyan a családi virágvasárnapon megélhették azt közösen gyerekek, szülők, nagyszülők, unokák egyaránt.

X. Vasútmodell kiállítás (2018. május 13-15.)

A Hajdú Expressz Vasútmodellező és Vasútbarát Egyesület a Józsi Községi Házzal közösen X. alkalommal rendezte meg a vasútmodell kiállítását. A három napos rendezvényen megtekinthető volt egy 50 m hosszú H0-ás modul rendszerű terepasztal nagyon sok életképpel, illetve egy 15 m hosszú N méretarányú, számítógéppel vezérelt terepasztal, vitrinben elhelyezett modellek, illetve önálló terepasztalok. A kiállítás a látogatók bevonásával ismertette meg a vasútmodellezés szépségeit, műhelytitkait. A gyerekeket vasútmodell vezetési lehetőség, favonat és vasút szimulátor várta. Gyermekeket és felnőtteket tartalmazó hétfői program fogadta a kiállításon.

Cívis Népzenei Fesztivál (2018. május 25-26-27.) Kiállítás megnyitóval, népzenei műsorral, hangszerbemutatóval kezdődött el a Fesztivál. A térség legrangosabb népzenei minősítő versenyének első napját joggal nevezhették ráhangolónak, mivel a program a hangok elbűvölő világába kalauzolta a résztvevőket képpel, szóval és zenével.

Kodály Zoltán szavait idézve – miszerint a zene a lélek kapuja – kitárult ez a kapu, hogy részesei lehessenek annak a zenei hagyatékknak, ami a történelem során megőrződött a nép emlékezetében, és lelkes népzeneészek, énekesek tovább éltetik, átadják a következő nemzedéknek. Ennek jó példája a Cívis Népzenei Fesztivál, ahol bemutatkozhattak az ifjú tehetségek, és együtt zenélhettek tapasztalt muzsikussal, megszólaltathatták az ősi népi hangszereket. A **Hangszervarázs** címet viselő vándorkiállítás anyagát a Püspökladányi Karacs Ferenc Múzeum gondozza. A 21 tablóból álló sorozat a Birinyi József hangszergyűjteményéről készült fotókat tartalmazza, részletes hangszertörténeti, népzene-történeti leírásokkal. A kiállításhoz kapcsolódott Birinyi József élő hangszerbemutatója, amihez kb. hetvenféle történelmi népi hangszert hozott el. A megnyitó ünnepség napján ezeket is meg lehetett tekinteni.

29. Józsi Gyermeke nap (2018. június 9.) A délelőtti folyamán Nagyné Lövei Lilla a legkisebbeknek tartott Vakáció gyermeknapi zenebölcsi foglalkozást, és a közösségi házban működő gyermek néptánc csoport gálaműsorát láthatták az érdeklődők. A nagyobbak kézműves foglalkozáson vehettek részt, illetve arcfestést is kérhettek.

Délután az Agora Tudományos Élményközpont munkatársa Soha Ferenc volt a vendégünk. A -196 fokos, folyékony nitrogénnel bemutatott kísérletek látványos formában mutatták be a fizika világát. Ezután a kutyatartó gazdik vonultatták fel kedvenceiket, hogy a szakavatott zsűri kiválassza közülük a legszebbet, a legaranyosabbat és a legmókásabbat. A sztárjelölt négylábúaknak még szokatlan volt a közszereplés, kicsit félénken viselkedtek, de így is mindegyikük megkapta méltó jutalmát. Utánuk a „profik” léptek pódiumra az Ebadta Kutyaiskola bemutatóján, Adonyi Vanessza vezetésével. Bemutatkozott az Együtt az Állatokért Állatvédő Közhasznú Egyesület kutyamenhelyének néhány örökbe fogadható lakója is, és az önkéntes munkatársak ismertették a kutyusok örökbefogadásának feltételeit, szabályait, mindenkit arra biztatva, hogy akár önkéntes munkával, akár örökbefogadással vagy adománnyal segítsék az egyesület munkáját.

Debrecen város nevében Mazsu János, DMJV kulturális bizottsága elnöke köszöntött. Elmondta, hogy a városvezetés mindenkor nagy figyelmet fordít a városrészek közösségi életének fejlesztésére. Debrecen gondoskodó város, támogatja az olyan családi rendezvények létrejöttét, amelyek minden korosztály számára színvonalas, szórakoztató kikapcsolódást nyújtanak. Kiemelte, hogy az egyik leglátogatottabb és legsikeresebb ezek közül a Józsi Gyermeke nap, amelyet idén 29. alkalommal rendeztek meg. A józsi óvodák és iskolák intézményvezetői is köszöntötték a megjelenteket, és bemutatták a helyi oktatási intézményeket. Ehhez tájékoztató rövidfilm is készült, amit a nap folyamán folyamatosan lehetett megtekinteni a Bikers étterem teraszán.

A nagyszínpadon egymást követték a táncos csoportok bemutatói, minden műfajban, a hip-hoptól a néptáncig. Vendégek voltak: Reschofsky György, és a kicsik kedvence, a Miki Mini Party, Szabiyest koncertje. A színpadi produkciók ideje alatt lezajlott a családi vetélkedő is. A kvízkérdések megválaszolása után ügyességi feladatokban mérték össze tudásukat a családok. Meg kellett mutatniuk, hogyan tudnak lovagolni, milyen ügyesek a népi játékokban, de még autó kerékcseré is szerepelt a feladványok között. A kapura rúgási versenyben maga Szabados István, a Loki kapusa védte a vetélkedő csapatok gólkísérleteit.

Szabiyest koncertje után hirdette ki a zsűri a családi vetélkedő nyerteseit, és az ajándéksorsolás eredményét. Születésnapot is köszöntöttünk: a Józsiaparkban üzemelő Bikers étterem ünnepelte megnyitásának 10. évfordulóját. Természetesen a sok látnivaló és élmény közül lehetetlen mindenről beszámolni. Talán az illetékesek, a gyerekek tudnák a leginkább elmondani, hogy mi tetszett nekik a legjobban, miért marad emlékezetes számukra a 29. Józsi Gyermeke nap. Az biztos, hogy senki nem unatkozott, mindenki talált kedvére való szórakozást ezen a szép júniusi szombaton. A jó hangulat, a nagy érdeklődés is bizonyította, hogy összefogással, a közösségért végzett munkával mennyi gyermekszívnek lehet örömet szerezni.

29. Józsi Szüreti Nap – Nyúl-fesztivál - Ingyencsége Napja (2018. szeptember 29.)

A hagyományokat megtartva, de új elemekkel bővítve zajlott a nagy múltra visszatekintő józsi szüreti multság. Az előzetes regisztráció alapján 34 csapat nevezett be a nyúl-főző versenybe. A Nyúl Terméktanács csapatonkénti 1-1 nyulat biztosították ingyenesen a főzőverseny résztvevőinek, és 150 kilogramm nyúlhúst ajánlottak fel jótékonyági célra, amelyet a Debreceni Karitatív Testület juttatott el a rászoruló családoknak. Legtöbben a nyúl-paprikással kísérleteztek, néhány versenyző az egzotikus ízekkel próbálkozott. Az öt tagú zsűri Bede Róbert, ismert tévés mesterszakács vezetésével nemcsak a végeredményt értékelte, hanem figyelemmel kísérte a főzés teljes folyamatát. A szüreti nap újszerű eleme volt, hogy a nagyszínpadot nem a piactéren, hanem a kishíd melletti szabad területen helyezték el. A színpad mögött kapott helyet a Józsi Kertbarát Kör terménykiállítása, és mellette kisállat- és díszbaromfi kiállítást is láthattak a vendégek. Ez szintén új eleme volt a szüreti napnak, amelyet a V 37 Galambász Kör hívott életre. Ez az újszerű térrendezés lehetővé tette, hogy mindenki látó- és hallótávolságban volt egymással, ha megszomjazott, helyben működött a büfé, vagy pár lépésnyire a színpadtól frissen préselt mustot kóstolhatott. A színpad körbejárható és körbeállható volt, így sokkal több néző elfért körülötte, és családiasabb volt a hangulata. Miközben zajlottak a

szabadtéri programok, a közösségi házban a zsűri az őszi süteményversenyre beérkezett 23 gyümölcsös finomságot kóstolgatta. Szintén ezen a helyszínen kézműves foglalkozás és az épület előterében, a mesesátorban egész nap élőszavas mesemondást szerveztek.

A színpadi produkciók szünetében, ebéd után hirdették ki a versenyek eredményeit. Nagyon színvonalas volt a főzőverseny és a süteményversenyre érkezett finomságok is. Balázs Ákos, önkormányzati képviselő kiemelte köszöntőjében, hogy a helyi hagyományok átadása a legnagyobb érték egy ilyen közösségi ünnepen. Optimizmusra adhat okot, hogy a szeles időjárás ellenére is ilyen sokan eljöttek közösen ünnepelni, szórakozni. Köszönetét fejezte ki a szervezőknek, támogatóknak, segítőknek, hogy hozzájárultak a nap sikeres lebonyolításához. Juráskó Róbert, a Józsa Település- és Közösségfejlesztő Egyesület elnöke szintén azt hangsúlyozta, hogy öröm számára látni ezt a sokszínűséget és összefogást, ami a szüreti napot jellemezte. Reméli, hogy jövőre, a 30. Józsa szüreti napon is ilyen sok érdeklődő családot, közösséget üdvözölhetünk. **Adventi rendezvények (2018. december 2-23.) Józsa karácsonyfája állítása** Havat nem hoztak december első napjai, a városrész karácsonyfája nem szánon, hanem teherautón érkezett Józsa központjába, hogy ünnepi fénnel köszöntse a karácsonyvárást. A hatalmas fenyőfát ezúttal is a városi tűzoltóság munkatársai állították a helyére. A munkálatokban és a helyszín biztosításában a település polgárőrei segédkeztek. Az idén is sok felajánlás érkezett a józsa lakosoktól, hogy a kertjükben nőtt fenyőt a városrész közösségének adományozzák. Nagysága, formája, biztonságos felállítása szempontjából Végh György Óiskola utcai lakos fenyőfájára esett a választás a helyszíni szemle során. A díszek folyamatosan kerültek fel rá. Ez évben is a közösségek, intézmények, magánszemélyek által készített karácsonyfadíszek kerültek fel a fára. **Eljött immár az angyal... Adventi gyertyagyújtás a Hit, Remény, Öröm, Szeretet- jegyében** Három alkalommal (első-harmadik-negyedik) Józsa településen működő közösségek tagjai: Józsa Kertbarát Kör, Alsójózsa Nyugdíjas Egyesület és a Felsőjózsa Nyugdíjasok Baráti Köre közreműködésével gyújtották meg a gyertyákat és ünnepeltek. A második gyertyagyújtáskor mindhárom történelmi egyház vezetője képviseltette magát, fejezte ki jókívánságait, és osztotta meg karácsonyi gondolatait a hallgatósággal. A Csokonai Nemzeti Színház művészeinek műsora színesítette a programot. **„Karácsony kopogtat”- Adventi Családi Nap (2018. december 9.)** Sok éves hagyománya van immár az egész napos Családi Adventi Napnak. A programot úgy állítottuk össze, hogy mindenki találjon kedvére való foglalatosságot. Többféle szabadidős programot kínáltak a látogatóknak. Az előtérben a rendezvény ideje alatt folyamatosan kézműves foglalkozás zajlott, ahol ajándéktárgyakat, karácsonyi meglepetéseket lehetett készíteni: karácsonyi koszorút, többféle ajándékkísérő kártyát, fenyődíszeket és mézeskalácsot is. A színpadi programok igen változatosak voltak: Zenébölcsi a legkisebbeknek, Miki Mini party zenés-táncos program, a Magyar Utazó Kamaraszínház Karácsonyi előadása, Guzsalyas néptánc csoport tagjainak néptánc bemutatója és a helyi intézmények csoportjainak műsora volt látható.

A Kismacsi Községi Ház nagyrendezvényei:

Nagyanyáink praktikái sorozat: Csigacsinálás (2018. március 01.) A Kismacson élők nagyon fontosnak tartják hagyományaik tovább élését, az idősebbek életében felhalmozódott tudás átadását minden generációnak, ezért hirdettek csigakészítő

versenyt, amihez sütemény-sütő versenyt is meghirdettek. A vendégek is leadhatták szavazataikat a finom kóstoló után, de természetesen hozzáértő zsűri értékelt. Szinesítette a programot a Macsi Nyugdíjasklub dalsokra, a gyerekek előadása, az óvodások lakodalmas játéka, Kancel József jó hangulatú zenés műsora, melyet kicsik és idősek egyaránt élveztek. A nyugdíjasklub tagjai egyéni produkciókat is előadtak. A finom ebéd után kezdetét vette a zenés táncos multság, Szitási Géza zenész közreműködésével.

Aprók Majálisa (2018.június 02.) Az esős időre való tekintettel a közösségi házban tartottuk a rendezvényt. Az óvodák idén is sütivásárral készültek. A teraszon a gyerekek játszhattak a népi játékokkal. A színpadi műsor a Mosolykert Óvoda intézményvezetőjének köszöntőjével indult, majd sorban bemutatkoztak az óvadás csoportok az alkalomra készült koreografált műsoraikkal, ezután capoeira bemutatót tekinthettek meg az érdeklődők. A színpadi produkciók után a gyerekek kézműves foglalkozásokon vehettek részt. **Kismacsi Családi Juniális (2017.június. 09.)** A juniálist a közösségi ház nagytermében tartották meg. Az ugrálóvár, valamint a sportpályán zajló aszfaltrajzverseny és népi játékok nagy sikert arattak a gyerekek körében. Élményt jelentett az óriás buborékfújás. A nap folyamán 3 csoport élt a közös főzés lehetőségével, de nem egymással párhuzamos időben. Hernádi Zoltán, a településrész önkormányzati képviselője mondott köszöntőt, majd a Mosolykert Óvoda kismacsi telephelyének óvodásai műsora következett. A Miki Mini Parti interaktív, mozgásos/táncos programjával bevonta az előadásba a gyerekeket és a szülőket is. A résztvevők nagyon élvezték a mindenkit megmozgató animációt. A műsor után képviselő úr ajándékokat osztott ki a résztvevő gyerekek között. A kézműves foglalkozáson az óvodástól a középiskolás korig a gyerekek széles rétege vett részt. A kreatív fiatalok kipróbálhatták a papírhajtogatást, gyöngyfűzést, képeslapokat készíthettek és csillámtetoválást is kaphattak. A teraszon az édesszájúak pillecukrot süthettek. **Őszköszöntő Érték Nap (2018. szeptember 15.)** Programok: ugrálóvár, lufibohóc, kézműveskedés, kiállítás a kismacsi gazdák által felajánlott terményekből, a közösségi ház első teraszán. A nagyteremben Dallos-Nagy Ildikó festett, ahol egy festősarkot alakított ki a 6 munkájából álló kiállítással, a vendégek pedig ezeket is megtekinthették, valamint az alkotás munkafolyamatait is. Az előtérben Kiss Alexandra önkéntes festette a gyerekek arcát. A nagyteremben pedig az irodai masszázst lehetett kipróbálni a Városi Irodai Masszázs munkatársainak jóvoltából. A rendőrségi kutyás bemutató nagy tetszést aratott a közönség körében. A színpadon elsőként a kismacsi óvodások mutatták be előadásukat. Őket követte Reschofsky György, majd Pákozdi Evelin, a Szupersztár Tánc és Mazsorett Egyesület vezetőjének szólótánca következett. A színpadi programok sorát a Nagy-Szíki Hagyományőrző Néptánc Egyesület zárta. A program végén díjaztuk azokat a gyerekeket, akik részt vettek a festőversenyen és mini-kiállítást rögtönöztünk az alkotásokból. **Márton napi sokadalom (2018. november 08.)** Az esemény részeként Szűcs Istvánné kiállítását rendeztük meg, 22 alkotását hozta el az amatőr festő. A programon a Belvárosi Nyugdíjasklubból 70 fő, a Macsi Nyugdíjasklubból 20 fő, Ondódról, a Margaréta Nyugdíjasklubból pedig 8 fő vett részt. Köszöntés után a Macsi Nyugdíjasklub dalköre adta elő erre az alkalomra válogatott dalsokrát. Ezután sor került a mini-kiállítás megnyitására, a művészt versekkel köszöntötték a klubtagok. Ezután Nádasdi László balmazújvárosi népdalénekes zenés nosztalgiaműsorát adta elő, a vendégek nagy számban

perdültek táncra. Később elkezdődött az ebéd (ludaskása) tálalása, majd folytatódott a zenés multság Szitási Géza közreműködésével. A program hagyományos elemeként várták a sütemény versenyre és újbórr versenyre jelentkezőket is. Az első három helyezett könyvjutalomban részesült és minden versenyző kapott oklevelet, emléklapot. **Adventi Családi Délelőtt (2018. december 08.)** A színházterem ünnepi dekorációt kapott, de a ház többi tere is ünnepi hangulatot árasztott. A program köszöntővel indult, majd Ráczné Veres Sára osztotta meg a látogatókkal adventi gondolatait, aztán a Mosolykert Óvoda Kismacsi Telephelyének Maci és Pillangó csoportja mutatta be ünnepi műsorát. A program fő fellépőjeként a Szentegyházi Betlehemes Csoport lépett színpadra és rendkívül színvonalas, szívből jövő előadást mutattak be.

A színpadi műsor után a résztvevők kézműveskedhettek, karácsonyi díszeket, adventi koszorút, üdvözlőkártyát készíthettek, mézeskalácsot díszíthettek, vagy kipróbálhatták a csoki-szökőkutat is. A hangulatot karácsonyi zene tette teljessé.

A Nagymacsi Községi Ház már hagyományos nagyrendezvényei:

Nagymacsi virágvasárnap (március 25.) A nagymacsi közösség kiemelkedő ünnepe a virágvasárnapi tojásfa állítás. Kicsit több, mint 1000 db festett tojással díszítettük fel a közösségi ház udvarán lévő dísfákat, amit ünnepi műsor és a református tiszteletes asszony szavai tettek emelkedetté. Családi délelőttel folytatódott a rendezvény tojáskereső játékkal, arcfestéssel, húsvéti díszek készítésével. **Nagymacsi gyermeknap (június 09.)** A közösségi ház udvarán, szabadtéri programokon vehettek részt a gyermekek a családjukkal együtt. Bábszínházi előadás, kézműves játszóházak, arcfestés, aszfaltrajz-verseny, népi gyermekjátékok, ugrálóvár, tűzoltóautó bemutató, kutyás bemutató, és motorozás a faluban tették színessé a programot. **IV. Nagymacsi kenyérünnep (augusztus 25.)** Hagományos rendezvény, mely az új kenyér ünnepéhez kapcsolódik. A család minden tagjának szólnak a programok: kispályás labdarúgótorna, kemencében kenyérsütés és más ételek szabadtéri főzése-sütése, játszóházak, néptánc műsor. A nap bállal zárult. **V. Nagymacsi Szüreti és I. Puliszknap (szeptember 29.)** Hagományos rendezvény bővített tartalommal, az őszi betakarítások idején. Programelemei: kézműves játszóház, kukoricalángos sütés, lovas-szekerek díszítése, lovas-szekeres felvonulás, kukorica felhasználásával készített ételek versenye, szórakoztató zenei műsor: Signal Motorock, Liszter Sándor és a Vadrózsák koncert, Kuckó Művésztanja előadása és este Puliszka bál a közösségi ház nagytermében. **5 évesek lettünk! - ünnepség és kiállítás (november 17.)** 2013. október 25-én nyitotta meg kapuit a Nagymacsi Községi Ház. Az évforduló tiszteletére az elmúlt 5 év pillanataiból rendezett fotókiállítással teremtettünk ünnepi hangulatot, visszaemlékezéseket osztottunk meg a közösséggel és vacsorával egybekötött bállal mulattunk. **Nagymacsi adventi családi délután (december 01.) és adventi gyertyagyújtások** Adventi családi délutánt szerveztünk advent 1. vasárnapja előtti szombaton. A családi programban karácsonyfa-díszítés, adventi koszorú-készítés és adventi finomságok kóstolója volt. Az adventi gyertyagyújtás a hagyományos programok közé tartozik, melyet a közösségi ház nyitása óta minden évben megrendezünk. 2018-ban advent 1., 2., 3. vasárnapján gyűltünk össze a falu adventi koszorújánál, hogy együtt készítsük fel lelkünket az ünnepre. Minden alkalom a református tiszteletes asszony adventi gondolataival kezdődött, majd ünnepi műsor, s ezt szeretetvendégség követte.

Az Ondódi Községi Ház nagyrendezvényei:

2018-ban az Ondód Jövőjéért Egyesülettel közösen folytatták a helyi igényeken alapuló közösségi nagyrendezvények szervezését, melyek elsősorban az évkör ünnepeihez, nemzeti ünnepekhez kapcsolódnak. Ezeken a rendezvényeken minden korosztályt megszólítanak, gyerekeknek, családoknak, az idősebbeknek egyaránt terveznek programelemeket.

A rendezvények lebonyolításában jelentős szerepe van az önkénteseknek, akik elsősorban az egyesület tagjai közül kerülnek ki. Egyre több a látogató. Korábban elsősorban a régi rész lakói vettek részt a programokon, most egyre több az új arc, rendszeresen jönnek az új részen élő fiatal családok. 2018-ban a városrészben élő fiatalokat is többször sikerült önkéntesként bevonniuk a rendezvények megvalósításába.

2018-ban megvalósult rendezvények:

- Január 24. Magyar kultúra napi műsor Vranýecz Artúr színművész közreműködésével
- Február 17. „Itt a farsang, áll a bál!” - farsangi délután
- Március 15. Forradalmi játszóház és táncház
- Május 19. IV. Ondódi Pütkösdikirály-választás és Gyermeknap
- Június 23. Focipálya-avató városrészek közti kupa
- Szeptember 8. Őszköszöntő Családi Nap
- Október 20. Orsolya napi vigasság
- Október 31. Halloween-party
- December 5. Mikulás szolgálat
- December 8. Adventi családi délután

A legjelentősebb rendezvények voltak ezek közül: a IV. Ondódi Pütkösdikirály-választás Hagyományteremtő szándékkal rendezték meg 4 évvel ezelőtt az I. Pütkösdikirály-választást. Cél volt a néphagyományon alapuló, modern, a helyi identitást erősítő közösségi alkalom megteremtése. „Ki a legügyesebb ifjú vagy férfi a környéken? Csak az lehet, aki elmúlt 18 esztendő, jeleskedik póznamászásban és egyéb ügyességi próbákon. Ő lesz a pütkösd király! Jutalma egy hordó sör. A bátor legények jelentkezését a helyszínen várjuk! A nap folyamán lelkünk vidításáról zene, tánc, maskarások, testünk gyarapodásáról pedig BÜFÉ gondoskodik.” (Idézet a rendezvény szórólapjáról.)

Az esemény azóta meghonosodott a városrészben, a férfivirtus próbáját és az ehhez kapcsolódó programokat már várják a helyiek. Színházi előadások, táncbemutatók, kézműves játszóházak színesítik a rendezvényt és a napot utcabállal zárják, egyre több fiatal részvételével. **Orsolya napi vigasság** „Orsolya napja megjeleníti a téli időjárását” – tartották a régiek. Vagyis, amilyen az idő ezen a napon, olyan lesz a tél is. Az asszonyok úgy vélték, hogy éppen ideje Orsolya napján leszedni a káposztát, betakarítani a kerti veteményeket, mert ki tudja, milyen időjárás következik.

A programot 2014-ben rendezték meg először. Olyan hagyományt szerettek volna kialakítani, ami ugyan nem volt korábban, de lehetett volna. Ezért választották az Orsolya napot és a hozzá kapcsolódó néphagyományt, hiszen Ondód környékén nagyon jó termőföldek vannak és volt hagyománya a káposzta termesztésnek.

A programelemeket így a „káposzta köré” szervezték. Volt káposztás ételek főzőversenye, „nyúl” futás, utcaszínház, néptáncbemutató és táncház, terményfaragó foglalkozások, nyúlsimogató és fellépett a programon Donkó Imre operaénekes. **Focipálya-avató városrészek közti kupa** Ondódon a volt tornapálya helyén 2017-ben közösségi összefogással sikerült kialakítani egy 40x20 méteres füves pályát az MLSZ, a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, a helyi vállalkozók támogatásával, DMJV tulajdonosi hozzájárulásával. A földmunkát az egyesület által szervezett önkéntesek végezték, kb. 40 fő vett részt a megvalósításban. A pálya kialakításának a munkálatait az Ondód Jövőjéért Egyesület koordinálta együttműködésben a Debreceni Művelődési Központtal. A focipálya avatására 2018. június 23-án került sor egy városrészi focikupával összekötött avató ünnepségen.

Összesen 10 csapat nevezett Nagyhegyesről, Kismacs, Nagymacs városrészekből, a belvárosból és 6 helyi csapat. Az eseményen nagyon sokan vettek részt a településről szurkolóként is.

Tímárház-Kézművesek háza nagyrendezvényei:

2018-ban Béres András néprajzkutató születésének 90. évfordulója lakalmából több kategóriás pályázatot hirdettek meg. Ezekkel a programokkal olyan korosztályokat, olyan rétegeket szólítottak meg, akik számára kevésbé ismert területet villantottak fel, elhintették az érdeklődés szikráját, értékes ismeretet adtak át, megemlékeztek a jeles évfordulókról.

„Szelfizz a Hortobágyon!”- címmel tizenéves fiatalok számára hirdettek telefonos fotópályázatot, **„Pásztorok földjén”**- címmel felnőtt fotópályázatot írtak ki a Hortobágy természeti értékeit megörökítendő, majd **„Hajdúsági Betyárkergető”**- címmel felső tagozatosok számára, **„Hortobágyi Pusztá- Zoo”**- címmel pedig alsó tagozatosok számára írtak ki ismeretterjesztő vetélkedősorozatot.

A rendezvénysorozat kicsúcsosodásaként májusban szervezték meg a **Kisbojtár Fesztivált**, ahova meghívtak valamennyi gyermeket és felnőttet, akik részt vettek a fél éven át tartó programban. Ha ez az összefüggő, hónapokon át tartó program kavalkád nincs, akkor talán ezekhez a gyermekekhez, felnőttekhez nem jut el annak a híre, hogy élt Debrecenben egy néprajzkutató, aki a Virágkarnevál megálmodója, a Hortobágyi puszták jeles szakértője, a Debreceni Népi Együttes egyik alapító tagja és nem utolsósorban a mikepércsi csárdás megalkotója volt. Mindemellett pedig felhívták átörökítő munkájukra a figyelmet, elszórták a magot, amelyből építkezni tudnak a 2019-es évben is.

Jubileumot is ünnepeltek, hiszen a saját ötlet alapján létrehozott **Kösöntyű Pályázat** az 5. életévébe lépett. Nagy büszkeség ez számukra, hiszen nincs az országban még egy olyan pályázat ahol amatőr ékszerkészítő alkotók mérhetnék össze tudásukat.

Szerették volna méltó módon megünnepelni a jubileumot, így a hagyományos kiállítás és díjátadó mellett idén szakmai napokat is szerveztek vendéglőadókkal, gyakorlati foglalkozásokkal tarkítva a programot. Több mint nyolcvan alkotó jelentkezett a pályázatra, összesen 268 alkotással. Az ország szinte valamennyi pontjáról küldtek ékszereket, Dunántúlról, a keleti országrészből, Budapest környékéről és délről, illetve Szlovákiából is érkezett amatőr műalkotás. Igazi sikertörténet volt tehát idén ez a pályázat is.

A felnőtt szakkörök létrehozására elnyert EFOP-3.7.3 -16-2017-00006 „Értékre fel!”-programok az egész életen át tartó tanuláshoz a DMK egységeiben című pályázat keretein belül, három új felnőtt szakkört hoztak létre, ahol a nemezkészítéssel, a fazekassággal és vegyes kézműves technikákkal ismerkedhettek meg a résztvevők. A három szakkörben összesen 70 felnőtt ismerkedhetett meg a kézműves technikák alapjaival térítésmentes keretek között.

Mindeközben 2018 szeptemberében elnyerték a **Csoóri Sándorról elnevezett, kézműves körök- szakkörök létrehozására** kiírt országos pályázatot is, így a meglevő három felnőtt képzési forma tovább gyarapodhatott négy szakkörrel. Ezek között bőrműves, fazekas, szövő és nemezkészítő tevékenység elsajátítására létrehozott művelődési formák kezdtek el működni a házban, szintén térítésmentes formában.

A 2019-ben is folytatandó szakkörök további 54 fő képzését biztosítják.

Összességében tehát a fent említett pályázatok illetve vetélkedősorozat sok- sok előkészítő- szervező munkával járt, ám valamennyi sikere és a rengeteg pozitív visszajelzés jelentett számunkra öngazolást, hogy érdemes akár évfordulókhoz, akár egy különleges téma kapcsán megmérettetni- játékos versengésre invitálni a fiatalságot, hisz az elért eredmények, a sikerélmény szárnyakat adhat számukra, számunkra pedig jól eső érzés, hogy örömet szerezhattunk.

Intézményi szintű pályázatok lebonyolításában résztvevő egységként pedig maximálisan igyekeztünk népszerűsíteni ezekkel a képzési formákkal is népi kézművesség jó néhány válfaját a felnőtt korosztály számára.

Programjaink sorában említhetjük, hogy megemlékeztünk **Mátyás király uralkodóvá válásának 560. évfordulójáról**, melynek keretén belül szintén vetélkedősorozatot szerveztünk, a Crux Alba Hagyományőrző Egyesület jóvoltából középkori játékokat próbálhattak és jellegzetes ételeket kóstolhattak a hozzánk érkező látogatók.

Nagyrendezvények az Újkerti Községi Házban:

Községi házunk közel 40 éve szervesen illeszkedik a lakótelep életébe. Meghatározó feladatának tarja olyan községi, családi, ünnepi programok szervezését, amelyben az itt élők aktívan részt vesznek, együtt gondolkodnak, önállóan kezdeményeznek, értékelnek.

Megismerik közvetlen környezetünket, annak történetét, múltját, az ott élt embereket, mélyebb lesz a kötődés, nyitottság a jelenben, empátia azok problémáira, örömeire. A közös gondolkodás képessége magukért, a közösségért, a környezetükért, ami akár cselekvésben is megvalósul, létrejönnek csoportok, szervezetek, programok a közös cél érdekében.

A helyi értékek feltárásával, közkinccsé tételével szintén mélyül az identitás tudat. Ezekhez az értékekhez kapcsolódnak más kulturális lehetőségek is. A közösség ereje rendkívül fontos a mai rohanó világban. Sokan szeretnének tartozni valahova, de erre nincs lehetőségük. Az eltérő életkorú, eltérő foglalkozású és gondolkodású embereknek kell kikapcsolódási, találkozási lehetőséget nyújtani.

A Kazinczyról elnevezett **„Szép Magyar Beszéd” (2018. február 13.)** versenyt az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Kazinczy-díj Alapítvány–Péchy Blanka emlékére kuratóriuma hirdette meg az általános iskolák 5-8.évfolyamos, valamint az e korosztálynak megfelelő középiskolai évfolyamok azon tanulói részére. Péchy Blanka érdemes művész, a Kazinczy-díj alapítója a Kazinczy-versenymozgalmat kiterjesztette az általános iskolás korosztályra is. Ez a versenyforma az ifjúság anyanyelvi nevelését, a beszédkultúra javítását szolgálja. A verseny debreceni és városkörnyéki döntőjének évek óta a DMK Újkerti Közösségi Háza ad otthont február hónapban. Az immár 20. alkalommal megrendezett versenyen összesen 18 általános iskola mintegy 31 diákja mérte össze tudását. A versenyzőknek egy – a forduló rendezői által kijelölt – kötelező és egy magukkal hozott szabadon választott 20-25 soros prózai szöveget kellett felolvasniuk. A szöveg csak eredeti, magyar – 20-21. századi – közlő prózai stílusban (irodalmi vagy igényes köznyelven) megírt mű lehetett, amely nem tartalmaz párbeszédet, sem régies, sem tájnyelvi (nyelvjárási), sem kevésbé ismert idegen szavakat. A versenyzők teljesítményének értékelésekor a háromfős zsűri (Vasné Dömötör Rozália tehetségfejlesztő mestertanár, dr. Vitéz Ferenc főiskolai docens, irodalmár, költő, ill. Ozsvát Sándor művelődéstörténész, az MTVA beszédtanára) a szövegértést, a szöveghűséget, a hangvételt, a hangképzést, a hangsúlyozást, a szünettartást, ill. a természetes beszédet vette figyelembe.

Minden versenyző emléklapot és egy kis ajándékot, valamint a két kategóriában az első öt helyen végzett tanuló könyvjutalmat és oklevelet kapott. Az 5-6. évfolyam kategória első helyezettje átvehette a Kazinczy-díj Alapítvány emléklapját is. A zsűri tagjai és a jelenlévő pedagógusok, szülők elismerően nyilatkoztak a szervezésről, nagyra értékelték azt.

A DMK Újkerti Közösségi Házában **21. alkalommal került megrendezésre az Iciri-Piciri Óvodás Bábcsoportok Térségi Találkozója (2018. március 22.)**. Hagyományos nagyrendezvényünkkel bemutatkozási lehetőséget biztosítottunk a debreceni és Hajdú-Bihar megyei óvodák bábozással és színjátszással foglalkozó csoportjai számára. Programunk során a gyerekek megismerhették egymás produkcióit, ötleteit, a felkészítő óvodapedagógusok pedig tapasztalatot cserélhettek ill. tovább fejleszthették szakmai munkájukat a találkozó szakértőivel folytatott műhelybeszélgetés során. Az eseményen 8 óvoda 9 báb- és színjátszó csoportja lépett föl, közülük 2 csoport térségi óvodából jelentkezett (Ebes – Benedek Elek Óvoda, Derecske – Mese Vár Óvoda). A délelőtti folyamán összesen mintegy 104 óvodás kisgyermek lépett fel az Újkerti Közösségi Ház színpadán.

A gyermekeket kísérő szülők és óvónők mellett számos érdeklődő kisgyermekes család, más óvodából nézőként érkező gyermek és pedagógus is ellátogatott a rendezvényre. Összesen mintegy 300 fő - fellépő óvodások, nézőként érkező csoportok, családtagok, óvodapedagógusok, kísérők - vett részt a találkozón. A fellépő csoportokat Asbóth Anikó Blattner Géza – díjas bábművész, a debreceni Vojtina Bábszínház igazgatója köszöntötte. A találkozó szakértői - Asbóth Anikó bábművész, Nagy Mónika bábszínész, valamint Dió Zoltán az Ort-lki Báb és Utcaszínház vezetője- minden előadás után, helyben értékelték az egyes produkciókat.

A magyar népmesekincs darabjait feldolgozó óvodás csoportok mind tartalmi, mind formai szempontból színvonalas jeleneteket mutattak be a színpadon, szépen kidolgozott, az óvónők által készített igényes díszletekkel, ötletes jelmezekkel. Hangszeres játékkal (citera, furulya, csengettyűk, dob), énekkel, zenei betétekkel, tánccal, ill. egy esetben a gyerekek által készített meseillusztrációk vetítésével varázsolták igazi színházi élménnyé előadásait.

A csoportok mesefeldolgozására évről-évre jellemző, hogy a hagyományos bábozás egyre inkább háttérbe kerül (idén mindössze 2 csoport adta elő fakanálbábokkal jelenetét). Idén is nagyobb hangsúlyt kapott a dramaturg színjátszás, mesedramatizálás, a gyerekek szerepjátéka, melyben a felkészítő óvónők is szerepet kaptak több produkciónál (kerettörténet mesélése, hangszeres játék). Az előadott jelenetek színvonalasak, a díszletek és jelmezek igényesek, szépen kidolgozottak voltak. A darabválasztás megfelelt az óvodáskorú gyerekek életkori sajátosságainak. A gyermekcsoportok a szövegek reprodukálásában szépen teljesítettek, s érthetően, szépen artikulálva, megfelelő hangerővel, kevés beszédhibával beszéltek. A gyermekek nagy része felszabadultan, átélten, nagy örömmel játszott a közönség előtt, élvezve a színpad által kínált bemutatkozási lehetőséget. A szakértők értékelését követően valamennyi fellépő csoport emléklapot és kézműves alapanyagokat tartalmazó ajándécsomagot vehetett át a szervezőktől.

A találkozó kísérő programjaként kézműves játszóházi tevékenységgel („Tulipánból paprika” hajtogató) vártuk a gyerekeket, ill. a bábtalálkozóhoz kapcsolódó báb-és játékiállítás remekeit is megcsodálhatták az érdeklődők.

A nagyszámú érdeklődő, a programról kapott számos pozitív visszajelzés, a bábjáték, a színjátszás kézzel fogható öröme bizonyítja, hogy szükség van az óvodás közösségek részére szervezett bábcsoportok találkozójára, bemutatkozási lehetőségük biztosítására, s teszi indokoltá a program szervezését a következő években is. Bábtalálkozónkról a Hajdú-Bihari Napló, ill. a Debrecen Televízió Színképek c. magazinműsora is tudósított.

Debrecen város napján, **április 11-én** évek óta a **Debrecen színei - a város, ahol élek c. aszfaltrajzverseny** keretében adunk színteret az óvodás korú gyerekek Debrecennel kapcsolatos élményeinek megörökítésére, lokálpatriotizmusuk erősítése. 2018-ban közel 70 kis versenyző mesélte el vizuális nyelven – jó kedvre derítve a járókelőket - , hogyan látja és miért szereti szülővárosát. A témagazdag alkotások nézője a főtéri szökőkutaknál villamosra szállhatott, és bejárhatta Debrecen gyermekszemmel és gyermekszívvvel. Ellátogathatott a Stadionba, az Állatkertbe, Nagyerdőre, a Békás tóhoz. Megnézhette a Nagytemplomot, az Egyetemet, a Csokonai Színházat és rácsodálkozhatott a kivilágított Víztoronyra is.

A gyerekek munkáit- az előző évek hagyományához híven - Piros Éva rajztanár, a Magyar Vöröskereszt kommunikációs referense, ill. Gárdonyi Sándor grafikusművész, rajztanár értékelték. Több 1.-2.-3. helyezést ítéltek meg, valamint tíz különdíjat is kiosztottak a rendezvényen, ill. valamennyi résztvevő emléklapot vehetett át a szervezőktől.

Az aszfaltrajzverseny kísérő programjaként kézműves játszóházi tevékenységekkel vártuk a gyerekeket az Előtéri Galériában, ill. a Delta Moziban magyar népmeséket vetítettünk a rajzok zsűrizése alatt. A szervezés jól sikerült, a gyerekek élményekkel telve, elégedetten térhettek vissza az óvodákba. A vidám, szívvel-lélekkel elkészített rajzok az első esőig mesélhettek az Újkert Községi Ház körüli járdán, és emlékeztettek Debrecen szabad királyi várossá nyilvánításának ünnepére.

A Génius kupa-gyermeksakkverseny évente 7 alkalommal kerül megrendezésre az utánpótlás számára 12 korosztályban. A verseny célja a sakkjáték népszerűsítése, versenylehetőség biztosítása az utánpótlás nevelés érdekében, fejleszteni a gyerekek problémamegoldó képességét, segíteni a szabályrendszer kialakulását, a személyiségük fejlődését és mindezt a játék öröme által. A versenysorozat 7 különálló versenyből áll, melyek külön kerülnek lebonyolításra, 6 fordulós svájci rendszerben 20-20 perces játékidővel, a FIDE rapid versenyszabályai szerint, számítógépes párosítással. Az összetett versenyben a versenyeken szerzett pontok összeadódnak, a végeredménybe az 5 legjobb verseny eredménye számít bele. Díjazás korcsoportonként és nemenként az 1-3. helyezettek érem, az 1-6. helyezettek oklevelet kapnak. A versenyeken minden résztvevő ajándékot kap. A versenyre neveztek Miskolcra, Biharkeresztesre, Karcagra, Kisújszállásra, Hajdúszoboszlóra, Csengerből és Szatmárnémetiből is. A verseny gyerekek számára lett meghirdetve, akiket szüleik kísérték el a rendezvényre. A rendezvény során kiderült, hogy milyen nagy az igény a versenyzésre, megmérettetésre, ezért továbbra is szeretnénk lehetőséget biztosítani számukra, hogy ezt minél jobban megélhessék.

Családi napok: Az ÚKH művelődésszervezői számos sikeres családi napot szerveztek Debrecen egyes városrészeiben. (Szabó Katalin – Újkerti Gyermeknap és Községi ünnep, Városrészi Családi Juniális, Hatodik Városrészi Családi Utcabál; Tasnádi-Némethi Melinda Nagysándor – telepi Családi Nap, Nagysándor-napok; Borsányi Ágnes - Arany János téri Családi Juniális, Ifjúság utcai Gyermeknap)

Újkerti Gyermeknap és Községi ünnep (2018. május 26.)

Nagy sikerű és nagy tömeget vonzó, színvonalas, sokoldalú és a régi hagyományokra építve egy új, nagy közösségi rendezvény valósult meg, és valósulhat meg a jövőben is, kb. 1 000 fő töltött együtt egy tartalmas és vidám délutánt. A látogatók az alábbi programelemeken vehettek részt: Főzőverseny, (Civil szervezetek, családok, baráti társaságok előzetes jelentkezése alapján)

Kézműves foglalatosságok: hurkolás, hűtő-mágnes, - kitűző, - madárka és hajfonat készítése, origami, gipszfigura festése mézeskalács díszítés, kifestő, gyöngyözés, fazekasság, papírvarázs, batikolás, Zöldsátor – környezetvédelmi játékok, foglalkozás és Indiánkaland az Amerikai Kuckóval, Egészségstádión az Életreform és Diabétesz Egyesülettel,

színpadi programok: tánckavalkád – mazsorett, break, moderntánc, show tánc, hip-hop, néptánc, country...Lángoló Csikók, Ni to Jutsu Sei Shin Ryu A két kard iskolája bemutatója, az anZ Zenekar műsora, Luca olasz slágerekkel és a Lautitia Gyermekkar tagjai,

Köszöntő: Korbeák György a városrész önkormányzati képviselője, Eredményhirdetések, és a Debreceni Dixiland Band, egyéb programok: lufibohóc, ugrálóvár, óriás sakk, totó, Újkertpróba, fajáték - park, aszfaltrajzverseny, horgászat, csillámtetkő, arcfestés és arcképrajzolás, zenébölcsi kicsiknek, íjászbemutató, a Hajdúsági Vakvezető és Segítő Kutyaépítésért Alapítvány bemutatója, modellrepülő bemutató.

A Fiatal Önkéntesek Klubjának, és a közösségi szolgálatosok, valamint a közösségek önkénteseinek köszönhetően és a jó kapcsolatoknak, bőséges volt a kínálat a színpadi, kézműves, és interaktív tevékenységekben. Számos meglepetésben, ajándékban, díjazásban volt részük a résztvevőknek, fellépőknek, Korbeák György képviselő úr és a szponzorok jóvoltából.

Az elmúlt évek hagyományaihoz híven idén is megrendezésre került **2018. május 26-án** az **Ifjúság Utcai Gyermeknap** a Városrészi Családi programok rendezvénysorozat keretében.

Az óvoda ideális helyszínnek bizonyult az elmúlt években az ilyen típusú rendezvények lebonyolítására, az udvar árnyas fái nagyon kellemes környezetet biztosítottak.

A rendezvény két intézmény szervezésében valósult meg. A Debreceni Művelődési Központ biztosította a propagandaanyagokat (molino, szórólap, plakát), a mézeskalácsot a kézműves foglalkozásokhoz és ajándékozáshoz, a színpadot, a hangosítást, a sörpadokat a foglalkozásokhoz valamint biztosította az egyéb kézműves foglalkozások alapanyagait. Az óvoda a helyszínt biztosította. A megjelent vendégeket elsőként Dr. Papp Csaba tanácsnok, a városrész önkormányzati képviselője és a rendezvény védnöke köszöntötte és felkonferálta az első műsorszámot: a D.M.J.V. Városi Szociális Szolgálat Újkerti Gondozószolgálat Napsugár csoportja adta elő Első bál c. táncát. Utánuk következett Szupersztár Mazsorett és Táncegyesület Csillagfény és Szupersztár csoportja, akik különböző táncok forgatagát mutatták be, pom-pommal, bottal, zászlóval és kalappal. A színpadi program a DNE Kisprűcsök csoportjának produkciójával zárult, akik sárközi játékokat és ugrós táncot mutattak be „Egy boszorka van” címmel. és akik mini táncbázisba is invitálták a gyerekeket és szüleiket egyaránt.

A színpadi műsorszámokkal párhuzamosan az óvoda udvarán kézműves foglalkozások és folyamatos programok várták a résztvevőket. Volt origami, agyagfigura festés, arcfestés, mézeskalács díszítés, agyagozás-korongozás, lehetett sakkozni Juhász Misi bácsival, katicás üzenő kártyát és baglyos ajtódísz készíteni, Masits István pedig portrét rajzolt. A lufibohócoknak is akadt „munkája” bőven, egymás után hajtogatta a különféle színes figurákat a felfújó lufikból.

A propagandaanyagot (plakát, szórólap, molino) igényesnek, esztétikusnak és nagyon hangulatosnak találták a résztvevők. A délelőtti folyamán a nagy létszámú vendégek, közreműködők, nagyon jól érezhették magukat, és akiknek egy nagyon tartalmas, színvonalas, színes, szórakoztató programban volt részük, s ezt már többen a helyszínen visszaigazolták számunkra.

Az elmúlt három év hagyományaihoz híven szerepelt a Városrészi Családi Gyermeknapok programsorozatban az **Arany János Téri Családi Juniális**, amelyet **2018. június 02-re terveztünk** az Arany János Téren.

Sajnos azonban az időjárás ezen a délelőttön nem fogadott kegyeibe minket, az egyfolytában szakadó eső miatt a program elmaradt.

A programban szerepelt még az Arany János Téri Sportpark avatója (Dr. Papp László polgármester úr jelenlétében) ami szintén elmaradt az időjárás miatt.

Egy programelemet azonban mégis sikerült megvalósítani:

Dr. Papp Csaba tanácsnok, a városrész önkormányzati képviselője ebéddel készült a résztvevőknek, amelyet már reggel 6 órától készítettek a segítők a Debreceni Arany János óvoda konyháján. A babgulyás végül elkészült így képviselő úr vendégül láthatta a lelkes segítő csapatot és a helyi közösség kitartó lakóit.

A Halápi Gyermeknap a Halápi Sportpályán került megrendezésre **június 9-én**, a Halápon a Gyermekekért Közhasznú Egyesület és a DMK Újkerti Közösségi Háza közös szervezésében. Családja körében kb. mintegy 400 vendég látogatott el a rendezvényre, mely minden generációnak változatos programlehetőséget kínált és nagyszerű közösségi élményt nyújtott. A rendezvény rendőrkutya agility bemutatóval vette kezdetét a sportpályán, ill. már a délelőtti folyamán gazdag programkínálattal vártuk Haláp aprajánagyját. Lovagoltatással, lósörényfonó versennyel, a Szárnyalló népi játékpark hagyományos, régi időket idéző játékaival, láda-alpinizmussal, csokiszökökúttal, ugrálóvárakkal, lufibohócokkal vártuk a gyerekeket. Mindemellett többféle kézműves tevékenységből is választhattak az érdeklődők az Újkerti Közösségi Ház kézműves udvarának kínálatából: agyagcserép és gipszfigurafestés, gyöngyfűzés, mézeskalács díszítés, többféle ajándéktárgy készítése kínált lehetőséget a kézműveskedésre. A Fazekas szakkör vezetőjétől és a Debreceni Origami Kör tagjaitól változatos technikákat sajátíthattak el az alkotni vágyók. A színpadi programok Dr. Pósné László országgyűlési képviselő, valamint Kovács István önkormányzati képviselő köszöntőjével kezdődött. Ekkor került sor a Halápon a Gyermekekért Közhasznú Egyesület által idén első ízben megrendezett fotópályázat eredményhirdetésére, és díjátadójára.

A 36 m²-es nagyszínpadon ill. a sportpálya több pontján igényes előadók szórakoztatták a közönséget változatos műfajú produkciókkal. A színpadi produkciók kezdetére elkészült a bőséges ebéd is: a vendégek ínycsiklandozó bográcsételeket kóstolhattak.

A színpadi műsor a Halápi óvodások táncával vette kezdetét, majd a Dance Universe tánciskola ill. az All-Round Force hip-hop csapat produkcióját, majd a gyermek és felnőtt **hastáncosok** csoportját tapsolhatta meg a közönség.

Az Aqua Manó Party interaktív zenés-táncos műsora nagy sikert aratott a gyerekek körében. A színpadi produkciók sorát gazdagította a Kuckó Művésztanya előadása is, vásári komédiákkal neveltetve meg a közönséget. Könnyűzenei élményekben is bőven lehetett része a vendégeknek: a Chill Out együttes koncertje és a Gate 69 zenés műsora is osztatlan sikert aratott. A családi nap sztárvendége Csocsesz előadását követően hajnalig tartó utcabálon mulathattak a halápi program résztvevői.

A családi nap fő támogatója DMJV Önkormányzata volt. A rendezvényt gondos előkészítés és szervezőmunka előzte meg, A tereprendezeit, a színpadi és kísérő műsorok, a főzés szervezését a Halápon a Gyerekekért Közhasznú Egyesület vállalta. A kézműves udvar egyes tevékenységei a DMK Újkerti Községi Házának szervezésében valósultak meg az előzetes terveknek megfelelően, ill. a DMK biztosította a színpadot és a szükséges hangtechnikát is.

Az együttműködés és a rendezvény kiválóan sikerült, a halápi családoknak maradandó közösségi élményben lehetett része.

„Városrészi Családi Juniális” (2018. június 2.), fővédnök Hernádi Zoltán, a városrész önkormányzati képviselője volt. A kulturális programokat, és szórakozási lehetőségeket elsősorban a Liget lakópark, Akadémia kert, Nyulas, Úrrétje, a Vezér utca és a kertvárosban élő gyerekek élvezték, de nem unatkoztak a szülők sem. A jelenlévőket a Feeling Tánc és Mazsorett Csoport, a Hajdúböszörményi Ütőegyüttes, Versánszky Dalma, a Dance Universe, a Piruett Táncstúdió, a Harmónia Divattánc Együttes, Evolution of East break, a Lángoló Csigák, valamint Nagy Kíra, Antoni Norbert, Biri Gergely operett énekesek szórakoztatták, de volt kondipark, katonai bemutató, és zöldsátor is, ahol környezetvédelemre tanító játékkal ismerkedhettek meg az érdeklődők. Azok sem maradtak maradandó élményt kínáló produkciók nélkül, akiket a csillagászat, a kerékpáros akrobatika, vagy a kézművesség érdekelt. Az egészség sátorban vércukorszint méréssel, és elsősegély-bemutatóval kedveskedtek az érdeklődőknek. Az ugrálóvár éppúgy egésznap a gyermekeket szolgálta, mint a lufibohóc, aki a léggömb-hajtogatási technikájával varázsolta el a kicsiket. Volt továbbá horgász ügyességi játék, és vonatformájú városnéző kisbusz is, amely szintén az érdeklődők szolgálatára állt. Pontosabban közlekedett. A rendezvény sikeres volt, kb. 1.500 helyi lakos kapott közösségi élményt, kulturált kikapcsolódást.

Közkívánatra került megrendezésre közösen Hernádi Zoltán képviselőúrral, DMJV Önkormányzatával és a Szib-ép Kft. főtamogatásával a VIII. Városrészi Utcabált a Szabó Lőrinc utca, Akadémia utca és a Kosztolányi Dezső – Babits utcai körforgalomig terjedő szakaszon. Dr. Papp László Debrecen polgármestere volt a program fővédnöke.

A táncos – zenés – dalos –szórakoztató programokon közreműködtek: DFDC, a PIRUETT Táncstúdió, a Kíváncsi Katica Zenekar, LUCA BALDUCCIO, FEELING Tánc és Majorett Együttes és sztárvendég volt: MOHAMED FATIMA.

A TÚZIJÁTÉK Pless Gergő zenéjével zajlott, majd a ROCK 'n' ROLL Nosztalgia SHOW MATZ ISTVÁN és SZILÁGYI GÁBOR előadásában csinált hangulatot a tánchoz, szórakozáshoz. A nap folyamán KÉZMŰVES FOGLALATOSSÁGOK voltak, ahol természetes anyagokkal, ajándéktárgyakat lehetett készíteni, valamint volt LIGETPRÓBA, LUFIBOHÓC, DEBRECENI KISVONAT, UGRÁLÓVÁR.

Talán a legnagyobb sikert a városrész lakóinak FŐZŐBEMUTATÓJA kóstolóval aratta. A TOMBOLAHÚZÁS - értékes nyereményekkel sok örömet okozott.

A VIII. Városrészi Utcabált igazi városi nagyrendezvény volt, hiszen kb. 4 000 látogatót vonzott.

Az Újkerti Közösségi Házában óvodásokkal és iskolásokkal együtt ünnepeltük a **Magyar Nyelv Napját (2018. november 13)**, ráirányítva a figyelmet szellemi-kulturális örökségünk és nemzeti identitásunk alapját jelentő anyanyelvünkre. Az anzX Nefelejcs zenekar interaktív gyermekkoncertjén a magyar gyermeklíra kincseiből merítő megzenésített verseket hallhatott a közönség. Az interaktív előadás során az apróságok nagy örömeikre kipróbálhatták az együttes hangszereit és részeseivé válhattak az együtt zenélésnek. Anyanyelvi játszóterünk alkalmával számos szórakoztató feladattal vártuk a gyerekeket, melyek játékos formában hívták föl a gyerekek figyelmét anyanyelvünk különlegességére és egyediségére. Az iskolásokkal a legszebb magyar szavak és a „legnyelvtörőbb” nyelvtörők nyomába eredtünk.

A gyerekek (és a közösségi ház látogatói a nap folyamán) önkifejezésüknek teret adva óriásplakátokon oszthatták meg erre vonatkozó ötleteiket, gondolataikat. A nagy sikerű programot a jövőben is megrendezzük, ill. a résztvevők szélesebb körére is ki kívánjuk terjeszteni.

Adventi családi programok: Adventi családi délután az Arany János Utcai Óvodában

Az elmúlt évek hagyományaihoz híven került megrendezésre **2018. december 07-én**.

A program két intézmény szervezésében valósult meg. A Debreceni Művelődési Központ biztosította a propagandaanyagokat (molino, szórólap, plakát), a mézeskalácsot a kézműves foglalkozásokhoz valamint a vendéglátáshoz illetve biztosította az egyéb kézműves foglalkozások alapanyagait. Az óvoda összeállította a programot és biztosította a helyszínt. (Az óvodában tavaly kialakításra került egy rendezvényterem, amely sokkal tágasabb teret biztosít az ilyen jellegű programok számára, mint az előző években a tornaterem)

Az óvoda részéről a program felelőse Terdikné Szerencsi Katalin óvodavezető volt, de természetesen az óvoda valamennyi nevelője és dolgozója aktívan és lelkesen kivette a részét mind az előkészítésben mind pedig a lebonyolításban.

A megjelent vendégeket elsőként Terdikné Szerencsi Katalin óvodavezető, majd pedig, Dr. Papp Csaba tanácsnok, a városrész önkormányzati képviselője köszöntötte. A köszöntők után közösen gyújtották meg az adventi koszorú második gyertyáját.

A gyertyagyújtás után az óvoda zenei csoportja következett *„Tegnap harangoztak, holnap harangoznak, holnapután az angyalok gyémánthavat hoznak”* c adventi műsorukkal. Ezután az óvoda egy másik csoportjának a MESEKUCKÓ előadásában láthattunk pástorjátékot. Az ovisok után a DMJV Városi Szociális Szolgálat Újkerti Gondozó Szolgálat NAPSUGÁR Tánccsoportjának ajándékműsorával folytatódott a színpadi program.

A fiatalok után a Komádi Színjátszó Kompania vette birtokba a színpadot, az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is nagy sikert aratva a közönség körében.

A színpadi műsorszámok után a csoportszobákban és a tornateremben kézműves foglalkozásokkal folytatódott a családi délután programja. Itt a szülők, nagyszülők és a gyerekek együtt alkothattak az óvónők segítségével: lehetet többek között mézest festeni, agyagdíszeket festeni, asztalidísz, adventi koszorút, mécesstartót és karácsonyi üdvözlőlapot valamint ajándékokat készíteni.

A vendégeket forró teával és helyben sült kaláccsal fogadták, de természetesen nem maradt el a hagyományos karácsonyi édesség, a szaloncukor sem.

A délután folyamán mintegy 200-250 fő fordult meg az óvodában, akik nagyon jól érezhették magukat és akiknek egy nagyon tartalmas, színvonalas, színes, szórakoztató programban volt részük, s ezt már többen a helyszínen visszaigazolták számunkra.

Újkerti Adventi Családi Délután - Közösségi Ünnepe - Jazz karácsony

Hasonlóan a Gyermeknaphoz, az Újkerti Adventi Családi Délutánnak is nagy sikere volt, amit az Újkerti Közösségek Találkozója előzött meg. Az ÚKH-ban működő 61 csoportot 80 klubvezető, vagy tag képviselt. Rövid köszöntő után kötetlen borkóstolás-beszélgetés és vendégfogadás következett, amit Dr. Juhász Erika tanszékvezető, főiskolai docense animálása tett még sikeresebbé. Ezt az ízig-vérig közösségi programot és az utána következő Adventi Családi Délutánt Korbeák György az újkerti városrész képviselője támogatta.

Az újszerű családi program, melyet az adventi koszorú meggyújtásával kezdtünk, amelyhez Miklós László református lelkész gondolatai és a Művészi Zenekör diákjai éneke szolgáltatott ünnepi hangulatot, majd a Debreceni Görögkatolikus Betlehemes csoport bemutatóját láthatta a szép számú közönség. Az Adventi kézműves udvarban készültek a karácsonyi ajándékok, díszek, papírcsodák, papírfonások, üdvözlőlapok, kerámiák, ahol a legnagyobb sikert az adventi koszorúkészítés aratta.

A mozi teremben a Jazz Karácsony jótékonyági Est zajlott nagy sikerrel, érdeklődéssel és színvonallal. A gördülékeny és színvonalas lebonyolításhoz az önkéntes segítők (hallgatók, Fiatal önkéntes klubtagok, a városrészben élők és a Szépkorúak klubjának tagjai) jelenléte, és képviselő úr szeretetteljes, bőkezű támogatása (kenyérlángos, forraltbor, fogadó pálinka és kolbász) hozzájárult egy kiemelkedően sikeres, az Újkerti közösséget megmozgató rendezvény megvalósulásához, ahol kb. a 3 egymást követő programon 400 ember vett részt.

„A boldogság az eredményesség örömeiben és az alkotó munkában van...”

A minden évben megrendezésre kerülő programjaink sikeressége annak is köszönhető, hogy megpróbálunk újítani, a helyi közösségeket megszólítani, más célcsoportokat bevonni a megszokott programok közé, valamint a megfogalmazott célok, feladatok innovatív megvalósítását helyezzük előtérbe.

Kulturális Örökség Napjai Programsorozat

A Kulturális Örökség Napjainak (KÖN) vezérgondolata - hozzáférhetővé, ingyenesen megtekinthetővé tenni emlékhelyeket, műemlékeket a nyilvánosság számára - 1984-ben fogalmazódott meg. Az Európa Tanács által elindított kezdeményezéshez Magyarország 1999-ben csatlakozott. A „nyitott kapuk” néven is emlegetett hétvége az épített örökség szépségeire és sérülékenységére hívja fel a figyelmet, célja, hogy a kulturális intézmények látogatóiban egyfajta mozgósító akcióként erősítse a kulturális örökség megőrzésének igényét.

A Kulturális Örökség Napjai mára mozgalommá vált, melyben helyi önkormányzatok, közösségek, szakmai és a civil szervezetek vesznek részt és fognak össze, hogy bemutassák épített örökségüket. A részvétel egyúttal arra is kitűnő alkalom, hogy a szervezők, önkéntesek és látogatók együtt, a közösség erejét is átérezve, együtt ünnepeljék a helyi értékeket. 2018-ban egyúttal a kulturális örökség európai évét is ünnepeljük, melynek egyik kiemelt eseménye a KÖN idei programja.

Az országos rendezvényhez idén minden megye, 94 település és Révkomárom is csatlakozott, országszerte mintegy 248 helyszínnel, 193 programmal és 171 sétával várva az érdeklődőket.

A hagyományosan szeptember harmadik hétvégéjére eső programsorozat idei jelmondatához (*A megosztás művészete*) kapcsolódva a Debreceni Művelődési Központ épített örökségként is számon tartott intézményi egységeivel (DMK Tímárház-Kézművesek Háza, DMK Belvárosi Közösségi Háza, DMK Honvédtemető és Mauzóleum Emlékhely) idén is csatlakozott az épületlátogató hétvégéhez, számos értékes kulturális programot kínálva városunk lakossága számára.

Az 1900-as évek elején épült Tímárház – Kézművesek Háza eredetileg egy tímármesterséggel foglalkozó család lakóépületeként és műhelyeként funkcionált egészen a II. világháború végéig.

A mai Tímárház épülete az elmúlt kor emlékét eredeti formájában őrizte meg. A műhelysor átalakításával - országosan is egyedülálló módon - látványműhelyeket hoztak létre, ahol a kézműves mestereket munka közben lehet megtekinteni. Jelenleg viseletkészítő, hímző, fazekas, sajt készítő, bőrműves, szűrrátétes, nemezkészítő és csipkeverő mester végez itt alkotó tevékenységet. Sajátos, ódon cívis kapujával, kellemes zárt belső udvarával, a működés közben szemlélhető látványműhelyekkel egyedi hangulatot teremtve fogadta látogatóit a KÖN hétvégéjén is. Szeptember 15-én a Tímárház egykor szárítóként működő épületrészeiben állandó tímártörténeti kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők, megismerve a debreceni tímármesterség eszközeiből, szerszámaiból, ill. fennmaradt dokumentumaiból álló gyűjteményt, ill. bemutatásra került Gyimesiné Behina Éva díszítőfestő Virágos meséim c. tárlatvezetéssel egybekötött időszak kiállítása, mely előző napon nyílt meg.

A népmesék színes világát idéző kiállításon Pitypang Berta, Makk Bertalan és Hópehely Tündér mesebeli világában járva az érdeklődők egy egészen új világba csöppentek, amelyben a mesealakok mellett a díszítőfestés más, a bútorfestés tekintetében is lenyűgöző alkotásaival találkozhattak. Az alkotó mindemellett kiváló mesemondó hírében áll, így ez alkalommal élőszavas mesemondás keretében adott elő egy produkciót a megjelent - főként kisgyermekes családokból álló - közönségnek. A mesemondást játszótér foglalkozás követte, ahol a gyerekek papírból készíthették el az elhangzott mese szereplőinek figuráit.

A **DMK Belvárosi Közösségi Házban** a város legrégebbi pénztárháza, az egykori Debreceni Első Takarékpénztár több mint 100 éves palotájának történetét és a szecessziós épület érdekességeit ismerhették meg a látogatók épületvezetés keretében. - Az épület kulturális funkciója már a 19. században megjelent, ugyanis a mai épület helyén álló ház vargaszíkjében 1809 és 1835 között színházi előadásokat tartottak, funkcióját tekintve pedig igen kalandos időknek ért meg az idők során. Az épületben a század közepén helyet kapott többek között a polgári kaszinó, volt benne elsőrendű kávéház, sőt a vesztes debreceni csata után az emeletet az orosz hadsereg kórháznak is használta. A saroképület ma ismert formáját az évszázad második évtizedének elejére érte el. Az új takarékpénztár gazdagon díszített, háromemeletes székházát, ifjabb Rimanóczy Kálmán nagyváradi műépítész tervei alapján 1911-12-re építették fel. A látogatók szeptember 15-én – a szecessziós palota látványosságain túl - **„Anno-iskola-tanítványok”** címmel a Vasárnapi Rajziskola kiállítását tekinthették meg a Belvárosi Galériában. Kiállításunkkal Debrecen képzőművészeti életének egyik meghatározó egyénisége, Tamus István grafikusművész munkássága előtt tisztelegtünk, aki pedagógusként és művészként is számos fiatalot indított el a művészeti pályák útján. Ebben az évben töltötte be 65. életévét, s pedagógusi, művészi pályája kezdetének 45. évfordulóját is ünnepli. A kiállított közel száz műalkotás betekintést nyújtott Tamus István pedagógusi munkásságába több mint harminc tanítványának alkotásán keresztül.

A Honvédtemető és Mauzóleum Emlékhely

– mely az 1849-es debreceni csata és a világháború hőseinek, valamint a város áldozatkészségének állít emléket - szintén egész hétvégén nyitva állt az érdeklődők előtt. A temetőkerthben száztizenkét '48-as honvéd, kétszázhusz német katona, és azok a magyar hősök nyugszanak, akik az első és második világháborúban a környéken veszítették életüket. Vezetett séták keretében látogatóink megtekinthették a temetőkerthben található történelmi vonatkozású emlékműveket, a Marschalkó János szobrászművész által készített „Haldokló oroszánt”, a 48'-as emlékoszlopot, a magyar és más nemzetiségű hősök sírjait, ill. a Hősök Mauzóleumát.

A Honvédtemető fái alatt száztizenkét '48-as honvéd, kétszázhusz német katona, és azok a magyar hősök nyugszanak, akik az első és második világháborúban a környéken veszítették életüket. Összesen 4500-an alusszák itt örök álmukat. A temető legmagasabb dombján a '49-es csata emlékét megörökítő haldokló oroszánt ábrázoló köemlékmű áll, amelyet Marschalkó János szobrászművész – a Lánchíd oroszánjainak alkotója - készített. A Honvédtemetőben található Mauzóleumot Lechner Jenő és Szontagh Pál tervezte. Belső tere – mely a Hadtörténeti Múzeum I. és II. világháborús kiállítási tárgyaiból álló állandó

kiállításnak ad otthont - felújítási munkálatok miatt idén sajnos csak részben volt látogatható.

Az épületlátogató programokon ingyenesen vehettek részt az érdeklődők. A www.oroksegnapok.hu honlap propagálta valamennyi Kulturális Örökség Napjaira regisztrált intézmény programját. A honlapra külön került feltöltésre valamennyi helyszín részletes (kultúrtörténeti és építészeti) bemutatása, valamint az egyes épületekhez kapcsolódó kulturális programok. Az országos épületlátogató hétvége szervezői a programok népszerűsítéséhez ingyenes propagandaeszközöket (molinót, plakátot, logós lufit, jelvényt) biztosítottak.

Kultúrházak éjjel- nappal programsorozat

Intézményünk a kezdetektől rendszeres résztvevője a Magyar Népművelők Egyesülete által meghirdetett „Kultúrházak éjjel-nappal” c. országos közművelődési akciónak. Az esemény fő támogatója az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A kezdeményezéshez immár 12. alkalommal csatlakozva, 2018-ben is számos értékes programmal hívtuk fel a figyelmet közművelődési tereink nyitottságára, intézményünk sokszínűségére, a helyi társadalomban betöltött közösségépítő szerepére.

2018. február 2- 4. között nyolc intézményi egységünkkel csatlakozunk az akcióhoz, és szervezünk a „**Helyben van a sokszínűség**” témához illeszkedő programokat, ezzel is népszerűsítve intézményhálózatunk számos közösségi színterét és a bennük folyó közösségi művelődést.

A programsorozattal elsősorban a helyi lakosság számára kívántunk színvonalas, ingyenesen látogatható közösségi programokat kínálni. Rendezvényeink során látogatóink betekintést nyerhettek az intézményi egységekben folyó változatos kulturális tevékenységbe, megismerhették számos közösségünket, színvonalas kulturális események (hagyományőrző farsangi programok, különféle témájú kiállítások, kézműves játszóházak, interaktív és ismeretterjesztő programok) részesei lehettek.

Programjainkat számottevő érdeklődés kísérte, a Debreceni Művelődési Központ a rendezvénysorozathoz való csatlakozással - az óvodástól a nyugdíjasig - valamennyi korosztálynak kínált kedvére való programot, hangsúlyt fektetve a generációs kapcsolatok erősítésére is.

A DMK Belvárosi Községi Házában a 2017-ben váratlanul eltávozott Makoldi Sándor festőművész és szellemi körének kortárs népművészeti alkotásaiból nyílt **ÚJRAÍRT NÉPMŰVÉSZET** c. kiállítást tekinthették meg látogatóink.

Makoldi Sándor halála óriási vesztesége régióknak, de erős szellemi kisugárzása révén jelen van ma is Debrecen és környéke kulturális életében. Munkásságának szellemi hatását kívántuk a Magyar Kultúra Napjához kötődő különleges tárlattal bemutatni a Belvárosi Galériában.

A Magyar Kultúra Napjához kötődő kiállításon szereplő alkotások a magyar népművészet képrásművészetén beszélő, továbbírt kortárs népművészeti remekek: egy részük Makoldi Sándor által át- és újraírt lelkes népművészeti tárgyak, más részük olyan mesterek, képzőművészek és népművészek műves darabjai, akik Makoldi Sándor hatására fordultak a magyar népművészet felé és önálló, vagy éppen a Mester által tervezett munkákkal vettek részt a különleges tárlaton.

A DMK Tímárház – Kézművesek házában

is gazdag kínálat várta az érdeklődőket a Derecskei Kézműves Szakkör bemutatkozó kiállítása köré szervezett programelemekkel. Február 2-án pénteken ingyenesen látogathatták meg az érdeklődők a kiállítást, melyhez óránként tárlatvezetés kapcsolódott, illetve a Kézműves kör néhány tagja, többek között Porkoláb Ferenc szűrrátét készítő, a Népművészet Mestere, valamint Szöllősi Imréné szövő tartottak bemutatót. Február 3-án szombaton pedig családokat, gyermekeket vártunk a házba, ahol kézműves foglalkozások keretében lehetett elsajátítani a szűrrátét készítés fortélyait Sárközi Béláné szűrrátét készítő népi iparművész segítségével, valamint vendégünk volt Szathmáry Károly vesszőfonó népi iparművész is, aki a bemutatón túl gyakorlati foglalkozással is kedveskedett az érdeklődőknek.

A Debreceni Művelődési Központ Újkerti Közösségi Házának látogatói a **mohácsi busójárás hagyományvilágából** kaphattak ízelítőt február 2-án, a „Kultúrházak éjjel-nappal” programsorozat keretében. A démonikus és ijesztő maszkjairól híres busójárás a mohácsi sokácok hosszú múltra visszatekintő farsangi alakoskodása, az UNESCO emberiség szellemi örökségek listáján is szereplő hungaricum, a hazai farsang nemzetközi hírű eseménye.

A **„Búcsúztatni lám a telet, Busójárás, itt a helyed!”** című kiállításon és az azonos címmel meghirdetett **játszóházi programon** a látványos télűző multság sajátos világába csöppenhetek látogatóink. A tárlaton hagyományos busómaszkok által ihletett, természetes anyagok felhasználásával készült álarcokat, öltözeteket, ill. a busók kellékeit tekinthették meg az érdeklődők tárlatvezetéssel, sokác népzenei aláfestéssel kísérvé. A kiállítás tematikájához kapcsolódó **farsangi játszóházban** a gyerekek interaktív formában, tárlatvezetés és filmvetítés során ismerkedhettek meg a több évszázados mohácsi népszokás történetével, alakjaival, legendájával, a „busóvá válás” misztériumával, majd háromfős csapatokban, játékos feladványokat megoldva mérhették össze a busójárásról szerzett ismereteiket.

Kézműves műhelyünkben - az alkotás örömét megtapasztalva - karakteres busó fakanálbábokat és a busók jellemző kellékeire emlékeztető farsangi zajkeltő eszközöket készíthettek az alkotni vágyók. Játszóházunk zárásaként a saját készítésű „recegőket” megszólaltatva üztük a telet, s biztattuk a tavasz eljövételét.

A Debreceni Művelődési Központ a fenti programról készült fotódokumentációval pályázott a Magyar Népművelők Egyesülete által meghirdetett **„Képben van a sokszínűség” c. fotópályázatra**, melyen - nagy örömeinkre - a közönségsvavazatok alapján **3. helyezést** értünk el. Az oklevelet és a helyezéért járó 100.000 Ft díjat Bordás

István egyesületi elnöktől és Novák Pétertől, a rendezvénysorozat védnökétől vehettük át az Újpesti Munkásotthon Művelődési Házban rendezett sajtótájékoztató keretében.

A farsangot idéző programok mellett az ÚKH látogatói **a 20 éves DEBRECENI ÚJ FOTÓMŰHELY** Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett kiállítását is megtekinthették február 2-án az ÚKH Előtéri Galériájában.

A DMK Józssai Közösségi Háza

egész hétvégén nyitva állt a látogatók előtt, két értékes kiállítással várva vendégeit. **„Nyitva van az aranykapu”** címmel a Faragók Baráti Körének munkáit (használati és dísz tárgyakat, fotókat) csodálhatták meg a Józssai Közösségi Ház vendégei, **„A múlt emlékei gyermekszemmel”** kiállításon pedig gyermekrajzokat tekinthettek meg.

Február 3-án az országos akcióhoz csatlakozva a **Józssai Farsangi Családi Délután** gazdag programjával vártuk az érdeklődőket. Családi játszóházunkban farsangi álarcot, busómaszkot, zajkeltő eszközöket és apró kiszebábút lehetett készíteni. Ének- és rigmustanulás közben elkészült az életnagyságú kiszebáb is. A délután folyamán a Hajdúsági Népzenei Együttes szórakoztatta a közönséget. A Guzsalyas néptáncegyüttes rövid interaktív előadást tartott a kiszézés hagyományáról és kiszehajtó mondókákat, tavaszi dalokat is tanítottak. 17 órakor közös énekléssel, zajos kísérettel vittük a kiszebábót a józssai legelőre a Józssapark melletti füves területre. A hagyományoknak megfelelően mindenki készíthetett gondúzó cédulákat, és ezeket elhelyezhette a kiszebábban a meggyújtása előtt. Az égő kiszebábót körbeállva a népzeneészekkel együtt énekelt a résztvevő közönség. A programra főleg kisgyermekes családok érkeztek. A gyerekek és a felnőttek a nap folyamán együtt alkottak, énekeltek, aktívan bekapcsolódtak a programba. Este farsangi bálba vártuk a felnőtteket, ahol jeles művészek és táncosok gondoskodtak a jó hangulatról. Programunkra mintegy 260 fő érkezett.

A DMK Kismacsi Közösségi Házában

február 2-án **„Mert a farsang februárban nagy örömet ünnepel...”** címmel interaktív játszóházi foglalkozással vártuk vendégeinket farsanghoz kapcsolódó hagyományok, szokások felelevenítésével, farsangi álarcok készítésével.

A **DMK Homokkerti Közösségi Háza** is örömmel csatlakozott 2018. február 2-án az országos rendezvénysorozatba. Kulturális küldetésünk a valóság szellemi megragadásának továbbadása, a helyi értékek felkarolása, és a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása. A magyar és az egyetemes kulturális sajátosságok megismertetése és elmélyítése, továbbá a szellemi töltekezés és közösségépítés tekintetében is különös lehetőséget rejt ez a nap évről-évre.

A közösségi ház üde és színvonalas komolyzenei és könnyűzenei töltekezést kínált a látogatók számára **„Közösségben a közösségért” - Homokkerti esti kulturális egyveleg** c. programjával. Tovább színesítette az estét eddig még nem hallott versek szavalása „Egy homokkerti szerző tollából” címmel. Mind a zene lélekemelő ereje, mind a versek belső rezonanciája egy kiváló program teljességét nyújtotta a látogatók számára.

A Ház életének fontos pillanata volt, hogy ezen az estén a Magyar Televízió is tiszteletét tette programunkon. Nagy örömünkre szolgált, hogy a tudósítás által sokan betekintést nyerhettek a DMK Homokkerti Közösségi Házának kiváló csoportja, a Debreceni Népi Együttes táncpróbájába.

A Homokkerti Közösségi Ház látogatói ezen a napon egyúttal a **„Sálak, álmok, címerek” - kiállítás a DVSC és nemzetközi ellenfeleinek sálaiból** c. kiállítást is megtekinthették.

A **DMK Csapókerti Közösségi Háza** február 2-án a **Debreceni Alkotó Képzőművészek (DAK)** Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett **kiállításával** várta az látogatóit.

A **DMK Ondódi Közösségi Háza** szintén nyitva állt az érdeklődők előtt a Balázs Ferenc gyűjteményéből rendezett **„Magyar pénzek a kiegyezéstől napjainkig”** című ismeretterjesztő kiállítását bemutatva.

A meghirdetett három nap alatt összesen mintegy 900 látogató érkezett intézményi egységeinkbe, melyek változatos tematikájú programokkal igyekeztek megmutatni sajátos arculatukat. A rendezvénysorozat népszerűsítése érdekében valamennyi programot feltüntető **egységes plakátot** készítettünk, ill. a nagyobb programokhoz külön plakát is készült. A www.kulturhazak.hu oldalra egységenként töltöttük föl az egyes programelemeket.

7. Városrészi Családi Rendezvények

Gyermeknaphoz kapcsolódó programok

A Debreceni Művelődési Központ 2018-ban már 13. alkalommal szervezte meg együttműködő partnerekkel a gyermeknaphoz kapcsolódó családi programsorozatot. Az idén 22 helyszínre terveztük és a remek időjárásnak köszönhetően valamennyi helyszínen megvalósultak a rendezvények. A helyszínek és időpontok a mellékelt táblázatban kerültek felsorolásra. A támogatások, szponzori források csökkenése miatt az idén azt terveztük, hogy kevesebb helyszínen, de a kiváló színvonalat megtartva tartjuk meg a rendezvényeket. Már a tervezés időszakában kiderült, hogy az előző évekhez hasonlóan az idén is várják a családok a programokat. További helyszínek, civil szervezetek jelentkeztek. Igény jelentkezett például Halápon is a közös programok szervezésére. Terveink szerint az együttműködéseket kiterjesztjük, bővítjük egyéb közös tevékenységekre is. Nem csak az év két időszakában (Gyermeknap, Advent), hanem más hagyományos ünnepkörökhöz kapcsolódóan is szervezünk programokat. Azokban az oktatási-nevelési intézményekben, ahol egyébként is szerveznek lakossági programokat kevesebb közreműködést tervezünk. Így elsősorban az infrastrukturálisan hátrányos helyzetű településrészekben tervezünk hatékonyabb részvételt.

A Városrészi Gyermeknapok programsorozatot az idén is 6 héten át, többnyire hétvégén valósítottuk meg. Az időjárás nagyon kedvező volt, így a legtöbb rendezvényünk szabadtéren valósult meg. Néhány helyszínen a Kulturális Osztály közreműködésével közterület foglalási engedélyt kértünk és kaptunk. Valamennyi helyszínen rendezett tér fogadta a látogatókat. Minden évben törekszünk a színes, színvonalas programok összeállítására. A DMK eszközellátottságának köszönhetően a legtöbb helyen színpadot, sátrakat és sörpadokat tudtunk biztosítani. A rendezvények színvonalát emelte a megfelelő hangtechnika, a jól felkészült játékmesterek, konferansziék biztosítása.

A kicsik örömeire valamennyi helyszínen ugráló várat biztosítottunk. Az ügyes kezűeket színvonalas játszóház, kézműves mesterek és népi iparművészek várták. Minden évben újabb célokat tűzünk ki a rendezvények megvalósítása alkalmával. Az idén is a szabadidő helyes eltöltése és a közösségi élmények nyújtása mellett fontosnak tartottuk a családok és közösségek összetartozásának erősítését. Kiemelt célunk volt még, hogy ismerjük meg Debrecen amatőr csoportjainak tevékenységét, fedezzünk fel új tehetségeket.

Ma már elmondhatjuk, hogy az immár hagyományossá vált rendezvényeink erősítik az egyes városrészekben élő polgárok Debrecenhez, illetve a közvetlen lakóhelyükhöz való kötődését. A gyermeknap családi programsorozat fő támogatója ez évben az DMJV Önkormányzata volt. Az egyes városrészekben a helyi közintézmények és gazdasági társaságok mellett magánszemélyek és önkéntesek is segítették a rendezvényeket.

A segítség, támogatás kiterjedt a legkülönbözőbb szervező munkára, technikai eszközök és helyszínek biztosítására és a versenyekhez ajándékok, tárgyi jutalmak felajánlására.

A rendezvényeken összesen 213 színpadi programelem (előadóművészek, táncosok, zenés produkciók, bábosok, sport-, harcművészeti bemutatók, bűvészek stb.), 42 féle kézműves tevékenység és 37 féle egyéb játszóházi tevékenység szerepelt. Összesen 2200 közreműködő vett részt a rendezvénysorozaton. **Az érdeklődők száma évről- évre nő, az idén több, mint 21.000 fő látogatott el a programokra.**

Propagandaanyagunk a tavalyi évhez hasonlóan készült. Valamennyi helyszínen molinót helyeztünk ki, de szükség szerint készítettünk megállító táblákat és plakátokat is. A szórólapok mennyisége a lakókörzetek nagysága szerint változott (300-4000 db). Folyamatos tájékoztatást nyújtottak a helyi lapok, televíziók és rádiók. Honlapunk megújuló, friss információkat biztosított. Programajánlónkat (1500 db) a város közművelődési és közoktatási intézményeihez, turisztikai csomópontjaihoz juttattuk el. Valamennyi helyszínen nagy örömmel, és a következő évi folytatás reményében fogadták a programokat az együttműködő partnerek és a résztvevők is.

Adventhez kapcsolódó programok

A Debreceni Művelődési Központ 2006 óta évente szervezi az Adventhez kapcsolódó családi programsorozatot.

2018-ban 22 helyszínre terveztünk adventi városrészi családi programot. A műsorok összeállítása az ünnepi készülődés, az ünnepre hangolódás, az elcsendesedés jegyében zajlott. Valamennyi helyszínen a kézműves játszóházak mellett betlehemes játékok és karácsonyi hangulatú műsorok váltották egymást. Az idén kiemelkedő szerepet kapott a zene, a kórusmuzsika és a tánc. Az iskolai zenekarok, énekkarok mellett több neves debreceni amatőr együttes is részese volt ünnepi rendezvényeinknek. A néptáncbemutatók több helyen is táncházzal végződtek.

Már tizenkettedik éve színesítjük a programokat a legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi népszokással, a betlehemezéssel. Az idén *december 7-9. között* mutatkoztak be a *XXVIII. Nemzetközi Betlehemes Találkozó* Kárpát-medencéből ideérkező csoportjai.

Kedvelt és kiemelkedő szerepe volt a helyszíneken kialakított kreatív kézműves játszóházaknak. Szülő és gyermek együtt készíthette el az adventi koszorút, az ünnepi asztal díszait, a fenyőfadíszeket, üdvözlő kártyákat és apró ajándéktárgyakat. A természetben fellelhető anyagok mellett különféle textíliákat, gyapjút, bőrt és agyagot is használtunk.

8. MOZI

TAVASZI- ÉS ŐSZI MOZIBÉRLET

A Debreceni Művelődési Központ Újkerti Községi Házának sajátossága, hogy egy 104 férőhelyes mozi teremmel rendelkezik. Kedvező áron tudunk filmvetítéseket rendezni, és igényes előadások, projektoros kivetítések is szervezhetők.

A város multiplex mozija melletti fennmaradásunk egyik biztosítéka, hogy iskolásoknak szóló bérletsorozatokat indítunk kedvező áron, a legújabb filmalkotások legjobbait összeválogatva. Vetítési rendünkkel igazodunk az iskolák igényeihez, mint a rugalmas filmkezdés, a vetítési napok variálhatósága.

2018-ban „**LEGESLEGJOBB CIMBORÁK**” címmel hirdettük meg a tavaszi-, „**ÉLIÁS**” címmel az őszi bérletsorozatot a *Lantos Bt.*-vel egyeztetve 6 – 6 alkalommal, kisiskolásoknak és óvodásoknak szóló, filmújdonságot kiválasztva. A bérletsorozat ajánlóját és plakátjait e-mailen keresztül juttattuk el az iskoláknak és a szabadidő szervezőknek. A sorozat keretében igen kedvező (2.300.-Ft. illetve 2.500 Ft-os) áron 6 - filmet tekinthettek meg a résztvevő gyermekek.

A város több pontjáról, az Epreskerti Általános Iskolából, a Vénkerti Általános Iskolából, az Árpád Vezér Általános Iskolából, az DMJV Fogyatékosokat Ellátó Intézményéből, a DMJV Újkerti Gondozó Szolgálatától, a Bocskai István Általános Iskolából, a Sinai M. Utcai Óvoda Jerikó Utcai Tagintézményéből és az Ifjúság Úti Óvodából összesen **tavasszal: 374 fő, őszen 275 fő** vett részt a vetítéseken.

A számok tükrében **2018. évben összesen 23 vetítés volt általános iskolásoknak és óvodásoknak, összesen 649 fővel.**

Film címe	Vetítési időpontok	Nézőszám/fő	Vetítési szám/alk.
A Szörny mentőakció	2018. 01. 08, 10.	79	2
Graffalo és barátai	2018. 02. 12, 13.	47	2
A kis Nicolas nyaral	2018. 02. 26, 27.	47	2
Legeslegjobb cimborák-Állati a buli	2018. 03. 20,26.	47	2
A kis vámpír	2018. 04. 09, 11.	60	2
Hihetetlen történet az órák körtéről	2018. 04. 23, 24.	47	2
Ricsi a golya	2018. 05. 07, 09.	47	2
Éliás , a kis mentőhajó	2018. 10. 15, 16.	77	2
Tad, az utolsó felfedező	2018. 11. 05, 06,	63	2
Bűbáj herceg és a nagy varázslat	2018. 11. 19,20,21.	72	3
Mikulás karácsonyra	2018. 12. 03,04.	63	2
Összesen:		649	23

NYÁRI TÁBOROK

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is színesítettük a **táboraink** programját **filmvetítéssel**. Az összesen 6 tábori turnusban 12 alkalommal kínáltunk filmes szórakozást táborlakóinknak. (Ez 2018-ban 180 főt jelentett)

Szintén igénybe vették a Delta Mozit a **Mosolytábor** gyermekei, akik 2 alkalommal látogattak el hozzánk július hónapban összesen 200 fővel, valamint 1 alkalommal látogattak el hozzánk a DMK/BAM Optika-fotós táborának résztvevői 15 fővel.

MENTÁL FILMKLUB

A filmklub 2012-ben azzal a szándékkal jött létre, hogy a középiskolás korosztály a filmekben illetve filmművészetben keresztül indirekt módon tudjon egy adott témában elmélyülni, frontális pedagógia helyett átélésen és a saját élményen alapulva. A filmklub olyan témákat kívánt érinteni, amely a fiatalokat közvetlenül érint vagy veszélyeztet. Ezekhez a témákhoz mindig kapcsolódott egy film (pl. drog probléma - DIZÁJNERS) valamint minden film után egy érintett, hiteles beszélgetőtárs.

2018-ban az alábbi filmeket vetítettük:

Január: A kezelés

Február: Bronson

Március: Cowwboy beebop le fim

Április: Szárnyas fejdáz

Május: Sky kapitány és a holnap világa

Minden foglalkozásnak az volt a célja, hogy a diákok egy adott filmen keresztül, érzelmi átéléssel bevonódjanak az adott témába, a film adta katarzison keresztül pedig elinduljon egy aktív megélése a látottaknak. Ahhoz pedig, hogy a diákok ezt továbbgondolhassák és továbbbeszéljék, minden filmvetítéshez beszélgetőtársakat hívtunk, aki az adott témában való érintettsége vagy szakmai tudása miatt segíteni tudott abban, hogy a diákokkal hitelesen és őszintén tudjanak a témáról beszélgetni.

A programba 4 középiskola és egy kollégium került bevonásra, ennek köszönhetően az **5 alkalommal összesen 150 fiatal** vett részt a vetítéseken. A program a DMK Újkerti Közösségi Házának Delta Mozi helyiségében valósult meg.

A kívánt célt sikerült elérni, hiszen egy-egy gondolatkör vizuális bemutatása, majd az átbeszélés és elmélyítés folyamata jelentős segítséget jelentett a középiskolások számára, amit tudnak kamatoztatni saját életükben és szűkebb közösségükben egyaránt

TEMATIKUS VETÍTÉSEK

A Delta Mozi idén is bekapcsolódott és helyszínéül szolgált az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról történő megemlékezésnek. A DSZC Könnyűipari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola tartotta itt – „HOL A SZABADSÁG OTT VAN A HAZA” című vetítéssel egybekötött műsorát. Az ünnepi műsoron 100 fő vett részt.

A **Bolgár Napok** rendezvénysorozat keretében egy alkalommal vetítettük a *Nyaralás c.* filmet 25 fő néző számára.

Az **1848-49-es magyar szabadságharc története c.** kiállításunk kísérőrendezvényeként 6 alkalommal tartott dokumentum filmvetítéssel egybekötött tárlatvezetést Dr. Oláh László nyá. alezredes az Árpád Vezér Általános Iskola több csoportjának valamint a Bánki Nyugdíjasklub tagjai részére (összesen 260 fő).

ÖSSZEGEZVE:

A **Delta Mozi** kicsiknek szóló bérletes előadásai, a Mentál filmklub valamint a **tábori és a tematikus vetítése**i jelentős mértékben segítették hozzá a filmeket megtekintőket a vizuális kultúrában való elmélyülésében, különleges filmes ismeretek szerzésében és leképezésében.

A Delta Mozi működése szinte valamennyi korosztályt megszólító, immár több évtizedes sikertörténet, melyre a jövőben is nagy igény mutatkozik.

2018-ban 51 vetítésen 1579 fő látogatója volt a Delta Mozinak, annak ellenére, hogy egyre szűkül a vetíthető filmek száma és nem történt fejlesztés.

Ezek az adatok a **mozi jelleg használatát** jelzik, másrészt a terem adottságai miatt (színpad, 104 fős nézőtér, projektor stb.) számos rendezvény helyszínéül is szolgál.

Pl: ismeretterjesztő előadások (Népfőiskola, Föld Napja stb.) előadóművészeti programok (Wass Albert Felolvasó Est, Bolgár Est, könyvbemutató stb.), versenyek, vetélkedők (Kazinczy verseny, Iciri-Piciri bábtalálkozó, szavaló versenyek, Ki-Mit-Tud?) valamint terem bérletes rendezvények.

9. Nem programszerűen végzett tevékenységek

Valamennyi intézményünkben találhatók olyan terek, amelyek nem csak a közművelődési funkciókat szolgálják, hanem agora funkciónak is megfelelnek. Köztereink pihenésre, kötetlen időtöltésre, kisebb-nagyobb csoportok, közösségek szervezetlen társas együttlétére alkalmasak. A DMK informatikai, telematikai berendezése in a látogatók számára ingyenes szolgáltatásokat nyújtunk. Lehetőségeinknek megfelelő mértékben újságok, folyóiratok, és egyéb közhasznú dokumentumok helyben olvasását ingyenesen biztosítjuk. Újságok, folyóiratok olvasása szinte minden egységben elérhetőek a látogatók számára, ha nincs előfizetés, adományok révén. Adományok révén működik a könyv csere- bere szolgáltatás több közösségi házban.

A látogatók közötti, illetve a látogatók számára fontos információáramlást elősegítjük faliújságon, számítógépen keresztül.

Minden egységben lehetőség van ingyenes wifi használatra. 4 egységben (CSKH, OKH, KKH, NKH,) számítógép is hozzáférhető a látogatók számára, közösségi internethasználatra.

Ebben a négy közösségi házban működik Digitális Jólétprogram Pont (DJP-Pont),

A minimum heti húsz órában nyitva tartó DJP Pontokon az ingyenes eszközhasználat mellett jól képzett mentor segítsége is igénybe vehető. Így a lehetőség azok számára is adott, akik eddig még egyáltalán nem használtak digitális eszközöket.

2018-ban nyertes GINOP pályázat keretében korszerű eszközökkel (tabletek, laptopok, okostelefonok stb.) szerelték fel ezeket a DJP-Pontokat, így a rendelkezésre álló megfelelő sávszélességű interneten keresztül bárki számára elsajátíthatóvá és fejleszthetővé válnak a digitális ismeretek.

2018-ban új szolgáltatás indult a Józsiai Községi Házban. Szeptemberben nyílt a pályázati forrásból megvalósított NépmesePont. Ez egy olyan közösségi tér az előtérben, ahol szervezett programokkal is várják az óvodás és iskolás csoportokat. A mesepont belső terét adó jurtasátor, Vetró Mihály nemezkészítő népi iparművész alkotása, családias, meghitt környezetet teremt a foglalkozásoknak.

Az egységektől érkezett beszámolók alapján a nem programszerűen végzett tevékenységek minőségének javulását, az agóráként működő tér hatékonyabb működését a következő fejlesztések szolgálják: A közösségi internet-használathoz több működőképes számítógép (CSKH, JKH). Jobb internet-hozzáférés (OKH). Könyvespolcok vagy szekrény a Könyvet-könyvért szolgáltatás fejlesztéséhez, bevezetéséhez (JKH, OKH). Fejlesztő- és ügyességi játékok, mesekönyvek, gyermek és felnőtt újságok, magazinok, a közösségi terek hiányzó vagy rossz minőségű bútorzatának, eszközeinek pótlása, cseréje. Megfelelő beltéri világítás, játékok, sporteszközök, megfelelő kültéri világítás, árnyékoló, bútorzat.

10.A Debreceni Értéktár 2018. évi tevékenységéről

Az Értéktár Bizottság 2018-ban két alkalommal ült össze, melynek eredményeként a következő értékek kerültek felvételre: 111/2018. (09.18.) sz. bizottsági határozatszámmal a Debreceni Értéktár Bizottság a Flavator Varázslatos virágok helyi, megyei és országos kultusza javaslatot, mint helyi értéket fogadta be, 112/2018. (09.18.) sz. bizottsági határozatszámmal Makoldi Sándor munkássága és életműve javaslatot, mint helyi értéket, 113/2018. (09.18.) sz. bizottsági határozatszámmal a Chili Hungária Manufaktúra tradicionális kézműves élelmiszer előállítási tevékenysége javaslatot, mint helyi érték és kezdeményezte a Megyei Értéktárba történő felvételét.

Szintén a szeptemberi ülésen került megvitatásra az Értéktár logótervezési pályázatára beadott alkotások elbírálása. Az Értéktár a beadott 49 db pályamunka megtekintése után a következő döntésre jutott:

1. helyezést ért el: **Tóth Attila** 2. helyezett (megosztva): **Szunyoghy András és Buka László** 3. helyezett: **Bodnár Dorottya**

Az Értéktár elnöke, Mazsu János különdíjat ajánlott fel Pocsaróczy Károlynak.

Döntés született arról is, hogy valamennyi pályázó külön, ünnepi keretek között veszi majd át az emléklapját illetve a jutalmazottak a díjukat, mely rendezvény megszervezésére a Tímárház- Kézművesek Házában került sor október 28-án.

Az Értéktár második ülésére december 13-án került sor, ahol a következő értékek kerültek befogadásra:

114/2018. (12.13.) sz. bizottsági határozatszámmal a Cívis hagyományok és kreatív innováció- Debrecen közhatalmi méltóságainak ünnepi viseletében megfogalmazva javaslat, mint helyi érték, 115/2018. (12.13.) sz. bizottsági határozatszámmal Kiss Árpádné népi iparművész munkái javaslat, mint helyi érték, 116/2018. (12.13.) sz. bizottsági határozatszámmal Dr. Varga Gyula néprajzkutató- néptánc kutató- pedagógus-

közművelődési szakember- koreográfus munkássága, 117/2018. (12.13.) sz. bizottsági határozatszámmal a Neves- Hajdúságban is népszerű magyar étel- a krumpli lángos, avagy laska Zelenák- féle hagyományos vásári változata, végül de nem utolsó sorban 118/2018. (12.13.) sz. bizottsági határozatszámmal a Bushido Karate Sportegyesület tevékenysége javaslatot, mint helyi érték.

Az Értéktár december 8-án meghívást kapott a Nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Hungarikumok Konferenciája rendezvényére.

A felkérésnek eleget téve egyrészt Mazsu János elnök úr tartott előadást a Debreceni Értéktár értékőrző tevékenységéről, mindezzel párhuzamosan pedig kiállítás formájában bemutattuk azokat a talárterveket, melyek Debrecen közhatalmi méltóságainak jövőbeli ünnepi ruházatát volt hivatva bemutatni látványtervek formájában.

A kiállítás kiegészítéséül az alkotócsoport, Kiss Árpádné palástkészítő, Mátrai- Nagy Andrea etnográfus és Hangyel Roland designer saját munkáiból adtunk válogatást.

Ugyanez az anyag megelőzően már bemutatásra került a Régi Városháza épületében rendezett tárlaton is, ahol a városunk polgármestere Dr. Papp László, alpolgármesterei valamint képviselői tekinthették meg, bírálhatták el a látványterveket, s melyek a jövőben reményeink szerint méltó módon töltik be tisztüket városunk előljárói viseleteként.

11. Táborok

A Debreceni Művelődési Központ kiemelt feladatának tekinti a gyermekek, fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését szolgáló táborok szervezését. Ehhez a feladathoz igyekszünk pályázati forrásokat is igénybe venni.

A több éve sikeres és népszerű - „Napsugár tábor”-ok mellett három *Erzsébet tábort* is tudtunk szervezni, illetve helyszínt biztosítottunk külső szervezetnek táboroztatáshoz.

TAVALLY: Nyolc intézményi egységünkben, 30 turnusban 580 fő vett részt a táborainkban.

IDÉN: Kilenc intézményi egységünkben, 26 turnusban 474 fő vett részt a táborainkban.

Pályázati forrásból 3 Erzsébet tábor valósult meg (Ondódi Községi Ház, Nagymacsi Községi Ház, Újkerti Községi Ház)

Egyházi támogatással 2 tábort tudtunk szervezni Nagymacson és Kismacson, Ráczné Veres Sára az Ondód-Macs Református Egyházközség lelkesze közreműködésével, illetve a helyi közösségek támogatásával.

A nyári táborainkba 5 éves kortól középiskolás korig vártuk a jelentkezőket hétfőtől, péntekig. A népi kézművességet kedvelő felnőtteket is fogadtunk a Tímárházban a Csipkeverő táborban, melyet Buka Csabáné csipkeverő népi iparművész vezetett. A táborban tanultakat évközből szakköri formában fejleszthetik tovább a résztvevők.

A legfiatalabb táboros három esztendő volt, ő a Bibliai vakációs táborban vett részt. A tábor szervezőivel egyeztetve a gyermek édesanyja is jelen volt.

Táboraink tematikáját úgy állítottuk össze, hogy széles érdeklődési körből lehessen válogatni:

- népművészeti (népművészeti-kézműves, népi kézműves, néptánc, fazekas, csipkeverő)
- sport (tenisz, úszó, akrobatikus),
- képzőművészeti (grafikai, fotó, festőtanoda)
- vallási (bibliai)
- történelmi hagyományőrző (kardok, íjak, címerek)
- természeti (kalando-zoo,)
- kézműves

Azoknak a gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek a jelentkezését vártuk, akik szívesen töltik szabadidejüket hasonló érdeklődési körrel bíró közösségben, el kívánják sajátítani a mesterségek alapjait, illetve sport képességeiket szeretnék fejleszteni, szinten tartani, ismereteiket bővíteni, szabadidejüket hasznosan eltölteni.

Egységeinkben, kellemes környezetben, fogadtuk a jelentkezőket. Foglalkozásaink szervezésekor figyelembe vettük a táborozók életkori sajátosságait, előzetes ismereteiket, tudásukat.

Biztosítottunk minden résztvevő számára megfelelő mennyiségű és minőségű felszerelést, eszközöket, alapanyagot. A táborainkban közreműködő szakemberek alaposan felkészültek, lelkiismeretesen végezték munkájukat. Tevékenységükre a szakmai igényesség volt jellemző. A gyerekek szerették őket, bizalommal fordultak feléjük és képesek voltak teljesen kibontakozni a tevékenységek során.

Táboraink célja:

- néphagyományaink megismerése
- a népmese megszerettetése
- népi kismesterségek alapfogásainak elsajátítása
- néptánc tanulás
- művészeti ismeretek elsajátítása (grafika, festés, fotózás)
- az úszás, a teniszjáték alapjainak elsajátítása, meglévő tudás mélyítése, begyakorlása
- sportszerű magatartás, szemlélet megalapozása
- sport- és mozgás szeretetére nevelés
- szabadidő helyes eltöltésének megismerése, élmény gazdag eltöltése
- környezetvédelem
- egészséges életmód szemléletének kialakítása
- történelmi ismeretek gazdagítása, bővítése
- képességek, készségek kibontakoztatása, erősítése
- kapcsolatteremtés, barátságok kialakítása

- egymás megismerése, elfogadása
- egymásra figyelés és csoportban dolgozás elősegítése
- önálló munkára szoktatás
- az alkotó munka örömeinek megéreztetése

A szakmai programok közötti időszakokra előre megtervezett szabadidős tevékenységet biztosítottunk a gyerekek számára:

- népi kézműves foglalkozás
- kreatív foglalkozás
- akadályverseny
- kirándulás-látogatás (Hortobágy- Madárkórház és Pusztai Állatpark, Állatkert, Vidámpark, Pallag – Piroska tanya, Víztorony, Tímárház, Tűzoltó laktanya, Kölcsey Központ)
- mozi
- ki-mit tud?
- záró kiállítás, illetve barátságkerék, like fal
- zenehallgatás
- népi ügyességi játékok
- filmvetítés
- társasjátékok, rajz-és festőeszközök használata
- ismerkedős-közösségfejlesztő játékok
- játszótér
- előadások

Előkészületi munkák:

A táborszervezés előkészületei szinte már az év elején elkezdődtek. Eleget tettünk bejelentési kötelezettségünknek (ÁNTSZ), illetve megállapodást kötöttünk gyermekorvosokkal. Egyeztettünk a leendő táborvezetőkkel, szülőkkel, közreműködőkkel. Időben bekértük a szakmai programokat és az adminisztrációs feladatainkat is elláttuk. Egyes helyszíneken a rovarirtás a táborok kezdete előtt megtörtént. Az étkeztetést a Hajdúsági étteremmel oldottuk meg, bőséges, változatos és sportos életmódnak megfelelő ételt igényeltünk, jelezve a táborok jellegét és a résztvevők életkorát.

Propaganda

A táborok propagálása szórólap, a nyári programfüzet (májusi és júniusi számok), megállító táblák, plakátok, valamint a helyi és országos média segítségével történt. Az elektronikus sajtóban és a rádióban is, illetve a Városi Televízióban készültek célirányosan interjúk. Városrészi nagyrendezvényeinken is megtalálhatóak voltak a szórólapok, illetve egyes helyszíneken a műsorvezetők felhívták a táborozás lehetőségeire a közönség figyelmét. A központi szórólapokra a legszükségesebb információk kerültek fel, ezért az egységek saját táboraiokról részletes tájékoztatást is készítettek, illetve megragadtuk a személyes kapcsolatokat is a táboraink népszerűsítésére. A Közösségi Házak facebook oldalán és a DMK honlapján is hírt adtunk táborainkról.

Tábori díjak

A díjak kiszámításánál maximum létszámot vettünk alapul (20 fő), és úgy terveztünk, hogy optimális létszámnál (10-12 fő) se legyen a tábor veszteséges. A táborozók minden helyszínen szakmai és szabadidős programokon vettek részt. A tábor vezetői igyekeztek érdekes, változatos, az érdeklődést folyamatosan fenntartható eseményekbe bevonni a kis táborozóinkat. Több helyszínen a táborzárásra meghívták a szülőket és hozzátartozókat, ahol ők is bepillantást nyertek, hogyan töltötték a gyerekek a szabadidejüket, mit tanultak, milyen alkotások születtek. A tábori munkát 50 órás közösségi szolgálatot teljesítő diákok és önkéntes fiatalok segítették. A munkájuk komoly segítséget jelentett a gyerekek körül napi feladatok ellátásában. A táborozók elégedettségmérő lapot töltöttek ki, illetve szóban is visszajeleztek, melyből kitűnik, hogy elégedettek voltak, jövőre is szívesen táboroznának.

Minőségbiztosítási szempontból is fontosnak tartjuk a visszajelzéseket, hiszen ezek adnak visszaigazolást munkánkról és ezzel tudunk igazodni a látogatói igényekhez.

Az is komoly visszajelzés számunkra, hogy pl. az Újkerti Községi Házban már április végére 6 tábori turnus betelt, illetve a Tímárház 13 éve töretlenül maximális létszámmal egész nyáron szervezi táborait. Figyelemre méltó, hogy annak ellenére sem csökken a Tímárházban és az Újkerti Községi Ház által szervezett táborokban a résztvevők létszáma, hogy 2018-ban Debrecen város önkormányzata támogatásával rendkívül sok oktatási intézmény hirdetett meg a tanulói számára nyári táborokat igen kedvezményes áron. A táborok magas színvonala, a biztonság, a szakmai programok sokszínűsége miatt a mi táborainkat vették igénybe. Egyes táboraink egyedülállóak a városban: ezek a népművészeti alkotótáborok a Tímárházban, a Kismacson szervezett tenisztábor és a Belvárosi Alkotó Műhely grafika- és fotótábor.

Több visszatérő gyermek jelenik meg a táborainkban. A szülők elmondása szerint, azért szeretik táborainkat, mert gyerek centrikusak, minden percüket hasznosan töltik, kellemes a környezet, a dolgozók, szakemberek nagyon megfelelőek, sokrétűek, kreatívak a programok, biztonságban érzik gyermekeiket, azok mindennap élményekkel telve, boldogan érkeznek haza és megfizethetőek áraink. A szülők is ajánlják ismerőseiknek, barátaiknak, hogy ide hozzák nyáron gyermekeiket.

A táborozó gyerekek nem csak az adott városrészből érkeztek, hanem a megyéből, az ország más részeiről és külföldről is (nagyszülőknél nyaralók).

Minden tábori helyszínen jellemző, hogy az ott dolgozó kollégák lelkesedéssel és lelkiismeretesen foglalkoztak a rájuk bízott gyerekekkel, legjobb tudásuk szerint végezték feladataikat.

Tervek a jövőre vonatkozóan:

A helyi adottságok és a megjelenő új igények figyelembe vételével folytatjuk a jövőben táboraink szervezését. Pályázati forrásokat keresünk.

2019 nyarán – a tanulságok birtokában - szeretettel és megújulva várjuk a táborozni vágyókat.

KÖLTSÉGVETÉSI TÁBLÁZAT

	Időpont	A tábor megnevezése	Helyszín, táborvezető	Létszám (fő)	Tábori részvételi díj (Ft/fő)	Teljes összeg(Ft)	Kiadás összes:	Bevétel (Ft):	Elégedettségmérő
1.	június 25-29.	Napraforgó Tenisztábor	KKH Debrecen-Kismacs Napraforgó u. 16. Burai Luca	9	22 000	198 000	(edzői díj: 11 000 Ft/fő (99 000Ft) étkezés: 58 500 Ft 157 500 Ft	40 500	7 db
2.	augusztus 27-31.	Napraforgó Tenisztábor	KKH Debrecen-Kismacs Napraforgó u. 16. Burai Luca	8	22 000	176 000	(edzői díj: 11 000 Ft/fő (88 000Ft) étkezés: 52 000 Ft 140 000 Ft	36 000	8 db
3.	augusztus 6-10	Bibliai vakációs tábor	KKH Ráczné Veres Sára	13	ingyenes	-	Ondód-Macs Egyházközség	-	szóban
4.	június 25-29.	„A vázlattól a műig” grafikai tábor	DMK-Belvárosi Alkotóműhely táborvezető: Tamus István	15	20 000	300 000	táborvezető díja: 100 000 ft. étkezés: 97 500 Ft egyebek (szakmai anyag, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 50 000 ft.	52 500	10 db
5.	július 9-13.	„Optika” fotó tábor	DMK-Belvárosi Alkotóműhely táborvezető: Máthé András	12	20 000	240 000	táborvezető díja: 80 000 ft. étkezés: 78 000 Ft egyebek (szakmai anyag, képelőhívás, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 46 000 ft.	36 000	8 db
6.	június 25-29.	NÉMÓ úszótábor	DMK Újkerti Közösségi Ház, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19. Borsányi Ágnes	10	20.000	200.000	177.000 Ft	23.000	10 db
7.	július 02-06.	Festőtanoda képzőművészeti tábor	DMK Újkerti Közösségi Ház, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19.	14+1	20.000	280.000	224.000 Ft	56.000	15 db

			Szabó Katalin						
8.	július 09-13.	Fazekas tábor	DMK Újkerti Közösségi Háza, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19. Tasnádi- Némethi Melinda	15	18.000	270.000	216.000 Ft	54.000	15 db
9.	július 16-20	Kaland-zoo természetbar át tábor	DMK Újkerti Közösségi Háza, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19. Szabó Katalin	15+ 1	20.000	300.000	243.000 Ft	57.000	16 db
10	július 23-27.	Csicsergő néptánc és népi kézműves tábor	DMK Újkerti Közösségi Háza, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19. Tasnádi- Némethi Melinda	14+ 1	18.000	252.000	201.600 Ft	50.400	15 db
11	augusztu s 27-31.	Újkerti élménytábor (Erzsébet napközis tábor)	DMK Újkerti Közösségi Háza, 4032 Debrecen, Jerikó u. 17-19. Tasnádi- Némethi Melinda	25	ingyenes pályázat ból támogat ott	-	-	-	28 db
12	2018. június 18-22	Homokkerti Élményvarázs Tábor	DMK-HKH Debrecen Szabó Kálmán u.68. Miklós László	6	18 000	108.000	összesen: 78.000 Ft	30.000	szóban
13	2018. július 02-06	Kardok íjak, címerek!	DMK-HKH Debrecen Szabó Kálmán u.68. Kecskés Csaba; 31/781 68 39	6	22 000	132.000	össsszesen: 114.000 Ft	18 000	szóban
14	2018. július 09-13	Néptánc tábor	DMK-HKH Debrecen Szabó Kálmán u.68. Veress Tamásné Herz Beáta	12	20.000	240.000	összesen: 180.000 Ft	60.000	szóban
15	június 25-29.	Népművészet i kézműves tábor	DMK- Tímárház táborvezető: Mátrai Andrea	23	20 000	460 000	étkezés: 138.000 Ft egyebek (szakmai anyag, belépők, fagyí,	276.000	10 db

							buszjegy stb.): 46. 000 ft.		
16	július 2-6.	Fazekas tábor	DMK-Tímárház táborvezető: Mátrai Andrea és Udvarhelyi Piroska	24	20 000	474.900	étkezés: 150.900 Ft egyebek (szakmai anyag, képelőhívás, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 99 000 ft	288 000	10 db
17	július 9-13.	Népművészet i kézműves tábor	DMK-Tímárház táborvezető: Mátrai Andrea	18	20 000	360.000	étkezés: 117.000 Ft egyebek (szakmai anyag, képelőhívás, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 27 000 ft.	216.000	5 db
18	július 16- 20.	Népművészet i kézműves tábor	DMK-Tímárház táborvezető: Mátrai Andrea	15	20 000	97.500	étkezés: 97.500 Ft egyebek (szakmai anyag, képelőhívás, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 22.500 ft.	180.000	5 db
19	július 23- 27.	Népművészet i kézműves tábor	DMK-Tímárház táborvezető: Mátrai Andrea	24	20 000	480.000	étkezés: 156.000 Ft egyebek (szakmai anyag, képelőhívás, belépők, fagyi, buszjegy stb.): 36.000 ft.	288.000	5db
20	július 30- augusztu s 3.	Csipkeverő tábor	DMK-Tímárház táborvezető: Buka Csabáné	8					
21	június 25-29.	Bibliai vakációs tábor tábor	DMK Nagymacsi Közösségi Ház táborvezető: Ráczné Veres Sára	20	0	0	0 Ft	0	0 db
22	július 30 - augusztu s 03.	Erzsébet tábor	DMK Nagymacsi Közösségi Ház táborvezető: Pető Ibolya	20	0	360.000 Ft (Erzsébet Alapítvány támogatása)	Összesen: 360.000 Ft: étkezés: 144.000 Ft; dologi: 144.000 Ft; autóbuszbérlés: 36.000 Ft foglalkozás vez.: 36.000 Ft	360.000	20 db
23	június 25-29.	Láda fia kézműves tábor	DMK- Csapókerti Közösségi Ház táborvezető: Szigeti Ibolya	8	17 000 Ft/ fő	(8 fő x17 000 Ft) 136.000 Ft	táborvezető díja: 48.000.,ft. étkezés: 48.000,- Ft	40.000	8 db

24	augusztus 13-17.	Erzsébet-tábor	DMK-Ondódi Közösségi Ház táborvezető: Ráczné Veres Sára	22	500 Ft/ fő (költség vetésből)	PÁLYÁZAT BÓL	PÁLYÁZATI KÖLTSÉG		22 db
25	június- augusztus 4x2 hét	Kenguru tábor /külsős	DMK- Csapókerti Közösségi Ház táborvezető: Szarvas Ferenc	100	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Térítési díjként 3 hónapx 50.800,- = 152.400,	
26	augusztus 13-17	Prücsök tábor	DMK Józsa Közösségi Ház Táborvezető: Kovácsné Milu Bernadett	15	15 000 ft/gyere k		6000 ft/fő- étkezés táborvezető díja	15x6000 ft=9000 0	szóban

12. Nemzetközi együttműködés

XXVIII. NEMZETKÖZI BETLEHEMES TALÁLKOZÓ – 2018. DECEMBER 07-09.

A Nemzetközi Betlehemes Találkozó meghatározó éves nagyrendezvénye a Debreceni Művelődési Központnak több mint egy évtizede: 2018-ban a 13. alkalommal reprezentálta az intézmény értékorientációját, a nemzeti értékek, a néphagyomány és a közösségi művelődés melletti elkötelezettségét.

A 28. Találkozó 2018.december 07-én, 17.00 órakor vette kezdetét a hagyományos Kossuth téri nyitóeseménnyel az adventi színpadon, 8-án szombaton a csoportok fellépésével folytatódott a Belvárosi Közösségi Házban, majd 09-én, vasárnap szakmai tanácskozással zárult.

A 28. seregszemlére újra eljöttek a betlehemes közösségek a Kárpát-medence minden szegletéből, Kárpátaljáról, Délvidékről, Felvidékről, Erdélyből és a Partiumból, valamint természetesen az anyaországból, hogy megosszák velünk a Karácsony örömhírét. Olyan válogatott csoportokat is láthattunk 2018-ban, melyek még egyáltalán nem, vagy a kezdetek idején jártak a találkozón: Beregújfalu, Versec, Hollád, Érd és Tiszatardos betlehemező közösségei.

A **Kismacsi Közösségi Ház** Adventi Családi délelőtti mutatta be betlehemes játékát a 28. Nemzetközi Betlehemes Találkozó egyik résztvevő csoportja, a Szentegyházi betlehemes csoport.

Csapókerti Közösségi Ház

A Csapókerti Közösségi Házban működő csoportok közül kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal a FŐNIX Néptáncgyűttes rendelkezik. A 19 éve közösen szervezett Tűztánc Fesztiválon kezdettől fogva részt vesznek határon túli együttesek, Romániából, Szerbiából.

XIX. Tűztánc Ifjúsági Táncfesztivál és Ifjúsági Találkozó 2018. június. 22-23. A Csapókerti Közösségi Ház és a Főnix Néptáncgyűttes hagyományos nyáreleji szabadtéri nagyrendezvénye, mely a nyári napforduló köré szerveződik. 2018-ban öt határon túli csoport emelte a rendezvény színvonalát és tette színesebbé a fesztiváli programot:

- Csillagocska Néptáncgyűttes Nagyvárad (Románia)
- Toldi Néptáncgyűttes Nagyszalonta (Románia)

• Vadvirág Hagyományápoló Kör, Füziike néptáncegyüttes	Ada (Szerbia)
• Vadvirág Hagyományápoló Kör Csillagvirág Táncegyüttes	Ada (Szerbia)
• Komló zenekar (Románia)	Nagyvárad

Nemzetközi projekteket 2018-ban még az **ORT-IKI Báb- és Utcaszínház** valósított meg. A Debreceni Művelődési Központ 2017-ben kötött megállapodást a Temesvári Művelődési Központtal és a Compania Fantasia művészeti csoporttal, melynek értelmében közös projekteket valósítanak meg. Így 2018. június 1-én az ORT-IKI fiatalokkal kiegészült csapata és temesvári román gyerekek közös térjátékot adtak elő a temesvári gyermeknapi rendezvényen.

Tímárház

A Debreceni Értéktár december 8-án a Nagyvárad Partiumi Keresztény Egyetem Hungarikumok Konferenciája rendezvényén meghívásra vett részt.

A felkérésnek eleget téve Mazsu János elnök úr előadást tartott a Debreceni Értéktár értékőrző tevékenységéről, s ezzel párhuzamosan kiállításon mutattuk be a nagyközönségnek azokat a talár-látványterveket, melyek Debrecen közhatalmi méltóságainak jövőbeli ünnepi ruházatát ábrázolják.

A kiállítás kiegészítéséül az alkotócsoport, Kiss Árpádné palástkészítő, Mátrai- Nagy Andrea etnográfus és Hangyel Roland designer, saját munkáiból mutatott be válogatást.

Szintén 2018-ban vette fel az egység a Nagybányai Magyar Ház munkatársaival a kapcsolatot, melynek eredményeként megállapodás született arról, hogy a jövőben kézműves vásárokon, bemutatókon és kiállításokon szerepelnek együtt a két város nívós alkotói, tevékeny közösségi szakemberei.

Újkerti Közösségi Ház

Az Újkerti Közösségi Ház **széles nemzetiségi és nemzetközi kulturális kapcsolatokkal rendelkezik.**

Az intézmény feladatának tekinti megismertetni a látogatóikkal a köztünk élők kultúráját, az idegen kultúrákat, rámutatni azok értékeire, hasonlóságokra, különbségekre.

Ennek szellemében együttműködő partneri kapcsolat keretében szerveztünk rendezvényeket

- a DMJV Bolgár Nemzetiségi Önkormányzattal (Tavasziünnep, Bolgár napok, bolgár zenés est);
- a DMJV Görög Nemzetiségi Önkormányzattal (görög táncház havonta, ahol Sarantis Mantzourakis ének és buzukiművész is fellépett);
- az Amerikai Kuckóval (Szent Patrik napja, Love a tree day, Újkerti családi nap, Kalando-Zoo tábor);
- a Finn Baráti Körrel (Korpela Matti Armas festőművész kiállítása, finnül tanuló diákok műsora, finn népszokások népszerűsítése);
- a Koreai Kulturális Központtal (Koreai kalandok, MANWOOL tánccsoport fellépése).

Az Önkéntes Fiatalok Klubját működtetünk, mely az Erasmus ösztöndíjas külföldi egyetemi hallgatók nemzeti kultúrájának bemutatkozási terepe, Nemzetközi Kulturális Fóruma.

Homokkerti Közösségi Ház

2018. március 05-én valósult meg a **Kultúrák találkozása** című program. A rendezvény együttműködő partnere a Köz-Pont Ifjúsági Egyesület volt. Az Epreskerti Általános Iskola mintegy ötven fővel volt jelen. Argentínából, Németországból, Spanyolországból és Olaszországból érkeztek fiatalok a Házba, és tartották meg angol nyelven országuk, kultúrájuk bemutatását. Szükség esetén a tolmácsolás is biztosítva volt. A fiatalok kérdezhettek az országokkal kapcsolatban, és megtudhatták, hogyan vehetnek részt hasonló csereprogramokban.

2018. május 2-án **„Argentín szívvvel”** elnevezésű anyák napi köszöntés, édesanyák és nagymamák köszöntésére két alkalommal is sor került. Ez az esemény az életadók ünnepe első felvonása. A meghívott előadó Argentínából érkezett, Maria Fernanda Fuscot, aki beszélt az édesanyák, nagymamák köszöntése módjának helyi sajátosságairól.

Katalónia nemzeti ünnepére emlékeztünk 2018. szeptember 12-én **„Hódolat Katalóniának”** címmel.

13. Esélyegyenlőségi beszámoló

A Debreceni Művelődési Központ fontos feladatának tekinti az esélyegyenlőség érvényesítését a munkahelyi alkalmazottak körében.

2013-ban esélyegyenlőségi felelőst jelölt ki (Nagy Mária művelődésszervező), azzal a céllal, hogy a megbízott a munkahelyi körülmények között ellássa az esélyegyenlőségi kérdésekkel, az egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatokat.

Elemzi a munkáltatóval munkaviszonyban álló hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok helyzetét és esélyegyenlőségi tervet készít, hozzájárulva a munkahelyi egyenlő bánásmód további javításához.

A DMK évente felülvizsgálja esélyegyenlőségi tervét, s ha szükséges módosítja, pontosítja azt. A 2018-as esztendőben **nem történt említésre méltó negatív esemény**, nem fordult észrevétellel, panasszal egy dolgozó sem érdekei, esélyegyenlősége csorbulása miatt.

A tervezett feladatvállalásaink az alábbiak szerint teljesültek:

- Közhasznú foglalkoztatott munkatársakat alkalmaztunk intézményi egységeinkben, ahol munkatapasztalat szerzéshez nyújtottunk segítséget.
- Szakalkalmazott munkatársak részére szervezett képzési programokon vettünk részt (Cselekvő Közösségek)
Nagy Mária, Szabó Judit, Kissné Vass Rozália Népmese Pont -, Pető Ibolya közösségfejlesztő képzésen vett részt.

Előző évben elnyertük a Családbarát munkahely címet. A 2018-as esztendőben beadott pályázatunk sajnos nem nyert. Néhány dolgozó részt vehetett gyermekével, unokájával a Csopakon szervezett nyári üdülésben.

- Az intézmény családos dolgozói gyermekeinek támogatását az Erzsébet táborok és a nyári Napsugár táborokon való kedvezményes részvétellel biztosítottuk.
- Kisgyermekes munkatársaink gyermekei részére Mikulás napi ünnepséget szerveztünk, találkozási, együtt ünneplési lehetőséget biztosítva.
- A 14 éven aluli gyermeket nevelők rendes évi szabadságának tanszünetekben való kiadására törekedtünk.
- A kisgyermekes kollégák munkaidő kezdésének összehangolása a nevelési-oktatási intézmények nyitva tartásával igény szerint történt meg.
- Néhány egységünk csatlakozott városi szintű adománygyűjtő akciókhoz.
- Terveztük a munkavégzés feltételeinek javítását és az egészségmegőrzés érdekében munkavégzéshez szükséges megfelelő új eszközök beszerzését.
- Erre 2018-ban nem került sor, illetve a Debreceni Művelődési Központ minden dolgozója részére az életmentéssel kapcsolatos előadás és bemutató, valamint érzékenyítő belsőképzés szervezése sem valósult meg.
- Az OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által meghirdetett az **Év Felelős Foglalkoztatója** elnevezésű pályázatán a Debreceni Művelődési Központ elnyerte a megtisztelő címet, mely címre azok az intézmények pályázhattak, akik az emberi erőforrást intézményük legfontosabb értékeként kezelik és megtartásuk, fejlesztésük és jóllétük érdekében erőfeszítéseket is tesznek.

14. Minőségbiztosítás

A Debreceni Művelődési Központ a 2018-as esztendőben munkájával hatékonyan járult hozzá Debrecen város és a környékbéli települések lakossága kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez.

Segítettük a tartalmas kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltését. Kulturális élményeket biztosítottunk, fejlesztettük az egyéni tudást, képességeket, információkat közvetítettünk.

Lehetőséget nyújtottunk a közösségek szerveződéséhez, munkájukhoz biztosítottuk a működési feltételeket. Munkánk során igyekeztünk az elvárásoknak megfelelő szolgáltatásokat nyújtani. Törekedtünk a minőségi munkavégzésre. Munkatársaink a minőségbiztosítási tervvel összhangban végezték munkájukat.

Folyamatosan mértük a szolgáltatásainkat igénybevevők és a partnereink elégedettségét, melyet év végén összegeztünk, s ennek figyelembe vételével készítettük el a következő év minőségbiztosítási tervét.

A Debreceni Művelődési Központ valamennyi munkatársa elkötelezi magát a legmagasabb szintű, minőségű körművelődési munka mellett.

A havi rendszerességgel megtartott szakalkalmazotti értekezleten hatékony információ cserére törekedtünk. A belső kommunikáció fejlesztésére időt kell fordítanunk.

Az intézményi dokumentációk vizsgálata megtörtént, a folyamatábrák egy része elkészült, a többi készítése folyamatban van. A szervezetfejlesztés és minőségbiztosítás aktuális kérdéseit a havi rendszerességgel megtartott értekezleten beszéltük meg.

A dolgozói elégedettség vizsgálata esetenként szóban megtörtént

15. Civil szervezetekkel való együttműködés

A Debreceni Művelődési Központ - a helyi civil szervezetek széles skáláját tekintve - folyamatos és tervszerű együttműködést folytat a közösségépítés és közösségi művelődés területén. Kölcsönös a közös értékek mentén való tevékenykedés, valamint hangsúlyos az információk megosztása. Jellemzőek a közös megbeszélések és az ennek nyomán közösen megvalósított programok. A civil szervezetekkel való együttműködés éppen ezért kulcsfontosságú a Debreceni Művelődési Központ számára, ahol hangsúlyos célok mentén találkozhatnak a közösségek.

A **Debreceni Művelődési Központ Belvárosi Közösségi Házában** hatalmas aktivitást fejt ki a Debreceni Nyugdíjas Klub-Debreceni Nyugdíjas Egyesület. A közösségépítés és összetartozás érzésének előre mozdítása a közös munka célja. Debreceni Egészségügyi Sportegyesület hazánk, a túramozgalmak, és a környezet szépségeinek megismertetése terén bír vonzerővel az együttműködésben. Hasonló funkciót lát el a Természetjárók Klubja-Debrecen Városi Természetjáró Szövetség, amely közösség túrákat, előadásokat szervez.

A Diabétesz Klub - Hajdúsági Diabétesz Egyesület kiemelt célja: a városunkban élő diabéteszesek összefogása, egészségügyi problémákkal kapcsolatos előadások tartása..

A **Debreceni Művelődési Központ Csapókerti Közösségi Házában** 1994-ben jött létre a Ház Baráti Köre, az intézményt használó, itt működő közösségek, klubok egyesületek tagjaiból, vezetőiből. Ebben az évben szeretnék megvalósítani kiemelkedő programjaikat: a Csapókerti farsang – Farsangi cuhárét, a XIV. Csapókerti Szomszédsági Napot, a VII. Csapókerti Civil Expót. Céljuk továbbá a Csapókerti Baráti Körben működő csoportokról ismertető füzet kiadása.

A civil közösségek gondolatiságának, a civil aktivitásnak a megélése rendkívül jelentős a DMK Csapókerti Közösségi Ház és a közösségek viszonyában.

A **Debreceni Művelődési Központ Homokkerti Közösségi Háza** kiemelten jó kapcsolatot ápol a Debreceni Történelmi Korok Hagyományőrző Egyesületével, amely együttműködésben az erkölcs és moralitás ereje domborodik ki a közös programok szervezése mentén. Új kapcsolat jött létre a Ház és a Fehér Bot Alapítvánnyal az érzékenyítés területén. Hangsúlyosan jó a kapcsolat a Szatyor Termelői piaccal nem utolsósorban a homokkerti, tégláskerti református közösséggel.

A **Debreceni Művelődési Központ Józsiai Közösségi Háza** több mint húsz civil szervezettel, partnerrel gyakorol stratégiai szövetséget az aktív együttműködés tekintetében! Hangsúlyosan kiemelkedik a Józsiai Közösség és Településfejlesztő Egyesület, az Alsójózsiai és Felsőjózsiai Nyugdíjas Egyesület, valamint a Debreceni Polgárőr Egyesület. Kiválóak a kapcsolatok a történelmi egyházakkal is. A civilekkel való együttműködik egyik legerősebb bástyája a DMK Józsiai Közösségi Háza.

A **Debreceni Művelődési Központ Kismacsi Közösségi Háza** kiváló kapcsolatot ápol a Kismacs- Nagymacs- Ondód református gyülekezetével. 2017-ben első alkalommal hirdette meg Kismacson a Bibliai vakációs napközis gyermek tárbort, mely Nagymacson és Ondódon már évek óta nagy népszerűségnek örvend. Gyümölcsöző az együttműködés am helyi óvodával is.

Debreceni Művelődési Központ Nagymacsi Közösségi Házában meghatározó együttműködő partner a Nostalgia Hajnalcsillag Egyesület a szépkorúak és a református egyház a gyerekek irányába. Az említett közösségek tevékenysége áthidalja a generációs szakadékokat!

Debreceni Művelődési Központ Újkerti Közösségi Házában hatalmas közösségformáló élet zajlik. Számos Egyesülettel van gyümölcsöző kapcsolat. Kiemelkedik a Köz-Pont Egyesület, amely szervezettel kiválóan működik az önkéntesség eszményének megvalósítása, az elsősegélynyújtás elsajátítása, a nemzetközi kapcsolatok és programok szervezése. A Jövő Boldogsága Egyesülettel is számos program valósul meg a közösségi lét erőterében. Hangsúlyosan szólni kell arról, hogy a Debreceni Művelődési Központ Újkerti Közösségi Háza a civilekkel való együttműködés kiemelkedő helyszíne! Összességében kijelenthető: gyümölcsöző a Debreceni Művelődési Központ civil szervezetekkel való kapcsolata a közösségekért való együttes működést illetően!

16. Kiegészítő jellegű szolgáltatások

ÖNKÉNTES MUNKA 2018.

A Debreceni Művelődési Központ egységeiben az önkéntesek foglalkoztatásának, bevonásának valamennyi formája megtalálható volt 2018-ban.

Formális önkéntesség

2018-ban jellemzően a kisközösségek működtetéséhez, vezetéséhez foglalkoztattunk önkénteseket, szerződéssel. Több közösségi házunkban végezték a csoportvezetők ily módon tevékenységüket. A Csapókerti Közösségi Ház és a Csapókerti Baráti Kör Egyesület szomszédsági önkéntes programja 2018-ban is folytatódott.

Informális önkéntesség

Az informális önkéntesség (tagként, a saját szervezetben végzett önkéntes munka) széles palettájára volt példa 2018-ban is a Debreceni Művelődési Központ egységeiben. Minden közösségünkben a működés természetes részeként vállaltak a tagok feladatokat. Ezen felül bekapcsolódtak a nagyobb rendezvények megvalósításába és több helyen tereprendezeit, rakodást, szállítást saját eszközzel is vállaltak.

Néhány jellemző tevékenység: szórólapot és plakátot terítettek, termet dekoráltak, süteményt sütöttek, kézműveskedtek, főztek, hangtechnikát biztosítottak, termet rendeztek, pakoltak, terepet rendeztek, takarításba besegítettek, ételt osztottak stb. Épp úgy részesei voltak a nagyrendezvényeink megvalósításának, mint a kisközösségek pár órás programjainak. A Nagymacsi és Ondódi Közösségi Házban a közösségfejlesztésben részt vevő aktív mag az intézményi szolgáltatásfejlesztésben is részt vett, a tagok a helyi közösségi munkás csoport tagjaiként a közösségi rendezvények tervezésének, fejlesztésének, megvalósításának is részesei voltak.

Iskolai közösségszolgálat

A Debreceni Művelődési Központ a 2013-14-es tanévtől fogad iskolai közösségszolgálatra 9-11. évfolyamos diákokat olyan tevékenységekre, melyek az intézmény működésével, alapfeladatának ellátásával függenek össze, s amelyek megfelelnek a diákok tudásának, képességeinek és érdeklődésének. Így feladataik között szerepelt: nyári napközis táborban koordinációs feladatok ellátása, rendezvények előkészítése, kézműves foglalkozások segítése / vezetése, szórólapozás, dekorálás, fotózás.

Együttműködési megállapodásunk a következő középiskolákkal van:

Abigél Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Szakképző Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Kollégium
Brassai Sámuel Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola
Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium
Debreceni Egyetem Balásházy János Gyakorló Szakközépiskolája, Gimnáziuma és Kollégiuma
Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma
Debreceni Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola
Debreceni Vegyipari Szakközépiskola
DRK Dóczy Gimnáziuma
Fazekas Mihály Gimnázium
Kós Károly Művészeti Szakközépiskola és Kollégium
Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium
Medgyessy Ferenc Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola
Wáli István Református Cigány Szakkollégium

17. Származtatott alapszolgáltatások

A **Belvárosi Alkotóműhelyben** terem bérbeadásból származó jelentősebb bevétele elsősorban a Hang-Kép Egyesület által szervezett nyári tábor kapcsán volt.

A **Belvárosi Közösségi Ház** teremként kiadható terei: a **pódiumterem és a klubterem**. Sajnos Pódiumtermünket nem sikerült az idén sem olyan mértékben bérbe adni, ahogy azt terveztük. A közel 22.000 forintos óránkénti bérleti díjat kevesen tudják kifizetni. Jogos elvárás lenne a bérlők részéről a parkoló, az akadálymentesítés, illetve hogy télen-nyáron megfelelően klimatizált helyiséget kapjanak.

A **Csapókerti Közösségi Házban** is csak a teremkénti szolgáltatás volt. A Csapókerti Közösségi Házban tovább számlázott közüzemi bevételeink vannak még. A VSZSZ Csapókerti Gondozó Szolgálat felé tovább számlázzuk a közüzemi számlák bizonyos százalékát, szerződés szerint. A közösségi házban a BÜFÉ is teremkénti formában működik, alkalmanként.

A **Homokkerti Közösségi Házban** származtatott alapszolgáltatások legnagyobb részét a teremkénti díj tette ki. Három terem áll rendelkezésünkre: **tánc terem, előadó terem, klubterem**. A kedvező bérleti díjak, az ingyenes parkolási lehetőség és az akadálymentesített bejárat mind előny egy-egy teremkénti esetén. A házban kávéautomata és becsületkönyvtár áll a rendelkezésére a közösségi háznak használók számára.

A **Józsai Közösségi Házban** a termeket családi rendezvények, oktatás, vásárok, gyűlések, sport tevékenységek és táncpróbák alkalmával vették igénybe.

Tereinket csoportok - közösségek számára, illetve családi rendezvényekre, bemutatókra adtuk bérbe az elmúlt esztendőben.

Három terem áll rendelkezésünkre: **színházterem, előadó terem, klubterem**.

A legkisebb terem (klubterem) egész esztendőben a „Szövetség az életen át tartó tanulásért” szervezet részére biztosítottuk, akik számítástechnikai tanfolyamokat szerveztek a településen élők számára a digitális szakadék megszüntetése érdekében.

A **Kismacsi Községi Ház színháztermét** leggyakrabban vegyes vásár céljára veszik ki. A vásárolók alkalmanként 2 órát töltenek a teremben. Vásárolók havonta legalább egyszer keresnek meg terembérlés céljából (kivéve a nyári hónapokat).

A **Nagymacsi Községi Házban** származtatott alapszolgáltatások legnagyobb részét a színházterem bérleti díja tette ki. Ezt a termet családi rendezvények, vásárok, gyűlések és sport tevékenységek és táncpróbák alkalmával vették igénybe.

A **Tímárházban** egyetlen terem lehet bérelni. Ez a terem a **gyerekjátszó**. Ez az egyetlen helyiség, ahol a játszóházakat és szakköröket működtetni tudjuk, így szinte alig szabad.

A Debreceni Művelődési Központ **Újkerti Községi Házában** a három kiadható teremre (5-ös, 106-os, mozi terem) egész évben folyamatos volt az igény. A termeinket általában előadások, tanfolyamok, társasházi közgyűlések, lakossági fórumok, családi rendezvények céljára bérelték 2018-ban.

18. Környezetvédelmi fenntarthatóság

A 2018 évre érvényes fenntarthatósági tervet a Debreceni Művelődési Központ valamennyi dolgozójával, és egységeivel megismertette.

A Debreceni Művelődési Központ ebben az évben igyekezett odafigyelni a környezettudatos intézményi működés kialakítására és annak fenntartására. A környezetvédelmi fenntarthatósági dokumentumot a honlapján el kell helyezni és időszakonként frissíteni szükséges. A frissítés 2018-ban nem történt meg.

A Debreceni Művelődési Központ épületeinek és telephelyeinek működtetése, és pályázati projektjeinek megvalósítása során 2018-ban is arra törekedett, hogy újonnan beszerzett eszközei megfeleljenek a legkorszerűbb környezetvédelmi előírásoknak.

Fő szempont volt, az energia-takarékos irodatechnikai készülékek, eszközök beszerzése, és takarékos működtetése.

Működő közösségeinket, látogatóinkat, munkatársainkat megpróbáltuk arra ösztönözni, hogy takarékoskodjanak az energiával, vízzel, kerüljék az indokolatlan energia felhasználást.

Ez nem minden esetben sikerült, a jövőben fokozottabb figyelmet kell erre is fordítani. Az év folyamán megpróbáltuk egységek szintjén az összes keletkezett hulladék mennyiségét csökkenteni.

A tapasztalatok alapján a veszélyes hulladék gyűjtésére, tárolására, elszállítására a jövőben egységes állásfoglalást és stratégiát szükséges kidolgozni.

A veszélyes hulladékot TILOS a kommunális szemét közé dobni, aki intézményi szinten ezt megsérti, ott fel kell hívni a figyelmet a dolog veszélyes voltára.

Rendezvények után saját forrás igénybevételével, illetve külső szolgáltatók igénybevételével gondoskodtunk a terület takarításáról, a rend helyreállításáról.

A DMK intézmény egységeinek területén lévő zöldfelületek gondozását, a füvesítést az egységekben dolgozó technikai feladatokat ellátó munkatársak végezték.

Több intézményi egység is működött közre fák ültetésénél.

➤ EFOP-4.1.7-16-2017-00279, „Tímárház felújítás és átalakítás” című projekt

A projekt megvalósítási szakasza 2018.04.01. nappal megkezdődött, mely naptól 2018. évben a következő projekt tevékenységek valósultak meg: elkészült a kiviteli szintű tervdokumentáció, lefolytatásra került a közbeszerzési eljárás, mely első körben eredménytelenül zárult, majd 2018. december 28. napon újra elindítottuk az eljárást. A projekt 1. számú időközi kifizetési kérelmét a Közreműködő szervezet elfogadta.

➤ EFOP-3.3.4-17-2017-00002, „Mesés hagyományaink” című projekt

A projekt megvalósítási szakasza 2018.04.01. nappal megkezdődött, mely naptól 2018. évben a következő projekt tevékenységek valósultak meg: kialakításra került a Népmese Pont, felvételre került a projekt keretében vállalt 2 fő főállású munkatárs, beszerzésre kerültek a Népmese Pont működéséhez szükséges számítástechnikai eszközök, valamint a projekt szakmai tervében szereplő ütemezés szerint megvalósításra kerültek az egyes foglalkozások, programok.

➤ EFOP-3.7.3-16-2017-00006, „Értékre fel!”- programok az egész életen át tartó tanuláshoz a DMK egységeiben című projekt

A projekt megvalósítási szakasza 2018.05.01. napján megkezdődött. 2018. év végéig 19 tevékenység indult, vagy valósult meg. A megvalósult tevékenységek: projekt szakmai tervében szereplő ütemezés szerint megvalósításra kerültek az egyes foglalkozások, programok, táborok stb., illetve beszerzésre kerültek a megtartásukhoz szükséges szakmai anyagok.

➤ TOP 6-9-2-16 „Helyi identitás és kohézió erősítése” projektek

- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00002 „Helyi közösségfejlesztés Bánk városrészén”
- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00001 „Helyi közösségfejlesztés Debrecen1 városrészén”
- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00005 „Helyi közösségfejlesztés Debrecen2 városrészén”
- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00004 „Helyi közösségfejlesztés Debrecen3 városrészén”
- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00006 „Helyi közösségfejlesztés Debrecen – Józsa városrészén”
- TOP-6.9.2-16 – DE1-2017-00003 „Helyi közösségfejlesztés Ondód városrészén”

2018. évben a projektek keretében előleglehívásra került sor, illetve elfogadásra kerültek az 1. mérőföldkövek. A projektek keretében az alábbi projekt tevékenységek valósultak: a településrészekben élők szükségleteinek, saját jövőjükre, településükre vonatkozó elképzeléseiknek feltérképezése (közösségi interjúk, közösségi felmérés és közösségi beszélgetések). A közösségi felmérések eredményeként elkészültek a helyi cselekvési tervek, illetve annak mellékleteit képező célterület-specifikus rendezvény-naptárak.

2018-ba a **Nemzeti Kulturális Alaphoz** benyújtott 17 db pályázatból 12db pozitív elbírálásban részesült. Megvalósult többek között a „Múlt, jelen, jövő a debreceni grafikai hagyományok tükrében”, a „BOLYGÓNK-ÉRT II. ISMERETTERJESZTŐ ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI NAPOK”, a „Kihívások és együttműködések a közművelődés területén szakmai konferencia”, a „bőr útja - regionális továbbképzés”, és a „Szellemi Kulturális Örökség Jó Gyakorlatok Nemzeti Nyilvántartására felvett Nemzetközi Betlehemes Találkozó. A fennmaradt 7 db pályázat a 2019.évben valósul meg.

Az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** által kiírt „Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatása” c. pályázaton idén is indultunk, de sajnos a 2018. évben nem részesültünk támogatásban, a „Táncchízi programok támogatása” c. felhívásra viszont sikeresen pályáztunk a 2017. év végén, melynek megvalósítási időszaka a 2018-as év volt. Az elmúlt évben a Népzene oktatás és a Tárgyaló –szakmai munka támogatása kategóriákban indított pályázataink nyertek támogatást.

Részt vettünk az **Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekéért Alapítvány** által kiírt Erzsébet-táborok pályázatokban. Négy helyszínen valósultak meg a nyári táborok, a Belvárosi Közösségi Házban, az Újkerti Közösségi Házban, A Nagymacsi Közösségi Házban és az Ondódi Közösségi Házban.

Jelenleg a **Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata** által elnyert „ Zöld város kialakítása” c. projektekben veszünk részt mint konzorciumi partnerek a Belváros, Újkert és Vénkert városrészekben. Nagymacs városrészen pedig "A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok megvalósítása Debrecen - Nagymacs városrészen" c. projekt futott az elmúlt évben.

ÖSSZEGZŐ GONDOLATOK

Az elmúlt esztendőben is a legfontosabb feladatunk a (helyi) társadalmi állapotok javítása az egyéni kulcskompetenciák és a kisközösségek tevékenységének fejlesztésén keresztül a kultúra eszköztrendszerének segítségével.

A kultúra a közösségépítés, a társadalmi felzárkóztatás és az esélyegyenlőségteremtés eszköze. E mottót szem előtt tartva írtuk pályázatainkat, szerveztük programjainkat, rendezvényeinket.

Folyamatosan bővültek pályázati tevékenységeink és az azokhoz kapcsolódó feladataink. A napi munkánk mellett lehetőségünk volt Debrecen város 31 célterületén a helyi közösségi folyamatok elindítására és a cselekvési tervek elkészítésére. Ezáltal bővült partnereink köre és kapcsolatrendszerünk. Elmondhatjuk, hogy a város valamennyi területén tevékenykednek munkatársaink a partnerségi együttműködés, közösségi tervezés és társadalmasítási folyamatokban.

Az elmúlt években kiépültek a működés stabil szakmai, szervezeti keretei. Az intézményegységek a tevékenységeiket összehangoltan, éves munkaterv alapján végezték. A feladat-végrehajtás során nagy hangsúlyt fektettünk a minőségbiztosított folyamatok kialakítására és végrehajtására.

Fontos feladatunk volt az egyes intézményegységek működési rendszerének optimalizálása, és olyan működési rend kialakítása, amely a teljes rendszer egységes, integrált működését teszi lehetővé. Az éves tervezés során az intézményegységek munkáját úgy terveztük meg, hogy azok önmagukban is életképesek legyenek az eltérő infrastrukturális környezettől függően. Így az ellenőrző, beavatkozó, irányító tevékenység az egyes intézményegységek működését és azokban megjelenő folyamatokat is optimalizálja.

Köszönet valamennyi dolgozónknak, a fenntartó önkormányzatnak, vezetőinknek, együttműködő partnereinknek, támogatóinknak, hogy hozzájárultak a DMK 2018. évi munkatervének sikeres megvalósításához!

Debrecen, 2019. február 12.

Jantyik Zsolt
igazgató

Pályázati források (2018)

Nemzeti Kulturális Alap

S.Sz	Kollégium	Pályázat címe	NKA azonosító	Nyert összeg	Megvalósítás időtartama
1.	KÉPZŐMŰVÉSZET	Múlt, jelen, jövő a debreceni grafikai hagyományok tükrében	A2018/N4017	800 000	2018-10-03 - 2018-10-26
2.	ISMERETTERJESZTÉS ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA	BOLYGÓNK-ÉRT II. ISMERETTERJESZTŐ ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI NAPOK	A2018/N4024	500 000	2018-09-05 - 2018-10-17
6.	Közművelődés	Kihívások és együttműködések a közművelődés területén szakmai konferencia megrendezésére	A2019/N4177	300000	2018.09.26
7.	NÉPMŰVÉSZET	A bőr útja - regionális továbbképzés megvalósítására	A2019/N1613	600000	2018-09-03 - 2019-02-28
8.	NÉPMŰVÉSZET	A Szellemi Kulturális Örökség Jó Gyakorlatok Nemzeti Nyilvántartására felvett Nemzetközi Betlehemes Találkozó megrendezésére	A2019/N1612	2000000	2018-12-07 - 2018-12-09
9.	Zeneművészet	AZ ÉNEKLŐ IFJÚSÁG DEBRECENI MINŐSÍTŐ HANGVERSENYÉNEK ÉS A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI MINŐSÍTŐ HANGVERSENYEK GÁLAKONCERTJÉNEK MEGRENDEZÉSÉRE	A2018/N9631	300000	2019-04-01 - 2019-04-30
11.	HALMOS BÉLA PROGRAM	Cívis Népzenei Konferencia	A2019/N9071	700000	2019-05-24 - 2019-05-24
12.	ISMERETTERJESZTÉS ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA	BOLYGÓNK-ÉRT III. Ismeretterjesztő, környezetvédelmi napok	A2019/N9414	900 000	2019-02-12 - 2019-04-10

13.	HALMOS BÉLA PROGRAM	Cívis Népzenei Tábor	A2020/N6437	600 000	2019-08-07 - 2019-08-11
14.	KÖZMŰVELŐDÉS	Együtt hatékonyan!- Együttműködő közösségek	A2020/N7254	600 000	2019-03-20 - 2019-03-20
15.	KÖZMŰVELŐDÉS	Sarjú között- honismereti tábor a Hortobágyon	A2020/N7256	400 000	2019-08-05 - 2019-08-10
16.	NÉPMŰVÉSZET	Örökítő tűzforgató - felnőtt hímző továbbképző tábor	A2020/N8115	600 000	2019-07-15 - 2019-07-19

Csoóri Sándor Alap

S.sz.	Pályázati azonosító	Felhívás címe	Pályázat címe	Nyert összeg	Megvalósítás időtartama
1.	CSSP- ZENEOKTAT- 2018	CSSP-ZENEOKTAT- 2018-0007	Cívis Népzenei Találkozó	2000000	2019.05.16- 2019.05.18
2.	CSSP- TARGYALKOTO- 2018-SZ	CSSP-TARGYALKOTO- 2018-SZ-0011	"Múltunk jövendője"	5000000	2018.09.04- 2019.05.28